

7th

Norsk APA-manual

**En nasjonal standard for norskspråklig
APA-stil basert på APA 7th**

2023, Redaksjonen for norsk APA-stil

APA 7., versjon 1.9

Den norske APA manualen er lisensiert som **CC BY 4.0**. Det betyr at du kan:

- Dele — kopiere, distribuere og spre verket i hvilket som helst medium eller format
- Bearbeide — remikse, endre, og bygge videre på materialet til et hvilket som helst formål, inkludert kommersielle.

Vilkåret for dette er navngivelse, som betyr at du må navngi opphavsperson, ta med en lenke til lisensen, og indikere om du har gjort endringer i innholdet.

Navngivelse 4.0 Internasjonal (CC BY 4.0)

<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/deed.no>

Redaksjonsmedlemmer, 2023, APA 7., versjon 1.9:

Kristin Østerholt (redaksjonsleder, Universitetet i Sørøst-Norge, Kildekompasset), Lilja Marlen Johannessen (OsloMet – storbyuniversitetet), Trine Sandmo (UiT – Norges arktiske universitet), Johannes Foss Sigurdson (NTNU), Anita Svedal (Høgskulen på Vestlandet, Søk og Skriv)

Slik siterer du den norske APA-manualen:

Redaksjonen for norsk APA-stil. (2023). *Norsk APA-manual: En nasjonal standard for norskspråklig APA-stil basert på APA 7th* (Versjon 1.9). Sikt. <https://sikt.no/norsk-apa-referansestil>

INNHold

INNLEDNING.....	6
FORKORTELSER.....	7
HENVISNINGER I TEKSTEN.....	8
Forholdet mellom henvisninger i tekst og oppsettet i referanselista.....	8
Henvisning til en bestemt del av teksten.....	8
Sitat	9
Parafrasering (indirekte sitat)	10
Forfatternavn i henvisninger	11
Henvisning til verk med én forfatter.....	11
Henvisning til verk med to forfattere	11
Henvisning til verk med fra tre til 20 forfattere.....	11
Henvisning til verk med 21 eller flere forfattere	12
Henvisninger til flere verk av samme forfatter utgitt samme år	12
Henvisning til flere verk med samme førsteforfatter utgitt samme år.....	13
Henvisning til forfattere med samme etternavn	13
Henvisning til gjenutgivelser og opptrykk.....	13
Henvisning til oversatte verk.....	14
Forfatter er hovedforfatter, andre har kommet med bidrag	14
Forfatternavnet er kjent, men står ikke i publikasjonen.....	14
Henvisning til psevdonym	15
Henvisning til anonym.....	15
Henvisning til verk uten forfatter	15
Henvisning til flere verk av samme forfatter innen en og samme parentes.....	15
Henvisning til flere verk av ulike forfattere innen en og samme parentes.....	16
Henvisninger ved bruk av sekundærkilde.....	16
Henvisning til institusjons- eller organisasjonsnavn	16
Henvisning til religiøse og klassiske verk	17
Henvisning til kildens tittel i teksten	18
Henvisning til hele bokserier	19
Henvisning til intervjuer	19
Henvisning til forelesningsmateriell og intranett-ressurser	20
Henvisning til personlig kommunikasjon.....	20
Henvisning til nettsteder, periodika, programvare og apper	21
REFERANSELISTA.....	22
Generelt	22
Referansens fire elementer	22
Tegnsetting	24
Referansens elementer	24
Forfatter.....	24
Form på forfatter-elementet	24
Personnavn.....	24
Institusjonsnavn	25
Andre bidragsytere enn hovedforfatter(e).....	25
Brukernavn	26
Andre ansvarsroller enn forfatter.....	26
Verk uten forfatter.....	26
Publiseringstidspunkt.....	26
Form på publiseringstidspunkt-elementet	26
Publiseringsdato eller sist oppdatert dato	27

Lesedato (Hentet dato).....	27
Ukjent publiseringstidspunkt.....	27
Tittel	28
Form på tittel-elementet	28
Materialbeskrivelse og type innholdsbærer/sjangerbeskrivelse.....	29
Verk uten tittel.....	29
Kilde.....	29
Form på kilde-elementet	29
Artikler i tidsskrift, magasin, avis, nyhetsbrev eller blogger.....	30
Kapitler i bøker med redaktør(er) og artikler i oppslagsverk	30
Forlag eller utgiver	31
Databaser og arkiv.....	31
Verk som forbindes med et bestemt sted.....	31
Sosiale medier	32
Nettsteder	32
Inkludering av DOI og URL	32
Format på DOI og URL.....	33
Bruk av kortlenker DOI og URL.....	33
Verk uten kilde.....	33
Andre referansevarianter.....	33
Verk på andre språk.....	33
Oversatte verk	34
Gjenutgivelser eller nyutgivelser av eldre verk	34
Oppsett og sorteringsorden i referanselista	34
Oppsett av referanselista	34
Bruk av store og små bokstaver.....	34
Språkform	35
Sorteringsorden i referanselista	35
EKSEMPELSAMLING	36
Tekstlige verk.....	37
Artikler	37
Verk som ikke er publisert eller er uformelt publisert	39
Rapporter.....	41
Offentlige kilder	42
Artikler i aviser.....	48
Bøker og bokkapitler.....	49
Konferansebidrag	57
Avhandlinger og studentoppgaver	58
Anmeldelser.....	59
Statistikk, datasett og programvare	62
Audiovisuelt materiale (lyd- og bildemateriale)	65
Filmer, video og TV-serier	65
Lydopptak (radio, musikk, podkast).....	69
Bilder, figurer og tabeller.....	71
Bilder og figurer; gjenbrukt eller omarbeidet i teksten	74
Online media.....	77
Nettsider	77
Skal jeg referere til hele nettstedet eller til enkelte nettsider?	77
Henvisning til sidetall e.l. fra nettsider.....	79
Sosiale medier	80
Andre kilder	86

REFERANSER.....89
ENDRINGSLOGG.....90

INNLEDNING

Alle fagtekster baserer seg på tidligere kunnskap innen sitt felt. Gode akademiske tekster kjennetegnes ved en bevisst og kritisk bruk av tidligere kunnskap. Når vi skriver akademiske tekster, må vi både synliggjøre hvilken kunnskap vi bygger på, og kreditere de som har produsert denne kunnskapen. Derfor refererer vi til kilder når vi skriver. Referanser er en viktig del av det akademiske arbeidet fordi det gir leseren mulighet til å finne tilbake til kildene våre, kontrollere de faktaene vi presenterer, etterprøve resultatene våre, eller til selv å sette seg inn i fagfeltet.

Dette dokumentet gir en oversikt over siteringsstilen APA i norsk språkform. APA-stilen er en siteringsstil som er utarbeidet av American Psychological Association. I utgangspunktet er den engelskspråklig og tilpasset amerikanske kildetyper. *Publication manual of the American Psychological Association* (American Psychological Association [APA], 2020) gir regler for hvordan man skal henwise i tekst og sette opp referanselister.

Den norske APA-manualen har tre deler. Den første handler om henvisninger i teksten, den andre om utformingen av referanselister, mens den tredje delen er en eksempelsamling med eksempler på kildetyper som det er vanlig å referere til i faglige tekster. Vi har lagt vekt på å ta med eksempler på kildetyper som er spesifikke for norske forhold, som læreplaner, norske lover og meldinger til Stortinget.

Den første utgaven av manualen som kom i 2018 tok utgangspunkt i Unni Knutsens (2014) *Litteraturhenvisninger etter APA, 6. utgave*. Den nåværende utgaven bygger på tidligere utgaver, men er oppdatert til 7. utgave av *Publication manual of the American Psychological Association* (APA, 2020). Det er til dels store endringer fra 6. til 7. utgave. Nytt i denne utgaven er at vi har valgt å inkludere begrepene *parenteshenvisning* og *narrativ henvisning* som beskriver APAs to hovedmåter å sette inn henvisning i tekst. Begrepene blir forklart i første del av manualen.

I tillegg til selve APA-manualen har vi tatt utgangspunkt i råd gitt på APAs offisielle blogg (<https://apastyle.apa.org/blog/>), og vi har kontaktet eksperter ved APA for å diskutere spesielle referansetyper og for å klargjøre enkelte spørsmål rundt tegnsetting og små og store bokstaver. Vi har valgt å følge originalens anbefalinger på en rekke punkter.

Finner du ikke eksempel på akkurat den kildetypen du skal sitere, kan du lage din egen løsning basert på de andre eksemplene i denne manualen. Kanskje må du kombinere ulike eksempler for å finne en løsning. Referansen må inneholde nok informasjon til at leseren kan finne frem til kilden. Den som trenger mer utfyllende informasjon om referanser og referanseliste, kan også selv slå opp i:

American Psychological Association. (2020). *Publication manual of the American Psychological Association* (7. utg.). <https://doi.org/10.1037/0000165-000>

10. juni 2020

Redaksjonen for norsk APA-stil

Kristin Østerholt (redaksjonsleder, Universitetet i Sørøst-Norge, Kildekompasset), Lilja Marlen Johannessen (OsloMet – storbyuniversitetet), Trine Sandmo (UiT – Norges arktiske universitet), Johannes Foss Sigurdson (NTNU), Anita Svedal (Høgskulen på Vestlandet, Søk og Skriv)

FORKORTELSER

Tabellen viser eksempler på vanlige norske forkortelser som man bruker i APA. Lista er ikke utfyllende.

Avsnitt	avsn.
Bind	bd.
Blad	bl.
Et alii (og andre)	et al.
Figur(er)	fig.
Kapittel	kap.
Opplag	oppl.
Oversetter / oversatt	overs. (bm) / oms. (nn)
Redaktør(er)	red.
Revidert	rev.
Side(r)	s.
Tabell(er)	tab.
Uten årstall	u.å.
Utgave	utg.

Forkortelser i utgivernavn, se [forlag eller utgiver](#) under kilde-elementet.

HENVISNINGER I TEKSTEN

Forholdet mellom henvisninger i tekst og oppsettet i referanselista

APA-stilen gir regler for hvordan man lager henvisninger i selve teksten og hvordan man utformer referanselista. APA-stilen baserer seg på «forfatter-årstall-systemet» som innebærer en kort henvisning i teksten som leder til den fullstendige referansen i referanselista, vanligvis bakerst i dokumentet. Henvisningen i løpende tekst må være utformet slik at leseren lett kan identifisere referansen i referanselista. Det skal være samsvar mellom kildehenvisningene; hver kilde som det er henvist til i teksten må finnes i referanselista, og hver kilde i referanselista må være sitert i teksten. Pass på at forfatternavn er stavet riktig og at korrekt årstall er oppgitt.

Standardformen for henvisninger er (forfatternavn, årstall) – også kalt *parenteshenvisning*. *Narrativ henvisning* er når du nevner forfatterens navn i den løpende teksten, og oppgir kun årstall i parentes, såfremt det er tydelig hvilken forfatter du viser til.

Her bruker vi *Hakkepølsa* av Torgny Lindgren som et eksempel på korrespondanse mellom henvisning i tekst og innførsel i referanselista.

I teksten viser man til forfatteren og verket ved å angi etternavn og publiseringstidspunkt. I parenteshenvisning setter du det slik:

... (Lindgren, 2003)

I narrativ henvisning hvor du plasserer forfatternavnet utenfor parentes, kommer årstallet i parentes rett bak.

Tuberkulose er et gjennomgangstema i Torgny Lindgrens (2003) bok *Hakkepølsa*.

I referanselista finnes det kun én oppføring som samstemmer med henvisningen i teksten:

Lindgren, T. (2003). *Hakkepølsa*. Gyldendal.

Som en hovedregel vil det være tilstrekkelig med en til to henvisninger for hvert (hoved)poeng. Å repetere den samme henvisningen i hver (eneste) setning kan være i overkant så lenge kilden og emnet er uforandret, og det er klart og tydelig hvilken kilde det refereres til.

Henvisning til en bestemt del av teksten

Noen ganger har man behov for å vise til et eksakt sted i en publikasjon, for eksempel til ei bestemt side. Alternativt henviser du til kapittel, paragraf, figur, tabell eller liknende. Dette vil lette gjenfinningen for leseren. I APA-stilen brukes komma som skilletegn mellom forfatter, år og sidetall eller tilsvarende. En henvisning til en bestemt side i boka *Hakkepølsa* vil dermed se slik ut:

Parenteshenvisning: ... (Lindgren, 2003, s. 44).

Narrativ henvisning: Lars Högström avslører i *Hakkepølsa* at han er immun mot tuberkulose (2003, s. 44).

Når man viser til sammenhengende tekst over flere sider, angis alltid første og siste side slik:

... (Lindgren, 2003, s. 11–20).

Ved *direkte* sitat skal du alltid vise til sida sitatet er hentet fra. For henvisninger til *indirekte* sitater, se [Parafrasering](#).

I tillegg til sidetall kan det være aktuelt å henvise til kapittel, figur, tabell eller liknende:

... (McCabe, 2001, kap. 2–5)

... (McCabe, 2001, s. 97)

Dersom elektroniske dokumenter ikke har sidetall, må man henvise til paragraf, avsnitt eller liknende.

... (Helsepersonelloven, 1999, § 76)

... (Institutt for samfunnsforskning, u.å., avsn. 3)

Sitat

Et sitat er en gjengivelse av et utsagn. Et *direkte* sitat er en ordrett gjengivelse, mens et *indirekte sitat er en omformulering (parafrasering)* av et utsagn eller budskap fra en forfatter. Når du bruker direkte sitater, skal henvisningen i teksten alltid inneholde forfatter, år og sidetallet, enten i narrativ henvisning eller parenteshenvisning. Dersom kilden ikke har sidetall må du bruke annen tilgjengelig informasjon som kan lette gjenfinningen for leseren (se [Henvisning til en bestemt del av teksten](#)).

Avskrift av flere ord uten korrekt sitering regnes som plagiat, selv om en eventuell henvisning til kilden finnes.

Korte direkte sitater skal stå i anførselstegn. Punktum kommer *etter* henvisningen. F.eks.:

«Tilpasset opplæring er både et *middel og et mål*» sier Svein Rognaldsen (2008, s. 205).

eller

«Tilpasset opplæring er både et *middel og et mål*» (Rognaldsen, 2008, s. 205).

Lengre direkte sitater (40 ord eller flere) skal stå med marginnrykk, linjeskift før og etter, uten anførselstegn og med samme linjeavstand som resten av dokumentet. Punktum kommer *før* henvisningen. F.eks.:

Svein Rognaldsen (2008) skriver at:

Tilpasset opplæring er både et *middel og et mål*. Myndighetene mener at tilpasset opplæring er et nødvendig virkemiddel dersom elevene skal nå læreplanens mål om faglig og sosial læring. Når dette kobles sammen med visjonene om *enhetsskolen*, blir tilpasset opplæring også et mål. Dermed er tilpasset opplæring ikke bare *et pedagogisk*, men også *et politisk begrep*. (s. 205)

Hvis du utelater deler av en sitert setning, markeres det med tre punktum inne i skarpe klammer¹. F.eks.:

Rognaldsen (2008) sier at «dermed er tilpasset opplæring [...] også *et politisk begrep*» (s. 205).

Når det er hensiktsmessig å legge til ekstra ord i et sitat, bruk skarpe klammer. F.eks.:

«Dermed kan [den enkelte læreren] betegnes som en *vitenskapelig praktiker*, en *innovatør* eller kanskje rett og slett en *profesjonell yrkesutøver*» (Skogen & Holmberg, 2002, s. 190).

¹ Bruken av skarpe klammer avviker fra anbefaling i APA (2020, s. 275), men følger norske rettskrivningsregler (Vinje, 2009, s. 54)

Når det finnes *kursiv* i den opprinnelige teksten, skal det gjengis også med kursiv i sitatet. Hvis du selv vil utheve noe som ikke er uthevet opprinnelig, må du skrive [min utheving] like etter den uthevede teksten.

Parafrasering (indirekte sitat)

Parafrasering innebærer at en omarbeider en tekst og gjengir meningsinnholdet med egne ord. Du skal oppgi kilden du gjengir, både i løpende tekst og i referanselista. Har du en lang parafrase over flere setninger innen samme avsnitt, setter du inn henvisningen i den første setningen. Ved parenteshenvisning skal henvisningen komme før punktum. Så lenge det er åpenbart at kilden er den samme, trenger du ikke gjenta henvisningen. Hvis du bruker narrativ henvisning, setter du inn årstallet i parentes første gang du henviser. Dersom du bruker forfatterens navn videre i avsnittet, trenger du ikke gjenta årstallet.

Vi anbefaler at du oppgir sidetall, særlig når det kan hjelpe leseren å finne det riktige avsnittet i en lengre tekst (som f.eks. en bok). Mer om dette kan du lese i APA-manualen (APA, 2020, s. 269). Hvorvidt sidetallet er nødvendig eller påkrevd kan være avhengig av fagtradisjon, så her bør du også konferere med veileder/lærer.

Henvisning i teksten:	Innførsel i referanselista:
Engelsklærere oppgir at de har lite formell kompetanse i å støtte flerspråklige elevers språkutvikling (Dahl & Krulatz, 2016).	Dahl, A. & Krulatz, A. (2016). Engelsk som tredjespråk: Har lærere kompetanse til å støtte flerspråklighet? <i>Acta Didactica Norge</i> , 10(1), 1-18. https://doi.org/10.5617/adno.2397
Rienecker og Jørgensen (2013) viser til at studentoppgaver som er kunnskapsbrukende vanligvis får bedre karakter enn de som er kunnskapsrefererende (s. 36-37).	Rienecker, L. & Jørgensen, P. S. (2013). <i>Den gode oppgaven: Håndbok i oppgaveskriving på universitet og høyskole</i> (2. utg.). Fagbokforlaget.

Dersom du oversetter tekst fra et språk til et annet, behandles det som en parafrase.²

Du kan lese mer om dette på APA-bloggen: <https://apastyle.apa.org/style-grammar-guidelines/citations/paraphrasing>

² I noen norske fagtradisjoner er det vanlig å sette hermetegn rundt et oversatt sitat, samt å angi 'min oversettelse', enten innenfor hermetegnene eller etter sidetall i henvisningen. Lærere, veiledere etc. kan i noen tilfeller ha avvikende krav i forhold til spesifikasjonene i APA-manualen. Vi anbefaler derfor at du kontakter ditt institutt (eller tidsskrift/forlag dersom du skal publisere en artikkel eller bok) for å undersøke om det finnes spesielle retningslinjer for oversettelse av sitat.

Forfatternavn i henvisninger

Som en hovedregel skal du oppgi forfatterens etternavn i henvisninger når du henviser til verk med inntil 2 forfattere. For verk med 3 eller flere forfattere, inkluderes kun det første forfatternavnet etterfulgt av 'et al.' i hver sitering.

Henvisning til verk med én forfatter

Henvisning i teksten:	Innførsel i referanselista:
... (Lindgren, 2003, s. 21)	Lindgren, T. (2003). <i>Hakkepølsa</i> . Gyldendal.
... (Alsvik, 2005, s. 42) Alsviks (2005) verk er det første av sitt slag i Norden ...	Alsvik, O. (Red.). (2005). <i>Musikk, identitet og sted</i> . Norsk lokalhistorisk institutt.

Henvisning til verk med to forfattere

Vis til begge navnene hver gang du refererer til verket i løpende tekst. I referanselista skal også begge navnene være med. Legg merke til at man bruker tegnet & mellom forfatterne når henvisningen står i parenteshenvisning, mens man bruker *og* i løpende tekst og narrativ henvisning.

Henvisning i teksten:	Innførsel i referanselista:
... (Gilje & Grimen, 1993) Hos Gilje og Grimen (1993) ...	Gilje, N. & Grimen, H. (1993). <i>Samfunnsvitenskapenes forutsetninger: Innføring i samfunnsvitenskapenes vitenskapsfilosofi</i> . Universitetsforlaget.

Henvisning til verk med fra tre til 20 forfattere

I teksten henviser man til verket med navnet til førsteforfatteren og *et al.* (forkortelsen stammer fra latin og betyr «og andre»). I referanselista skal navnet til alle forfatterne være med (inntil 20 forfattere).

Henvisning i teksten:	Innførsel i referanselista:
... (Løvvik et al., 2011, s. 2663) Ifølge Løvvik et al. (2011, s. 2663) ...	Løvvik, O. M., Rauwel, P. & Prytz, Ø. (2011). Self-diffusion in Zn ₄ Sb ₃ from first-principles molecular dynamics. <i>Computational Materials Science</i> , 50(9), 2663–2665. https://doi.org/10.1016/j.commatsci.2011.04.015

Henvvisning til verk med 21 eller flere forfattere

I teksten henviser du til verket med navn på førsteforfatteren og et al.

I referanselista tar du med de 19 første forfatterne etterfulgt av utelatelsestegn (. . .) og deretter siste forfatter. Eksempelet viser en publikasjon som har 22 forfattere.

Henvisning i teksten:	Innførsel i referanselista:
... (Adam et al., 2017, s. 10)	Adam, J., Adamová, D., Aggarwal, M. M., Aglieri Rinella, G., Agnello, M., Agrawal, N., Ahammed, Z., Ahmad, S., Ahn, S. U., Aiola, S., Akindinov, A., Alam, S. N., Albuquerque, D. S. D., Aleksandrov, D., Alessandro, B., Alexandre, D., Alfaro Molina, R., Alici, A., Alkin, A., . . . Garg, K. (2017). Determination of the event collision time with the ALICE detector at the LHC. <i>The European Physical Journal Plus</i> , 132(2), Artikkel 99. https://doi.org/10.1140/epjp/i2017-11279-1

Henvisninger til flere verk av samme forfatter utgitt samme år

Verk av samme forfatter utkommet samme år skilles i teksten ved at man legger til a, b, c osv. etter årstallet. I referanselista skal verkene ordnes innbyrdes i alfabetisk rekkefølge basert på tittelen (her G, R og S). Se bort fra eventuelle ubestemte og bestemte artikler ved alfabetisering. Det er [sorteringen i referanselista](#), ikke siteringsrekkefølgen i teksten som er opphav for bokstavtilordninga.

Henvisning i teksten:	Innførsel i referanselista:
... (Lohndal, 2015a, 2015c) ... (Lohndal, 2015b) Verkene kan også henvises til hver for seg.	Lohndal, T. (2015a). Grammatikk og struktur. <i>Norskklæreren</i> , 39(3), 74–75. Lohndal, T. (2015b). Review of «Syntax of Substance». <i>Linguistic Analysis</i> , 39, 431–435. Lohndal, T. (2015c). Språk er i hjernen. <i>Språknytt</i> , 43(2), 22–24.

Dersom du har eksakt dato for utgivelsene, setter du datoene i kronologisk rekkefølge. Ved like datoer sorterer du også alfabetisk på tittel.

Henvisning i teksten:	Innførsel i referanselista:
... (Norheim, 2009a) ... (Norheim, 2009b)	Norheim, M. (2009a, 8. mai). <i>Opium og folket</i> [Anmeldelse av boka <i>Et hav av valmuer</i> , av A. Ghosh]. NRK. http://www.nrk.no/nyheter/kultur/litteratur/1.6601051 Norheim, M. (2009b, 18. mai). «Feelbad»-litteratur på sitt beste [Anmeldelse av boka <i>Toget fra Ajaccio</i> , av A. Oterholm]. NRK. http://www.nrk.no/nyheter/kultur/litteratur/1.6614564

Henvisning til flere verk med samme førsteforfatter utgitt samme år

Hvis du har flere kilder med samme førsteforfatter utgitt samme år, må du legge til så mange forfatternavn du trenger for å se forskjell på henvisningene. I eksempelet må det legges til fire navn før det er mulig å se forskjell.

Henvisning i teksten:	Innførsel i referanselista:
... (Torp, Nielsen, Gudbergsson & Dahl, 2012, s. 2150)	Torp, S., Nielsen, R. A, Gudbergsson, S. B. & Dahl, A. A. (2012). Worksite adjustments and work ability among employed cancer survivors. <i>Supportive Care in Cancer</i> , 20(9), 2149–2156. https://doi.org/10.1007/s00520-011-1325-3
... (Torp, Nielsen, Gudbergsson, Fosså et al., 2012, s. 320)	Torp, S., Nielsen, R. A, Gudbergsson, S. B., Fosså, S. D. & Dahl, A. A. (2012). Sick leave patterns among 5-year cancer survivors: A registry-based retrospective cohort study. <i>Research and Practice</i> , 6(3), 315–323. https://doi.org/10.1007/s11764-012-0228-8

Henvisning til forfattere med samme etternavn

Hvis man viser til flere verk hvor første forfatter har samme etternavn, bruker man initialer for å skille mellom disse. På den måten sikrer vi at vi ikke skaper forvirring om opphavsperson. Dette gjelder selv om publiseringstidspunktet er forskjellig.

Henvisning i teksten:	Innførsel i referanselista:
... (J. Bing & Bringsværd, 2004, s. 52) ... (K. Bing, 2000, s. 39)	Bing, J. & Bringsværd, T. Å. (2004). <i>Oslo 2084: Fire fortellinger om fremtidige forbrytelser</i> . Pax. Bing, K. (2000). <i>Norge i mit hjerte: Erindringsglimt fra et liv i og med Norge i et halvt århundre</i> . Reitzel.

Det er kun *første* forfatternavn i eksempelet over som skal tilføres initialer, altså kun Bing, ikke også Bringsværd (selv om det skulle være flere Bringsværd i referanselista). Grunnen er at Bing blir innførselselementet i referanselista.

Henvisning til gjenutgivelser og opptrykk

Når du henviser til et verk som er opptrykk av tidligere utgitt verk, dvs. har vært publisert tidligere eller publisert i annen kilde, må du sette inn årstallene for både original og gjeldende utgivelse skilt med skråstrek. Dette gjelder ikke verk som har kommet i ny utgave. I referanselista får referansen innførsel på årstallet for nyutgivelsen.

I parentes til slutt skriver du Opprinnelig utgitt og årstall.

Henvisning i teksten:	Innførsel i referanselista:
... (Aasen, 1878/1997) ... Aasen (1878/1997)	Aasen, I. (1997). <i>Norsk Navnebog, eller Samling af Mandnavne og Kvindenavne</i> . Høgskulen i Volda. (Opprinnelig utgitt 1878)

Henvisning til oversatte verk

Når du henviser til oversatte verk, må du sette inn årstallene for både original og oversatt utgave skilt med skråstrek. I referanselista setter du inn oversetters navn i parentes etter tittelen.

I parentes til slutt skriver du Opprinnelig utgitt og årstall.

Henvisning i teksten:	Innførsel i referanselista:
... (Rowling, 2007/2009, s. 55)	Rowling, J. K. (2009). <i>Harry Potter og dødstalismanene</i> (T. B. Høverstad, Overs.). Cappelen Damm. (Opprinnelig utgitt 2007)
... (Freud, 1930/1966, s. 77)	Freud, S. (1966). <i>Ubehaget i kulturen</i> (P. Larsen, Overs.). Cappelen. (Opprinnelig utgitt 1930)

Forfatter er hovedforfatter, andre har kommet med bidrag

I teksten henviser du kun til hovedforfatter. I referanselista tar du med bidragsyter i parentes dersom navnet er oppgitt på tittelblad eller omslag. Dersom du viser til den delen som er skrevet av bidragsyteren, krediterer du bidragsyteren i teksten din heller enn i selve referansen.

Metoden er vanlig for å vise til forord skrevet av noen andre enn bokas forfatter.

Henvisning i teksten:	Innførsel i referanselista:
Melinda Oberleitner skriver at «...» (McEwen & Wills, kap. 16, s. 363).	McEwen, M. & Wills, E. M. (2014). <i>Theoretical basis for nursing</i> (4. utg.). Lippincott Williams & Wilkins.
I forordet redegjør Roger Watson (Aveyard, 2019, s. x-xi) for betydningen av slike metodeverk ...	Aveyard, H. (2019). <i>Doing a literature review in health and social care: A practical guide</i> (4. utg.). Open University Press.

Forfatternavnet er kjent, men står ikke i publikasjonen

Dersom forfatternavnet er kjent, men ikke står oppført i selve publikasjonen, bør vedkommende anerkjennes som verkets forfatter. Sjekk velrenommerte databaser, som for eksempel nasjonalbibliografier. Dersom forfatternavnet er innført der, bør du følge deres eksempel.

Her har vi brukt et eksempel hvor det står «by the author of *Undertones of War*» i selve publikasjonen. Det er imidlertid kjent at Edmund Blunden er forfatter av verket.

Henvisning i teksten:	Innførsel i referanselista:
... (Blunden, 1930, s. 65)	Blunden, E. (1930). <i>De bello Germanico: A fragment of trench history</i> . G. A. Blunden.

Henvisning til psevdonym

I henvisningen bruker du psevdonymet som er brukt i publikasjonen, ikke til forfatterens virkelige navn. Dette gjelder også alias brukt på internett (for eksempel: Helsesista).

Henvisning i teksten:	Innførsel i referanselista:
... Ferrante (2011/2015, s. 18)	Ferrante, E. (2015). <i>Mi briljante venninne: Roman</i> (K. Sørdsdal, Overs.). Samlaget. (Opprinnelig utgitt 2011)

Henvisning til anonym

Betegnelsen Anonym brukes som forfatternavn bare dersom dette står i publikasjonen. Har du flere verk skrevet av Anonym, sorterer du dem kronologisk.

Henvisning i teksten:	Innførsel i referanselista:
... (Anonym, 2009, s. 205)	Anonym. (2009). <i>Klassekamerater: En krisekrim om kalde skuldre og varme hender</i> . Kagge.

Henvisning til verk uten forfatter

Dersom et verk ikke har forfatter, refererer du til tittelen i stedet. Bruk en forkorta versjon av tittelen i løpende tekst. I referanselista fører du verket opp alfabetisk etter tittel. Her skal alle ord i tittelen være med. Tittel på bøker, rapporter og andre selvstendige publikasjoner skal stå i kursiv både i referanselista og i løpende tekst. Dersom det dreier seg om en artikkel eller liknende, skal tittelen stå i anførselstegn i teksten.

Henvisning i teksten:	Innførsel i referanselista:
... (<i>Historisk riss for Vestfold</i> , 2005, s. 35) Ifølge boka <i>Historisk riss for Vestfold</i> (2005, s. 35) ...	<i>Historisk riss for Vestfold: Vestfolds historiske utvikling fra 10000 f.Kr og til vår egen tid</i> . (2005). Vestfold fylkeskommune.
... («Lindeberg stasjon,» 2017)	Lindeberg stasjon. (2017, 8. mars). I <i>Wikipedia</i> . https://no.wikipedia.org/w/index.php?title=Lindeberg_stasjon&oldid=17219238

Henvisning til flere verk av samme forfatter innen en og samme parentes

Man henviser til verkene i kronologisk rekkefølge (det eldste først). Verkene skal ordnes kronologisk også i referanselista. Verk under utgivelse oppgis sist. Vær også obs på [Henvisning til flere verk av samme forfatter utgitt samme år](#)

Henvisning i teksten:	Innførsel i referanselista:
... (Wassmo, 2003, 2006) Verkene kan også henvises til hver for seg.	Wassmo, H. (2003). <i>Flukten fra Frank: Roman</i> . Gyldendal. Wassmo, H. (2006). <i>Et glass melk takk: Roman</i> . Gyldendal.

Henvisning til flere verk av ulike forfattere innen en og samme parentes

Når du viser til verk av flere forfattere i samme parentes, oppgir du verkene i alfabetisk rekkefølge (slik de også vil opptre i referanselista). Bruk semikolon mellom forfatterne.

Henvisning i teksten:	Innførsel i referanselista:
Flere norske fagfolk har publisert bøker om siteringsteknikk og oppsett av litteraturlister (Blomberg, 2007; Langballe, 2004; Spangen, 2007)	Blomberg, W. (2007). <i>Litteraturlisteguiden Vade mecum</i> . Transit. Langballe, A. M. H. (2004). <i>Bibliografisk standard</i> . Aschehoug. Spangen, I. C. (2007). <i>Referansehåndboken: En veiledning i kildebruk og henvisning til kilder</i> . Spartacus.

Henvisninger ved bruk av sekundærkilde

I en faglig eller vitenskapelig tekst representerer primærkilden et originalt innhold mens en sekundærkilde refererer til et innhold som først var presentert i en annen kilde. Henvisninger til sekundære kilder bør gjøres med forsiktighet, for eksempel når det originale verket ikke er mulig å oppdrive eller på annen måte utilgjengelig eller på et språk du ikke forstår. Du bør så langt det er mulig prøve å finne den primære kilden, lese og henviser til denne direkte fremfor å henviser til den sekundære kilden. For eksempel fremfor å henviser til en forelesning, en tekstbok eller en avisartikkel som omtaler eller henviser til primærforskning, bør du heller selv oppsøke, lese og henviser til den originale forskningen direkte (med mindre din lærer, fagansvarlige eller retningslinjer fra ditt studium anbefaler annen praksis)³.

Når du henviser til en sekundærkilde, oppgis henvisningen til denne i referanselista. I teksten nevnes primærkilden, deretter skrives "henvist i", "referert i" eller lignende etterfulgt av sekundærkilden som du har brukt. Hvis du kjenner til publikasjonsåret for primærkilden, skal denne også inkluderes i teksten. La oss si at du leser en bok av Christiansen (2019) der Vygotsky (1934) ble omtalt, sitert eller henvist til og du selv ikke har mulighet til å lese Vygotskys verk. Du må henviser til Vygotskys verk som primærkilden, etterfulgt av Christiansens bok som sekundærkilden. Bare Christiansens verk skal føres opp i referanselista: ... (Vygotsky, 1934, referert i Christiansen, 2019, s. 55).

Hvis primærkildens utgivelsesår er ukjent, utelates året fra henvisningen i teksten:

Vygotskys visjon om et paradigmeskifte (henvist i Christiansen, 2019, s. 55) ...

Henvisning til institusjons- eller organisasjonsnavn

Hvis en referanse har en korporativ forfatter som organisasjonsnavn, institusjon eller departement, kan disse i mange tilfeller ha en kjent forkortelse; for eksempel er WHO en kjent forkortelse for World Health Organization. Selv om det forkortede navnet er "viden" kjent (som WHO, NRK og APA), skal man henviser til den fullstendige navneformen i teksten ved første gangs sitering for å sikre at det ikke oppstår misforståelser. Ikke bruk forkortelse hvis du har to institusjons- eller organisasjonsnavn i samme tekst som gir samme forkortelse, for eksempel

³ Kunnskapsoppsummeringer og andre gode, kvalitetssikrede systematiske oversikter og kliniske oppslagsverk som for eksempel UpToDate og BMJ Best Practice er unntaket. Blant annet inneholder UpToDate temaområder som jevnlig oppdateres av nyeste forskning og eksperter på feltet. Disse refereres også til som sekundærkilder, og en kan gjerne velge primærkilder herfra, men det er nettopp oppsummeringen og sammenstillingen av primærkildene som utgjør metoden og er verdien av nevnte kilder og refereres deretter.

Den Norske Turistforening og Det Norske Travselskap som begge blir DNT. Noen institusjonsnavn er svært lange, mens forkortelsen kan være godt kjent og entydig. I slike tilfeller kan man introdusere forkortelsen ved første henvisning og deretter vise til kortformen.

Ved første gangs sitering ved parenteshenvisning:

... (Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet [NTNU], 2018).

Alternativt ved narrativ henvisning:

Ifølge Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet (NTNU, 2018) ...

Ved senere siteringer:

... (NTNU, 2018).

I referanselista skal kun fullstendig navneform føres opp.

Henvisning i teksten:	Innførsel i referanselista:
(Se eksemplene over)	Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet. (2018). <i>Kunnskap for en bedre verden: NTNU strategi 2018–2025</i> . https://www.ntnu.no/ntnus-strategi/overordnet-mal
... (Helsedirektoratet, 2016)	Helsedirektoratet. (2016, 24. oktober). <i>Kostrådene og næringsstoffer: Nasjonale faglige råd</i> . https://www.helsedirektoratet.no/faglige-rad/kostradene-og-naeringsstoffer

Henvisning til religiøse og klassiske verk

Religiøse verk (f.eks. Bibelen, Koranen), klassiske verk (greske og romerske verk) og klassisk litteratur (f.eks. Shakespeare) får henvisning som for bøker.

Religiøse verk behandles som [verk uten forfatter](#). Hvis du bruker en annotert versjon (kommentarutgave), behandler du den som redigert bok.

Det kan være vanskelig å oppgi opprinnelig utgivelsesår for religiøse skrifter. De vil være publisert i mange utgaver og du bruker årstallet for utgivelsen du bruker. Dersom det er oppgitt navn på oversetter, tar du dette med i referansen. Sidetall vil variere fra utgave til utgave og blir derfor utelatt. Noen tekster deles inn i nummererte kapitler, vers eller surer.

Bibelen er systematisk inndelt og nummerert. Hver del har en fulltittel og en kjent forkortelse. Se Bibelens innholdsfortegnelse for forkortelsene. Evangeliet etter Lukas forkortes for eksempel Luk uten noen ekstra tegnsetting. I eksempelet nedenfor henvises det til Evangeliet etter Lukas, vers 2,7⁴. Bruk de forkortelsene og den nummereringen som publikasjonen har.

Identifiser hvilken utgave av Bibelen du har brukt første gang du siterer verket. Deretter kan du nøye deg med å vise til kapittel, vers osv. Disse elementene er tilstrekkelig for å hjelpe leseren med å lokalisere spesifikk informasjon. Dersom du bruker ulike utgaver av publikasjonen, bør du vise ved å sette inn henvisning i tekst om for andre publikasjoner.

⁴ Dette er et avvik fra APA-manualen (APA, 2020, s. 274) som henviser til bibelvers slik: (1 Cor. 13:4) med kolon mellom kapittel og vers. I norsk tradisjon brukes komma.

Det anbefales at forkortelsene for de bibelske skriftene følger det systemet som brukes i Bibelselskapets oversettelser som (Bibelen, 2011) og (Bibelen, 1978/85)⁵.

Reglene over kan også anvendes på andre hellige skrifter.

Henvisning i teksten:	Innførsel i referanselista:
<p>... «for det var ikke husrom for dem.» (Bibelen, 2011, Luk 2,7).</p> <p>I påfølgende henvisninger til del, kapittel, vers: (Luk 2,7) (Koranen, 1989, 1: 6–7)</p>	<p><i>Bibelen</i>. (2011). Bibelselskapet.</p> <p><i>Bibelen</i>. (2011). Bibelselskapet. https://bibel.no/nettbibelen</p> <p><i>Koranen</i> (E. Berg, Overs.). (1989). Universitetsforlaget</p>

Klassiske verk har ikke alltid et kjent eller eksakt publiseringstidspunkt. Verkene vil også som oftest være oversatt og/eller utgitt flere ganger. Det er den utgaven eller oversettelsen du har brukt, du skal vise til.

Dersom vi står ovenfor et «klassisk» verk hvor publiseringstidspunkt er (eller anses å være) kjent, oppgis årstall for første utgivelse i opprinnelseslandet i tillegg til den utgaven eller oversettelsen som ligger til grunn for vår tekst.

Henvisning i teksten:	Innførsel i referanselista:
<p>... (Dante Alighieri, 1472/2005, s. 241)</p>	<p>Dante Alighieri. (2005). <i>Den guddommelege komedie</i> (M. Ulleland, Overs.; 2. utg.). Gyldendal. (Opprinnelig utgitt 1472)</p>
<p>(Homer, ca 800 f. Kr./1898)</p>	<p>Homer. (1898). <i>The Iliad</i> (S. Butler, Overs.). The Internet Classics Archive. http://classics.mit.edu/Homer/iliad.html (Opprinnelig utgitt ca 800 f. Kr)</p>

Ifølge APA trenger de mest betydningsfulle greske og romerske verkene ikke innførsel i referanselista. I slike tilfeller gir du opplysninger om verket ved første sitering.

Henvisning til kildens tittel i teksten

Når du ønsker å vise til kildens tittel i teksten, skriver du ut hele tittelen⁶. Du må også ha med forfatter og årstall.

Kilder som står alene, dvs. bøker, rapporter og nettsider, samt navn på tidsskrifter, skal stå i kursiv. F.eks.:

I boken *Musikk, identitet og sted* beskriver Alsvik (2005) hvordan ...

⁵ Bibelen 1978/85 er Bibelselskapets foretrukne navn og årstallshenvisning på denne utgaven.

⁶ Den originale manualen (APA, 2020, s. 167) sier at det kan være stor forbokstav på alle meningsbærende ord i navn på artikler, bøker m.m. også når den står i løpende tekst. Her velger redaksjonen å følge norsk rettskrivning, som for eksempel i Vinje (2009, s. 87) som oppgir at det er stor forbokstav i navn på bøker og blader.

En kilde som er del av en større helhet, som en artikkel eller et bokkapittel, skal markeres med anførselstegn. F.eks.:

Bala et al. (2017) skriver i sin artikkel «Mass media interventions for smoking cessation in adults» at. . .

Henvisning til hele bokserier

Av og til har man behov for å henvide til hele serier og ikke til det enkelte verk. Seriene kan ha individuelle titler (for eksempel Millennium-serien til Stieg Larsson) eller karakteriseres ved at alle titlene starter likt (for eksempel Angela Sommer-Bodenburgs bøker: *Den vesle vampyren ...*). Angi årstall for første og siste bind. I referanselista oppgis antall bind etter tittelen på serien.

Henvisning i teksten:	Innførsel i referanselista:
... kjennetegner serien om Pelle og Proffen (Ambjørnsen, 1987–1995)	Ambjørnsen, I. (1987–1995). <i>Pelle og Proffen</i> (Bd. 1–10). Cappelen.

Henvisning til intervjuer

Intervju brukt som kilde kan inndeles i følgende 3 kategorier:

Publiserte intervjuer kan du finne overalt i forskjellige trykte og elektroniske kilder som avisartikler, blader, podkaster og TV- og radioprogrammer etc. Når du henviser til et publisert intervju, følg formatet for den aktuelle referansetypen (f.eks. avisartikkel, tidsskriftartikkel, podkastepisode). Intervjuobjektet vil ikke nødvendigvis opptre på forfatters plass i referansen; når dette er tilfellet kan personen som blir intervjuet nevnes i løpende tekst.

Henvisning i teksten:	Innførsel i referanselista:
Professor Bjørn Hvinden sier i et intervju at avslappede holdninger til klipping og liming fra Wikipedia i den videregående skolen er en fare for etikken hos nye studenter (Fimland, 2016).	Fimland, Ø. (2016, 24. august). <i>Mistenker mørketall på plagiat</i> . Khrono. https://khrono.no/plagiering-forskningsetiske-komite-hvinden/mistenker-morketall-pa-plagiat/153015

Personlige intervjuer er de du gjennomfører som et middel til å skaffe informasjon for å støtte et argument eller et poeng i teksten din. E-poster som ikke finnes i offentlig tilgjengelige arkiv er eksempler på dette, likeså digitale lydfiler av intervjuer. Hva som blir sagt i en telefonsamtale eller på en forelesning kan normalt heller ikke dokumenteres eller verifiseres i ettertid. Referanselista skal kun inneholde dokumenterbar (etterprøvbar) informasjon. Henvis til personlig kommunikasjon bare i teksten, og oppgi så presis dato som mulig.

... (A. Hansen, personlig kommunikasjon, 18. mars 2017).

Anne Hansen (personlig kommunikasjon, 18. mars 2017) påpekte i e-post at

Per Haugen bekreftet dette i samtale (personlig kommunikasjon, 7. mai 2017).

I samtale med Trine Larsen (personlig kommunikasjon, februar 2018) framkom det at ...

Intervju fra egne informanter eller intervjuobjekter fra eget materiale eller forskningsdata som utgjør en del av din metodologi. Disse krever ikke referering i APA-stil fordi du ikke siterer ditt eget verk i teksten der dette først ble rapportert. Imidlertid kan informasjon som ble samlet av forskningsdeltakeres intervjuer bli presentert og diskutert i teksten.

Når du siterer egne informanter, bruk samme formatering som for andre (direkte) sitater: sitater på under 40 ord skal markeres med anførselstegn i teksten, og for lengre sitater på 40 ord eller flere i et eget avsnitt og innrykk fra venstre (se [Direkte og indirekte sitat](#)). Fordi sitater fra egne informanter utgjør en del av din originale forskning skal disse ikke inkluderes i referanselista eller behandles som personlig kommunikasjon, men poengter i teksten at sitatene kommer fra informantene. Pass på etiske retningslinjer, tillatelse som må innhentes for å kunne bruke sitater, samt forhold som gjelder anonymitetsprinsippet. Les mer om dette i APA-manualen (APA, 2020, s. 278, seksjon 8.36).

Henvisning til forelesningsmaterieell og intranett-ressurser

Noen kilder er tilgjengelig kun for en begrenset (bruker)gruppe, hvilket er avgjørende for hvordan disse bør henvises til. Hvis en student vil referere til innhold i en lukket nettressurs eller læringsplattform som Canvas, Teams eller Blackboard, vil slike kilder normalt være tilgjengelige kun for fag- og emnelærere og studenter knyttet til dette emnet, og ellers ikke for et generelt publikum. Dette gjelder også kilder som intranett eller interne ansattssider som vanligvis kun de ansatte i bedriften har tilgang til via pålogging. Hvis leseren du skriver for har muligheten til å innhente verkene du refererer til, henvis til disse etter formatet som vist i [Klasseroms- og intranettpublikasjoner](#) i vår [eksempelsamling](#), som er organisert i henhold til referansegruppe og kategori. Skal du henviser til et opptak av en forelesning eller en [PowerPoint-presentasjon](#) som er tilgjengelig fra et «digitalt klasserom», følg formatet som beskrevet. Kildeelementet til disse referansene inneholder navnet på klasserommet (Canvas f.eks.) eller nettstedet (site) og URL (der det kreves innlogging av brukerne). Det samme gjelder for interne dokumenter eller rapporter på en bedrifts intranettside; følg formatet for [rapporter](#). Imidlertid hvis dine lesere er et profesjonelt forlag eller utgiver eller det du skriver er beregnet for en større lezerskare som ikke vil ha tilgang til disse kildene, henvis til dem som personlig kommunikasjon.

Henvisning til personlig kommunikasjon

Det som er felles for kilder i kategorien personlig kommunikasjon, er at leserne mer eller mindre er utestengt fra å kunne konsultere kildene. Personlig kommunikasjon kan omfatte e-poster, tekstmeldinger, uttalelser eller sitater fra chattetjenester, personlige intervjuer, brev, meldinger fra uarkiverte diskusjonsgrupper, forelesningsnotater, telefonsamtaler osv. Bruk personlig kommunikasjon som kilde kun når gjenfinnbare kilder ikke er tilgjengelige. For eksempel hvis en forelesning inneholder originalt innhold som ikke er publisert andre steder, kan denne refereres til som personlig kommunikasjon. Hvis materialet du vil henviser til er lukket bak en påloggings- eller betalingsmur, henvis til disse som [arkivert materiale](#). Ikke bruk personlig kommunikasjon for sitater eller informasjon fra dine egne intervjuobjekter og som utgjør en del av dine forskningsdata (jfr. «Intervju fra egne informanter eller intervjuobjekter», over).

I teksten må dato være med:

... har ofte en fastlagt form (D. Didriksen, personlig kommunikasjon, 17. desember 2017)...

Ettersom dette er en kilde som ikke er gjenfinnbar så skal denne type referanser ikke i referanselista – og det er kanskje heller ikke så lurt å benytte den type kilder nettopp av den grunn. Husk at referanselista kun skal inneholde dokumenterbar (etterprøvbar) informasjon.

Henvisning til nettsteder, periodika, programvare og apper

Dersom du nevner et nettsted og ikke en eller flere spesifikke nettsider derfra, vil det ikke være nødvendig å føre dette opp i referanselista. Oppgi nettstedet og inkluder URL-en i parentes i løpende tekst.

Nysgjerrigper er Forskningsrådets tilbud til barn og unge (<https://nysgjerrigper.no>).

Se for øvrig [Skal jeg referere til hele nettstedet eller til enkelte nettsider](#)

Nevner du et tidsskrift i teksten din, skal dette føres opp i kursiv.⁷ Det samme gjelder for boktitler. Tidsskriftet føres ikke opp i referanselista.

Tidsskriftet *Journal of Applied Behavior Analysis* ble opprettet i 1968.

Ordinær programvare og mobilapper som nevnes i teksten din, skal heller ikke føres opp i referanselista.

I den forbindelse brukte vi mobilapplikasjonen Duolingo som tilbyr gratis kurs.

⁷ I henhold til norsk rettskrivning brukes det kun stor forbokstav først i tittelen, dette skiller seg fra beskrivelsen i APA-manualen (APA, 2020, s.167)

REFERANSELISTA

Generelt

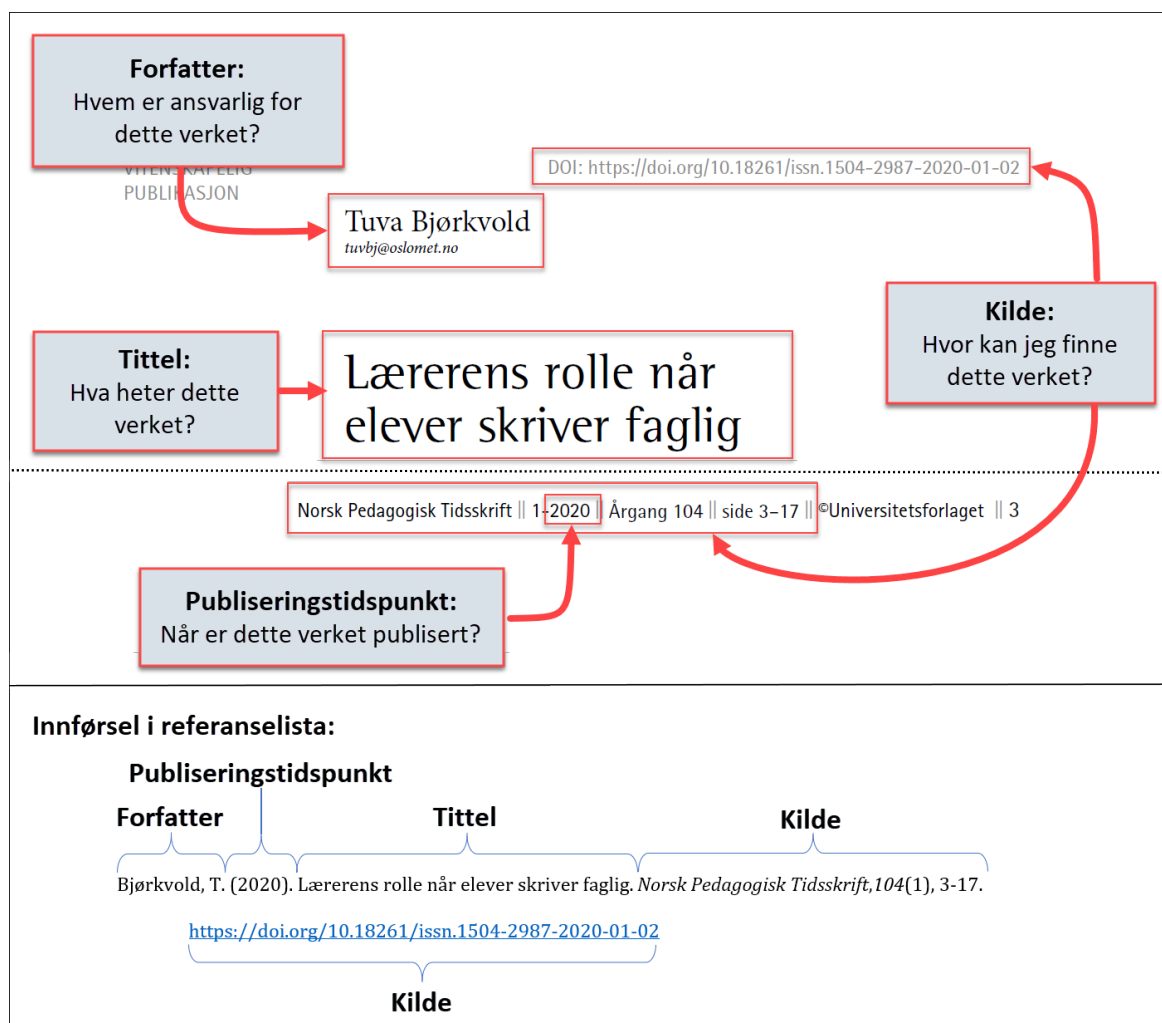
Referanselista i enden av manuskriptet skal inneholde nok informasjon til å kunne identifisere og gjenfinne hvert enkelt verk det er henvist til i teksten.

Referansens fire elementer

Innførlene i referanselista består som regel av fire elementer som svarer på hvert sitt spørsmål:

- **Forfatter:** Hvem er ansvarlig for dette verket?
- **Publiseringstidspunkt:** Når ble dette verket publisert?
- **Tittel:** Hva heter dette verket?
- **Kilde:** Hvor kan jeg finne dette verket?

Ved å ta for seg disse fire elementene og spørsmålene de gir svar på, kan man lage innførler i referanselista for alle typer verk, selv de man ikke finner i [eksempelsamlingen](#) her i den norske APA-manualen.

Figur 1. Eksempel på hvor man kan finne referanseinformasjon til en tidsskriftartikkel, og hvordan man lager innførselen i referanselista. Bearbeidet fra *Publication manual of the American Psychological Association* (7. utg., s. 283) av American Psychological Association, 2020, <https://doi.org/10.1037/0000165-000>

Av og til hender det at ett eller flere av referansens elementer mangler eller er ukjent. Tabell 1. gir en oversikt over hvordan man da setter sammen og justerer de kjente elementene for å lage innførsler i referanselista.

Tabell 1. Hvordan lage innførsel i referanselista når informasjon mangler eller er ukjent.

Manglende element	Løsning	Mal	
		Innførsel i referanselista	Henvisning i tekst
Ingenting – alle elementene er på plass	Oppgi forfatter, publiseringstidspunkt, tittel og kilde til verket.	Forfatter. (Publiseringstidspunkt). Tittel. Kilde.	(Forfatter, år) Forfatter (år)
Forfatter	Oppgi tittel, publiseringstidspunkt og kilde.	Tittel. (Publiseringstidspunkt). Kilde.	(Tittel, år) Tittel (år)
Publiseringstidspunkt	Oppgi forfatter, skriv «u.å.» for «uten år» og oppgi så tittel og kilde.	Forfatter. (u.å.). Tittel. Kilde.	(Forfatter, u.å.) Forfatter (u.å.)
Tittel	Oppgi forfatter og publiseringstidspunkt, beskrivelse av verket i skarpe klammer og oppgi så kilde.	Forfatter. (Publiseringstidspunkt). [Beskrivelse av verket]. Kilde.	(Forfatter, år) Forfatter (år)
Forfatter og publiseringstidspunkt	Oppgi tittel, skriv «u.å.» for «uten år» og oppgi kilden.	Tittel. (u.å.). Kilde.	(Tittel, u.å.) Tittel (u.å.)
Forfatter og tittel	Beskriv verket i skarpe klammer og oppgi så publiseringstidspunkt og kilde.	[Beskrivelse av verket]. (Publiseringstidspunkt). Kilde.	([Beskrivelse av verket], år) [Beskrivelse av verket] (år)
Publiseringstidspunkt og tittel	Oppgi forfatter, skriv «u.å.» for «uten år», beskriv verket i skarpe klammer og oppgi så kilden.	Forfatter. (u.å.). [Beskrivelse av verket]. Kilde.	(Forfatter, u.å.) Forfatter (u.å.)
Forfatter, publiseringstidspunkt og tittel	Beskriv verket i skarpe klammer, skriv «u.å.» for «uten år» og oppgi så kilden.	[Beskrivelse av verket]. (u.å.). Kilde	([Beskrivelse av verket], u.å.) [Beskrivelse av verket] (u.å.)
Kilde	Henvises til som personlig kommunikasjon eller finn et annet verk å vise til.	Ingen innførsel i referanselista.	(A. B. Etternavn, personlig kommunikasjon, dag, måned år) A. B. Etternavn (personlig kommunikasjon, dag, måned år)

Note. Tabellen illustrerer hvordan innførslene i referanselista endres ved manglende eller ukjent informasjon. Kursivering av tittel- eller kilde-element vil variere med referansetype og derfor ikke vist her. Tabellen er bearbeidet fra *Publication manual of the American Psychological Association* (7. utg., s. 284) av American Psychological Association, 2020, <https://doi.org/10.1037/0000165-000>

Tegnsetting

Bruk skilletegn i innførslene i referanselista for å gruppere informasjon.

Bruk punktum etter hvert referanse-element, dvs. etter forfatter, publiseringstidspunkt, tittel og kilde. NB! Det skal ikke være punktum etter DOI eller URL for dette kan ødelegge lenkefunksjonaliteten.

Bruk skilletegn (vanligvis komma eller parentes) mellom deler av samme referanse-element. F.eks. komma mellom en forfatters etternavn og initialer, mellom tidsskriftnavn og årgang, og mellom et tidsskrifts heftenummer og artikkelens sidetall. Årgang og heftenummer skilles ved å sette heftenummer i parentes rett etter årgang.

Referansens elementer

Nedenfor følger en gjennomgang av elementene som er med i innførselen ved registrering av et verk.

Forfatter

Første element i innførselen i referanselista er som regel forfatter-elementet. I en referanse vil forfatter-elementet være personer eller institusjoner/korporasjoner som er ansvarlige for verket. Dette elementet inkluderer ikke bare forfatter(e) eller opphavsperson av en bok, artikkel, rapport o.l., men også andre som har en betydelig ansvarsrolle i tilblivelsen av et åndsverk. Dette kan være bokredaktør, filmregissør, podkast-vert og så videre.

En forfatter kan være

- en enkeltperson
- flere personer
- en gruppe (institusjon, departement, organisasjon), eller
- en kombinasjon av personer og grupper.

Dersom det finnes én eller flere forfattere, siteres disse først. Institusjoner regnes i denne sammenhengen også som forfatter. Etter forfatternavnet/-navnene skal det være punktum. Fornavn og mellomnavn forkortes til initial etterfulgt av punktum. Ved flere initialer er det mellomrom mellom hver initial, iht. APA-manualen (APA, 2020, s. 286).

Form på forfatter-elementet

Personnavn

Personnavn skrives invertert, dvs. oppgi først etternavn, etterfulgt av et komma og initialer. Ved flere initialer bruker man i APA-stil mellomrom mellom hver initial⁸:

Forfatter, A. A.

Bruk en ampersand (&) for å skille mellom to forfattere⁹:

Forfatter, A. A. & Forfatter, B. B.

⁸ Mellomrom mellom initialer er et stil-element i APA-stilen, og avviker fra norsk rettskrivning som i Vinje (2009, s. 99)

⁹ I APA-stilen brukes et såkalt Oxford-komma/serie-komma, hvor det settes inn et komma foran &/og. Dette er ikke vanlig på norsk og er utelatt fra den norske stilen.

Ved 3 til og med 20 forfattere bruker man komma for å skille en forfatters initialer fra påfølgende forfatter, og en ampersand (&) før siste forfatter:

Forfatter, A. A., Forfatter, B. B., Forfatter, C. C. & Forfatter, D. D.

Ved 21 eller flere forfattere inkluderer man de 19 første forfatterne etterfulgt av utelatelsestegnet (...) og deretter siste forfatter:

Forfatter, A., Forfatter, B., Forfatter, C., Forfatter, D., Forfatter, E., Forfatter, F., Forfatter, G., Forfatter, H., Forfatter, I., Forfatter, J., Forfatter, K., Forfatter, L., Forfatter, M., Forfatter, N., Forfatter, O., Forfatter, P., Forfatter, Q., Forfatter, R., Forfatter, S., . . .
Forfatter, Å.

Fornavn med bindestrek forkortes ved å beholde bindestreken, sette punktum etter hver initial og utelate mellomrommet mellom initialene:

Forfatter, **A.-A.**

Etternavn med bindestrek føres inn på første ledd, mens sammensatte etternavn uten bindestrek føres inn på siste ledd. Spanske navn kan imidlertid inneholde doble etternavn ført på første ledd selv om de ikke har bindestrek:

Munthe-Kaas, H.
Christensen, L. S.
Navarro Durán, R.

Prefiks som van, von, St., de og y vil i de fleste tilfeller regnes som en del av etternavnet. Men her finnes unntak, som Beethoven, L. van.

von Koenigswald, G. H. R.

Hvis du er usikker på hvordan et forfatternavn skal føres kan du søke etter andre verk som viser til forfatteren eller søke opp forfatterens nettside, CV, o.l. for tips.

Institusjonsnavn

Institusjonsnavn skrives fullt ut, for eksempel Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet. Grunnen til dette er at forkortelser som oftest ikke er 100 % entydige. Utelat ord som antyder selskapsform (A/S, Inc. og liknende).

Dersom du viser til en underavdeling av en organisasjon, kan du skille over- og underordnet enhet med komma.

Nord universitet, Studiested Nesna, Avdeling for lærerutdanning.

Følg rettskrivningsregler i det enkelte språk når det gjelder bruk av store og små bokstaver i institusjonsnavn.

Andre bidragsyttere enn hovedforfatter(e)

Hvis en eller flere bidragsyttere er oppført på omslag eller tittelblad med ordet «med» skal de tas med i innførselen i referanselista i en parentes etter hovedforfatter(e). I teksten henviser du likevel kun til hovedforfatter:

Forfatter, A. A. (**med Bidragsyter, A. A.**)

Brukernavn

Hvis både forfatternavn og brukernavn er kjent, f.eks. ved henvisning til sosiale medier, skal du føre opp forfatterens navn (i invertert form) etterfulgt av brukernavnet i skarpe klammer. Hvis @-symbolet er en del av brukernavnet skal det tas med:

Forfatter, A. A. [**Brukernavn/@brukernavn**].

Andre ansvarsroller enn forfatter

Noen verk har ikke forfatter, men personer med andre ansvarsroller tilknyttet verket. Det kan f.eks. være en bokredaktør, filmregissør, produsent, manusforfatter, programleder og liknende. I slike tilfeller oppgir man navnet på de(n) ansvarlige (i invertert form) etterfulgt av en parentes som angir ansvarsrollen/funksjonen og avslutter med et punktum. Hvis en person har flere funksjoner kan de kombineres i parentesen med en ampersand (&).

Alsvik, O. (**Red.**).

Andem, J. (**Manusforfatter & Regissør**).

Verk uten forfatter

Et verk behandles som uten forfatter dersom forfatteren er ukjent eller det ikke kan fastslås med sikkerhet hvem som er ansvarlig for verket. I slike tilfeller erstattes forfatter-elementet i innførselen i referanselista av tittel-elementet. Boktittel skrives i kursiv mens artikkeltittel skrives i vanlig skrift.

Historisk riss for Vestfold: Vestfolds historiske utvikling fra 10000 f.Kr og til vår egen tid. (2005).

Lindeberg stasjon. (2017, 8. mars).

Publiseringstidspunkt

Publiseringstidspunkt er neste element i innførselen. Et publiseringstidspunkt kan være et årstall eller en eksakt dato. For noen referansetyper kan det også være aktuelt å oppgi årstall og måned/årstid eller et tidsrom.

For bøker brukes copyright-året som publiseringstidspunkt, selv når dette årstallet ikke stemmer overens med året verket ble utgitt (dvs. at 2020 er publiseringstidspunkt for et verk utgitt i slutten av 2019 med copyright-år 2020).

Dersom man refererer til en bestemt utgave av et verk, må årstallet man oppgir samstemme med utgaven.

For tidsskriftartikler brukes årstallet for den aktuelle årgangen som publiseringstidspunkt.

Form på publiseringstidspunkt-elementet

Publiseringstidspunkt settes i parentes. Parentesen etterfølges av punktum:

(2020).

For verk som krever en eksakt publiseringsdato (f.eks. artikler i magasiner, nyhetsbrev, aviser, tidsskrift som utgis ukentlig, nettsider, podkaster, blogginnlegg, YouTube-videoer, sosiale

medier, etc.) inkluderer man dag, måned og/eller årstid sammen med årstallet. Årstallet settes først, etterfulgt av et komma og så dato og måned (i norsk datoform) eller årstid:

(2020, 21. mars)

(2020, vår)

For verk som ikke er publisert, uformelt publisert eller under utarbeidelse oppgir man årstallet utkastet som ligger til grunn for referansen ble produsert som publiseringstidspunkt.

Hvis et verk er antatt for publisering, men ennå ikke utgitt, bruker man betegnelsen «under utgivelse» som erstatning for publiseringstidspunkt:

Forfatter, A. A. **(under utgivelse)**.

Hvis en tidsskriftartikkel er en «advance online»-publikasjon, dvs. at utgiver tilbyr en online versjon av artikkelen før den er tildelt årgang og heftenummer, skal man bruke året for «advance online»-publikasjonen som publiseringstidspunkt. Hvis en artikkel har både «advance online»-publikasjonsår og år for endelig utgivelse, er det året for endelig utgivelse som brukes som publiseringstidspunkt.

Publiseringsdato eller sist oppdatert dato

Når man viser til nettsider eller nettsteder er det viktig å forsikre seg om at publiseringstidspunktet man velger er gyldig for innholdet man viser til. Copyright-år fra bunnteksten på en nettside sier ikke nødvendigvis noe om når innholdet på nettsiden ble publisert. Hvis det finnes informasjon om publiseringsdato eller sist oppdatert dato skal denne brukes. Hvis ikke bør verket behandles som om [publiseringstidspunktet er ukjent](#).

Lesedato (Hentet dato)

De fleste referanser til internettressurser krever ikke lesedato, men noen av disse ressursene er lagd for å kunne endres (f.eks. Twitter-profiler, Facebook-sider, enkelte oppslagsverk) eller for å gjenspeile informasjon som endres over tid (f.eks. artikler fra UpToDate, kart fra Google Maps eller andre nettsteder som oppdateres hyppig). Når man viser til slike ressurser, skal man oppgi en lesedato. Det gjør man for å indikere for leseren at det kan være forskjell på innholdet de kan gjenfinne og det som ble brukt i arbeidet med teksten. Lesedato angis på norsk i formen «Hentet dag, måned år fra URL»:

Hentet 27. juni 2022 fra <http://www.facebook.com/StoppDLD>

Lesedato er ikke nødvendig for internettressurser med arkiverte versjoner (f.eks. Cochrane reviews eller Wikipedia-artikler). Det er heller ikke nødvendig med lesedato for innhold som trolig ikke vil bli endret eller oppdatert.

Ukjent publiseringstidspunkt

Dersom årstall for utgivelse er ukjent, bruker man betegnelsen u.å. (uten år) som erstatning for publiseringstidspunkt:

Forfatter, A. A. **(u.å.)**.

Tittel

Tittel er neste element i innførselen. Titler kan deles i to brede kategorier basert på om det man viser til er et verk som står alene (f.eks. hele bøker, rapporter, avhandlinger, datasett, videoer, filmer, TV-serier, podkaster, nettsider) eller verk som er en del av et større hele (f.eks. tidsskriftartikler, kapitler i bøker med redaktør, episode fra TV-serie eller podkastepisode).

Når et verk står alene er det tittelen på verket (f.eks. boka) som brukes som tittel-element.

Når et verk er en del av et større hele (f.eks. en tidsskriftartikkel eller et kapittel i bok med redaktør) er det tittelen på artikkelen eller kapitlet som brukes som tittel-element, mens tittelen på vertsdokumentet (tidsskriftet eller boka med redaktør) tas med i kilde-elementet i referansen.

Form på tittel-elementet

Tittel-elementet for verk som er en del av et større hele (f.eks. tidsskriftartikler og kapitler i bøker med redaktør) skal ikke stå i kursiv:

Complete primate skeleton from the middle Eocene of Messel in Germany: Morphology and paleobiology.

Tittel-elementet for verk som står alene (f.eks. hele bøker, rapporter, avhandlinger, datasett, videoer, filmer, TV-serier, podkaster, nettsider) skal stå i kursiv:

Samfunnsvitenskapenes forutsetninger: Innføring i samfunnsvitenskapenes vitenskapsfilosofi.

Bruk store og små bokstaver i tittelen i tråd med reglene på det aktuelle språket. Normalt skal kun første ord i tittel og undertittel ha stor bokstav. Tittel og undertittel skilles med et kolon rett etter tittel og mellomrom før undertittel.

Avslutt tittel-elementet med et punktum, bortsett fra når tittelen ender med et spørsmåls- eller utropstegn, da utelater man punktumet.

I referanser til bøker og rapporter skal man ta med eventuell informasjon om utgave (hvis annet enn første utgave), rapportnummer, og/eller bindnummer i en parentes etter tittelen. Det skal i slike tilfeller ikke være punktum etter tittelen, men etter parentesen. Parentesen skal ikke stå i kursiv:

How to write a thesis (3. utg.).

Fiskebiologiske undersøkelser i Balsnesvassdraget på Ørland i 2017: Ungfisktellinger og problemkartlegging knyttet til fiskeforsterkende tiltak og sjørørret (NINA Rapport 1392).

Historien om Europa (Bd. 1–4).

Når det gjelder utgaveopplysninger skal man alltid angi utgave med arabiske tall hvis dette er mulig. Hvis ikke, skriv det som står i publikasjonen, for eksempel (Versjon 3.0), (Ny, rev. utg.) eller (Bokmålutg.). Ta ikke med opplag med mindre dette er å oppfatte som en utgaveopplysning (for eksempel revidert opplag).

Hvis et verk har informasjon om både utgave og bindnummer skal de skilles med et komma og utgaveopplysningen skal stå først i parentesen:

(2. utg., Bd. 1).

Hvis et nummerert bind i et flerbindsverk har en egen tittel, skal man legge til bindnummeret og denne tittelen til flerbindsverkets tittel fremfor å ta med denne informasjonen i en egen parentes:

*Historien om Europa: **Bd. 1. Oppvåkning.***

Materialbeskrivelse og type innholdsbærer/sjangerbeskrivelse

APA gir mulighet for å spesifisere hvilken type ressurs vi står ovenfor ved å angi en beskrivelse eller presisering av innholdet i enden av tittel-elementet. Beskrivelsen skal stå i skarpe klammer etter tittelen, den skal ikke stå i kursiv og etterfølges av et punktum. Beskrivelsen starter med stor bokstav siden dette signaliserer et nytt informasjonselement i referansen.

Eksempler på verk som inkluderer en slik beskrivelse i skarpe klammer kan være lydbøker, pressemeldinger, audiovisuelt materiale som filmer, YouTube-videoer, fotografier, programvare, mobilapper, datasett, etc. Beskrivelse i skarpe klammer brukes også når man refererer til sosiale medier for å indikere vedlagte lenker eller bilder. Du står selv fritt til å angi den mest dekkende materialbeskrivelsen.

Re: Web Standards and I.A.s [**Melding til epostliste**].

Kurt koker i hodet [**Lydbok**].

Vinterkyss [**Film**].

Flere eksempler på beskrivelse i skarpe klammer finner du i [eksempelsamlingen](#).

Verk uten tittel

Når et verk er uten tittel, skal man erstatte tittel-elementet med en beskrivelse av verket i skarpe klammer.

Kilde

Det siste elementet i innførselen i referanselista er kilde-elementet. Kilde-elementet i referansen er det som forteller leseren hvor vedkommende kan gjenfinne verket det vises til. Som for tittel-elementet kan vi dele kilde-elementet i to brede kategorier: verk som er del av et større hele og verk som står alene.

Når et verk er en del av et større hele (f.eks. tidsskriftartikler eller kapitler i bøker med redaktør) er det tittelen på vertsdokumentet (tidsskriftet eller boka med redaktør) som utgjør kilde-elementet sammen med ev. tilhørende DOI eller URL.

Når et verk står alene (f.eks. hele bøker, rapporter, avhandlinger, datasett, videoer, filmer, TV-serier, podkaster, nettsider) er det verkets utgiver, database eller arkiv, sosiale medier plattform eller nettsted som utgjør kilde-elementet sammen med ev. tilhørende DOI eller URL.

Form på kilde-elementet

Kilde-elementet har en eller to deler, avhengig av hva slags typer verk du viser til. For eksempel vil kilden til en trykt bok uten DOI bestå av en del: bokas utgiver. Kilden til en tidsskriftartikkel med DOI vil derimot bestå av to deler: informasjon om tidsskriftet (tittel, årgang, heftenummer, sidetall eller artikkelnummer) og DOI.

Artikler i tidsskrift, magasin, avis, nyhetsbrev eller blogger

Når kilden er et periodikum (dvs. en publikasjon som kommer ut med regelmessige mellomrom) skal du oppgi periodikatittel, årgang, heftenummer, og sidetall eller artikkelnummer og ev. tilhørende DOI eller URL i kilde-elementet:

Norsk Pedagogisk Tidsskrift, 104(1), 3–17. <https://doi.org/10.18261/issn.1504-2987-2020-01-02>

Tittelen skal gjengis i samsvar med det som er oppgitt i publikasjonen, med store forbokstaver. Man skal ikke bruke forkortelser i titler med mindre den offisielle tittelen inneholder forkortelser.

Tittelen skal stå i kursiv, etterfulgt av et komma (ikke i kursiv). Deretter følger årgang (i kursiv) etterfulgt av heftenummer i en parentes (ikke i kursiv). Det skal ikke være mellomrom mellom årgang og heftenummer. Sett komma etter endeparentesen til heftenummeret og skriv så inn sidetall eller artikkelnummer. Avslutt med et punktum og legg til DOI eller URL etter punktumet hvis artikkelen har det.

Ikke alle periodika publiseres med årgang, heftenummer og/eller sidetall/artikkelnummer. Hvis noen av disse elementene mangler er det bare å utelate dem fra kilde-elementet.

Noen artikler har et artikkelnummer eller e-lokator i stedet for sidetall. Artikkelnummeret erstatter i så fall sidetallet i kilde-elementet. Skriv «Artikkel» før nummeret:

PLoS ONE, 4(5), **Artikkel e5723**. <https://doi.org/10.1371/journal.pone.0005723>

Kapitler i bøker med redaktør(er) og artikler i oppslagsverk

For kapitler i bøker med redaktør(er) og artikler i oppslagsverk vil kilde-elementet være hele boka eller oppslagsverket.

Når kilden er en bok med redaktør(er) starter kilde-elementet med en «I» etterfulgt av initialer og etternavn (ikke invertert) til redaktøren(e). Navnene separeres med komma og ampersand (&) som for forfatter-elementet og etterfølges av «(Red.)». Deretter setter man komma og legger til tittelen på hele verket (i kursiv). Så følger en parentes med kapitlets sidetall (ikke i kursiv). Bruk forkortelsen s. (for side) før sidetallet og sett et punktum etter endeparentesen. Oppgi så navn på forlag. Avslutt med et punktum og legg til DOI eller URL etter punktumet hvis verket har det:

I A. A. Redaktør, B. B. Redaktør & C. C. Redaktør (Red.), *Tittel på verket: Undertittel* (s. xx–xx). Forlag. <https://doi.org/xxxxx> eller <https://xxxxx>

Hvis det i tillegg til sidetall finnes informasjon om utgave og/eller bindnummer, skal det tas med i samme parentes som sidetall. De enkelte elementene skilles med komma og rekkefølgen er: utgave, bindnummer og sidetall:

Tittel på hele verket: Undertittel (2. utg., **Bd. 1**, s. xx–xx).

Hvis et nummerert bind i et flerbindsverk har en egen tittel skal bindnummert og denne tittelen inkluderes etter hovedtittelen:

Hovedtittel: Bd. 1. Bindtittel (2. utg., s. xx–xx).

Forlag eller utgiver

Navn på forlag eller utgiver skal tas med i kilde-elementet for en rekke referansetyper, inkludert bøker, kapitler i bøker med redaktør(er), rapporter, programvare, mobilapper og datasett. Merk at utgivelsessted ikke lenger er en del av kilde-elementet.

Navn på forlag eller utgiver skal gjengis i samsvar med det som er oppgitt på copyright-siden (baksiden av tittelsiden) i publikasjonen. Fjern vanlige småord som forlag, publisher, Inc., Co. og liknende. Eks.: Gyldendal (ikke Gyldendal Norsk Forlag AS). Noen store forlag består av en rekke underliggende selvstendige forlagsenheter, f.eks. forlagshuset Vigmostad & Bjørke som bl.a. består av forlagene Vigmostad & Bjørke, Fagbokforlaget, Pedlex, etc. Hvis et verk er utgitt av en slik forlagsenhet (f.eks. Fagbokforlaget) er det denne enheten som skal oppgis i kilde-elementet. Hvis flere forlag er oppgitt i publikasjonen skal alle tas med og skilles med semikolon.

Avslutt forlag/utgiver-delen av kilde-elementet med et punktum og legg til DOI eller URL etter punktumet hvis verket har det.

Merk at dersom forfatteren og utgiver er samme person eller organisasjon, utelates opplysningen for å unngå gjentakelse:

American Psychological Association. (2020). *Publication manual of the American Psychological Association* (7. utg.). <https://doi.org/10.1037/0000165-000>

Databaser og arkiv

Det er sjelden nødvendig å oppgi informasjon om database eller arkiv i innførslene i referanselista. Informasjonen skal kun tas med når leseren er avhengig av den for å kunne gjenfinne verket i én bestemt database eller arkiv.

Oppgi navn på database eller arkiv når de publiserer originale, egenartede verk som kun er tilgjengelig hos dem (f.eks. Cochrane Database of Systematic Reviews eller UpToDate). Referanser til slike verk likner referanser til tidsskriftartikler; navnet på databasen eller arkivet skal stå i kursiv på samme måte som en periodikatittel.

Oppgi navn på database eller arkiv som inneholder verk med begrenset sirkulasjon (f.eks. avhandlinger fra ProQuest, verk i et universitetsarkiv, manuskript lagt ut i et preprint-arkiv som PsyArXiv, monografier publisert i ERIC). Referanser til slike verk likner referanser til rapporter; navnet på databasen eller arkivet skal ikke stå i kursiv, på samme måte som navn på forlag/utgiver.

Avslutt database/arkiv-delen av kilde-elementet med et punktum og legg til DOI eller URL etter punktumet hvis verket har det.

Verk som forbindes med et bestemt sted

For verk som forbindes med et bestemt sted (f.eks. konferansebidrag) skal man oppgi stedsinformasjon i kilde-elementet for å lette gjenfinningen.

Oppgi by; stat, provins, eller territorium (der det er aktuelt); og land. Bruk den offisielle tobokstavsforkortelsen til U.S. Postal Service (se <https://pe.usps.com/text/pub28/28apb.htm>) for stater i USA, og tilsvarende forkortelser (hvis de finnes) for stater, provinser, eller territorier i andre land.

Eksempel:

Orlando, FL, USA

Edmonton, AB, Canada

Melbourne, VIC, Australia

Roma, Italia
Trondheim, Norge

Sosiale medier

Bruk sosiale medier som kilde kun når innholdet opprinnelig ble publisert der (f.eks. et originalt bilde på Instagram, en tweet eller et Facebook-innlegg). I slike tilfeller skal man ta med navnet på det sosiale mediet i kilde-elementet. Avslutt elementet med et punktum og legg til URL:

Twitter. <https://xxxxx>

Nettsteder

Når man viser til en nettside, skal man oppgi nettstedets navn i kilde-elementet. Avslutt elementet med et punktum og legg til URL:

NRK. <https://nrk.no/nyheter/>

For å unngå gjentakelse skal man ikke ta med navn på nettsted i kilde-elementet når dette er identisk med forfatter-elementet. I slike tilfeller vil kilde-elementet kun bestå av URL til verket.

Inkludering av DOI og URL

Siste ledd i innførslene i referanselista vil ofte bestå av en DOI eller URL.

En DOI (Digital Object Identifier) er en alfanumerisk streng som identifiserer innhold og gir en permanent lenke til dette innholdets plassering på internett. DOI-en er ofte plassert på førstesiden til en artikkel, i nærheten av copyright-informasjonen, og starter med «<https://doi.org/>», «<http://dx.doi.org/> eller «DOI:», etterfulgt av en streng med bokstaver og tall. Utgivere tildeler et verk en DOI når verket publiseres. Et doi-prefiks starter alltid med '10.' og fortsetter så med en tall- eller bokstavkode.

En URL (Uniform Resource Locator) angir plasseringen til digital informasjon på internett og man finner URL-en i nettleserens adressefelt. URL-er i referanselista bør, om mulig, lede leseren direkte til innholdet det vises til.

Følgende retningslinjer angir når man skal inkludere en DOI eller URL i innførselen i referanselista:

- Hvis et verk har en DOI skal denne tas med i innførselen i referanselista, uavhengig av om man har brukt trykt eller elektronisk versjon.
- Hvis et trykt verk ikke har en DOI skal man ikke ha med DOI eller URL i innførselen i referanselista.
- Hvis et elektronisk verk har både DOI og URL skal man kun ha med DOI i innførselen i referanselista.
- Hvis et elektronisk verk har en URL, men ingen DOI, gjelder følgende:
 - Oppgi URL i innførselen i referanselista for et verk fra et nettsted (ikke inkludert databaser).
 - Ikke oppgi URL til verk uten DOI som er lokalisert i tidsskriftdatabaser. Innførselen i referanselista skal da settes opp som for en trykt versjon av verket.
 - Oppgi URL, i tillegg til navn på database, for verk fra databaser med originalt innhold som kun er tilgjengelig hos dem (f.eks. UpToDate) og verk fra databaser som har begrenset sirkulasjon (f.eks. ERIC). Hvis det kreves innlogging for tilgang til verket du viser til skal du oppgi URL til startside til databasen eller påloggingssiden fremfor URL direkte til verket.
 - Følg retningslinjene for [verk uten kilde](#) hvis en URL ikke lenger fungerer eller gir leseren tilgang til verket du mente å vise til.

Format på DOI og URL

Presenter både DOI og URL som fullstendige lenker (dvs. på formen <http://xxxxx> eller <https://xxxxx>) i referanselista. Det er ikke nødvendig å ha med forteksten «Hentet fra» siden lenkene leder leseren rett til innholdet. Denne forteksten skal kun inkluderes når man i tillegg har med en [lesedato](#).

Det er valgfritt om man vil bruke tekstbehandlingsprogrammets standardinnstilling for presentasjon av lenker (oftest blå skrift med understrek) eller ren tekst som ikke har understrek. Vær konsekvent på dette gjennom hele referanselista.

Lenkene bør være aktive/klikkbare hvis manuskriptet skal publiseres eller leses på nett.

Følg de gjeldende retningslinjene til [International DOI Foundation](#) når det kommer til presentasjon av DOI. Gjeldende format er <https://doi.org/xxxxx>, hvor xxxxx står for DOI-nummeret.

Foretrukket presentasjon av DOI har endret seg flere ganger siden DOI-systemet ble lansert i 2000. Sørg derfor for å standardisere DOI-ene i referanselista etter gjeldende retningslinjer.

Det skal ikke være punktum etter DOI eller URL i referanselista, da dette kan ødelegge lenkefunksjonaliteten.

Bruk av kortlenker DOI og URL

Dersom en DOI eller URL er for lang eller kompleks, er det lov å forkorte den. Bruk shortDOI-tjenesten levert av International DOI Foundation (<http://shortdoi.org>) til å forkorte DOI-er. Enhver forkortet URL er akseptabel i referanselista så lenge man har sjekket at lenka leder til rett sted. Vær obs på at slike lenker kan slutte å virke.

Verk uten kilde

En referanse uten et kilde-element skal ikke inkluderes i referanselista. I de fleste tilfeller bør kilder av denne typen (f.eks. personlige e-poster, forelesninger, intranett-dokumenter, etc.) kun henvises til i teksten som [personlig kommunikasjon](#).

Før man sender inn et manuskript til publisering eller leverer inn en oppgave bør man sjekke at lenkene i referanselista fortsatt fungerer, og oppdatere dem hvis det trengs. Dersom en publikasjon ikke lenger er tilgjengelig på internett kan man prøve å søke etter en arkivert versjon hos f.eks. Internet Archive (<https://archive.org>). Hvis det ikke finnes noen arkivert versjon bør man slette innførselen i referanselista og om mulig erstatte den med en tilsvarende ressurs.

Andre referansevarianter

Verk på andre språk

Ofte vil man komme over verk som står på andre språk enn språket du skriver teksten på. Når du skal vise til verk som er skrevet på andre språk enn det du skriver på, sier APA-manualen at man skal sette en oversettelse av verkets tittel i skarpe klammer like etter verkets tittel. Oversettelsen trenger ikke være ordrett, og det er viktigere å gi leserne et innblikk i hva verket

handler om. Dersom verket er skrevet på engelsk eller **skandinaviske** språk, er det ikke nødvendig med oversettelse da de aller fleste nordmenn forstår disse språkene.¹⁰

Om du viser til et verk som er en del av et større verk (for eksempel bokkapittel), oversettes kun tittelen det henvises til. Hvis verket er skrevet med et annet alfabet enn det du benytter, skal du translitterere (overføre fra ett alfabet til et annet) tittelen til det latinske alfabetet. Eksempel på språk som bruker et annet alfabet enn det latinske er arabisk, japansk, kinesisk, farsi, hebraisk og russisk.

Oversatte verk

Leser du et verk som er oversatt, er det oversettelsen det refereres til og ikke originalverket. Oversetteren skal krediteres i referansen. Med oversatte verk skal vi ha med årstallet for både originalverket og oversettelsen på slutten av referansen:

Tolkien, J. R. R. (2004). *Ringenes herre: Ringens brorskap* (T. B. Høverstad, Overs.). Tiden. (Opprinnelig utgitt 1954)

Gjenutgivelser eller nyutgivelser av eldre verk

Et gjenutgitt verk menes her med et verk som har gått ut av trykk (eller ikke lenger er tilgjengelig) og siden har blitt publisert igjen, noe er som vanlig for eldre verk. Når du henviser til et gjenutgitt verk (f.eks. et verk gjenutgitt i form av en tekstsamling eller antologi), før opp informasjonen om den nye publikasjonen som du har brukt, etterfulgt av det opprinnelige utgivelsesåret i slutten av referansen, slik (Opprinnelig utgitt 1916).

Se eksempler under [Gjenutgivelser av eldre verk](#), [Antologi eller artikkelsamlinger av én forfatter, med red.](#), [Film](#) og [Enkeltspor eller sang](#).

Oppsett og sorteringsorden i referanselista

Oppsett av referanselista

Nedenfor følger retningslinjer for oppsett av referanselista i henhold til APA-stil:

- Start referanselista på en ny side etter teksten.
- Innførselene i referanselista skal ordnes alfabetisk etter forfatter, se nærmere beskrivelse under [sorteringsorden](#).
- Bruk samme linje- og avsnittsavstand i referanselista som i resten av dokumentet¹¹.
- Bruk hengende innrykk når referansen strekker seg over mer enn én linje, dvs. at alle linjer i en referanse, unntatt første, er rykket inn.

Bruk av store og små bokstaver

Første bokstav i tittel og eventuell undertittel skal ha stor bokstav (*Literature for the English classroom: Theory into practice*). Følg ellers rettskrivningsreglene i tråd med språket i publikasjonen. Beskrivende elementer som (Red.), [Lydbok] og liknende, regnes i APA-stilen som nye informasjonselementer og skal skrives med stor forbokstav.

¹⁰ Dette avviker fra APA-manualen (APA, 2020, s. 301).

¹¹ Dette avviker fra APA-manualen (APA, 2020, s. 45, 303). I norske studentoppgaver er det vanlig med halvannen eller dobbel linjeavstand. Sjekk retningslinjer for ditt studie. Forfattere som skal publisere i tidsskrift eller i bokform må undersøke forlagets forfatterinstruksjon.

Språkform

Dersom du har skrevet oppgaveteksten på norsk, skal norsk være språkformen også i referanselista. Det betyr at du i noen tilfeller må oversette utgaveopplysninger. Navn, titler og undertitler skal alltid være på samme språk som i selve publikasjonen. Alle elementer som legges til ved utforming av referanselista, som for eksempel sidetall (s. 204–220), ansvarsforhold (Red.), innskudd for materialbetegnelse og liknende ([Lydbok]), får derimot norsk ordlyd.

Bruk norske forkortelser når teksten din er skrevet på norsk, selv om du refererer til et engelsk dokument.

Dersom du skriver oppgaveteksten på engelsk, følger referanselista engelsk språkform og datopraksis.

Sorteringsorden i referanselista

Innførlene i referanselista skal ordnes alfabetisk.

I de fleste tilfeller er det forfatter og år som avgjør rekkefølgen i referanselista. I visse tilfeller spiller også tittelen inn.

Dersom det er flere verk av samme forfatter, skal de sorteres kronologisk slik at de eldste står først.

Eksempel på sortering:

Hansen, B. (u.å.)
Hansen, B. (2010). ...
Hansen, B. (2014a). Bestemmelser ...
Hansen, B. (2014b). Vedtekter ...
Hansen, B. (Red.). (2015). ...
Hansen, B. (2016). ...
Hansen, B. (under utgivelse). ...
Hansen, B., Hansen, A. & Jensen, T. (2015). ...
Hansen, B. & Jensen, T. (2012). ...
Hansen, B. & Jensen, T. (2013). ...
Hansen, B. & Olsen, T. (1999). ...
Hansen på hjørnet. (2009). ... [organisasjon]
Hansens siste sigarett. (2010). ... [tittel]

EKSEMPELSAMLING

Det å kreditere de kildene en har brukt i sin egen tekst er nødvendig i akademisk skriving. Krediteringene må være konsistente og nøyaktige slik at de som leser teksten kan identifisere og gjenhente de verkene som er sitert.

I dette kapitlet kommer vi med eksempler på referanseføring av ulike kilder i norsk APA-stil, og deres korresponderende henvisning i teksten.

Kapitlet er delt inn i 4 deler:

- Tekstlige verk – inneholder tidsskrift, bøker, bokkapitler og oppslagsverk. I denne kategorien har vi blant annet eksempler av tidsskriftsartikler, redigerte bøker og konferansebidrag.
- Statistikk, datasett og programvare – inneholder statistikk, datasett, programvare og mobile applikasjoner.
- Audiovisuelt materiale – inneholder kategorier av audiovisuelt og visuelt materiale slik som YouTube-videoer, podkaster og PowerPoint-presentasjoner.
- Internettmedier – inneholder kategorier av sosiale medier, hjemmesider og nettsteder.

Tekstlige verk

Artikler

1. Artikler i tidsskrift

Artikkelens forfatter(e). (Publiseringstidspunkt). Tittel på artikkelen: Undertittel. *Tidsskriftets tittel*, årgang(nummer), sidetall.

NB! Se bort fra benevnelser som årgang, hefte, nummer osv., angi kun tallene. Sidetall innledes uten s. Noen artikler har artikkelnummer eller e-lokator i stedet for sidetall. Skriv "Artikkel" før dette nummeret (for eksempel Artikkel e5723). Årgangs- eller voluminformasjon kursiveres, men ikke opplysninger om heftenummer eller sidetall. Dersom volum, nummer eller sidetall mangler, utelat disse fra referansen. Oppgi DOI dersom dette finnes.

Henvisning i teksten:	Innførsel i referanselista:
... (Audunson, 2016, s. 20)	Audunson, R. (2016). Offentlighetens akvarium. <i>Bok og Bibliotek</i> , 83(6), 20–21.
... (Jones et al., 2019)	Jones, M. H., Hackel, T. S., Hershberger, M. & Goodrich, K. M. (2019). Queer youth in educational psychology research. <i>Journal of Homosexuality</i> , 66(13), 1797–1816. https://doi.org/10.1080/00918369.2018.1510262
... (Franzen et al., 2009, s. 17)	Franzen, J. L., Gingerich, P. D., Habersetzer, J., Hurum, J. H., von Koenigswald, W. & Smith, B. H. (2009). Complete primate skeleton from the middle Eocene of Messel in Germany: Morphology and paleobiology. <i>PLoS ONE</i> , 4(5), Artikkel e5723. https://doi.org/10.1371/journal.pone.0005723
... (Bøhn et al., 2021)	Bøhn, K., Amundsen, S. M., Laine, K., Hvidbjørn, D. & Pay, A. D. (2021). Feber under fødsel og antibiotikabehandling – en kvalitetssikringsstudie. <i>Sykepleien Forskning</i> , 16, Artikkel e-86080. https://doi.org/10.4220/Sykepleienf.2021.86080

2. Artikler i elektronisk tidsskrift – uten DOI

Artikkelens forfatter(e). (Publiseringstidspunkt). Tittel på artikkelen: Undertittel. *Tidsskriftets tittel, årgang*(nummer), sidetall. <https://xxxxx>

Henvisning i teksten:	Innførsel i referanselista:
... Overskeid (2019)	Overskeid, G. (2019). Sosial adferd hos personer med autisme: Hva betyr regelstyring? <i>Norsk Tidsskrift for Atferdsanalyse</i> , 46(2), 85–109. https://nta.atferd.no/loadfile.aspx?ldFile=1930
... (Hafstad, 2021)	Hafstad, A. (2021). Tilbake til Semmelweiss: Vask hendene! [Leder]. <i>Sykepleien</i> . https://sykepleien.no/meninger/2021/04/tilbake-til-semmelweis-vask-hendene

3. Artikler i abonnementsbasert database

Henvisning i teksten:	Innførsel i referanselista:
... (Abbott, 1998)	Abbott, A. (1998). Professionalism and the future of librarianship. <i>Library Trends</i> , 46(3), 430–443.
... (Dillon & Foucault, 1980, s. 4)	Dillon, M. & Foucault, M. (1980, vinter-vår). Conversation with Michel Foucault. <i>The Threepenny Review</i> , (1), 4–5.

Nummereringen/dateringen i publikasjonen er «Winter–Spring» men siden oppgaven er skrevet på norsk, oversettes opplysningen.

Referansen er funnet i JSTOR. APA anbefaler at man viser til «primary publishing channel» som i dette tilfellet er tidsskriftet i trykt form (se APA, 2020, s. 191–192).

4. Artikler fra Cochrane Database of Systematic Reviews

Artikler fra Cochrane Database of Systematic Reviews er kun tilgjengelig fra denne databasen. I referanselista føres disse opp som tidsskriftartikler, men sløyf volum, nummer og sidetall. Inkluder doi-nummer i referansen. Ikke før opp databasenavnet i kursiv i narrativ henvisning.

Henvisning i teksten:	Innførsel i referanselista:
... (Bala et al., 2017, s. 14) ... Bala et al. (2017, s. 14)	Bala, M. M., Strzeszynski, L. & Topor-Madry, R. (2017). Mass media interventions for smoking cessation in adults. <i>Cochrane Database of Systematic Reviews</i> . https://doi.org/10.1002/14651858.CD004704.pub4

Verk som ikke er publisert eller er uformelt publisert

Verk som ikke er publisert, inkluderer verk som er i prosess for å bli publisert eller har blitt ferdigstilt og i påvente av å bli publisert. Verk som uformelt er publisert inkluderer verk som er utgitt i arkiver som for eksempel institusjonsarkiv, personlig nettside, statlige nettsider osv.

Du bør alltid følge prinsippet om at du skal sitere siste versjon av en artikkel. Merk at dersom verket ligger tilgjengelig på internett skal disse alltid siteres som uformelt publisert, eller som artikkel uten DOI/url og utgaveinformasjon

Dersom artikkelen er i manuskriptversjon i f.eks. et vitenarkiv, bør du finne den publiserte artikkelen og lese denne før du siterer. Det kan være avvik i artikkelteksten fra den som finnes i vitenarkivet og den du finner i tidsskriftets publiserte versjon. Er artikkelen ennå ikke publisert følger du malen for upublisert materiale. Det siste du gjør før du leverer fra deg egen tekst er å kontrollere om artikkelen er publisert i tidsskriftet eller om opplysninger er endret. Dersom verket du bruker ikke er publisert skal du bruke året for utkastet, og etter tittelen beskrive verkets status i skarpe klammer. Inkluder DOI eller URL når verket er blitt publisert.

5. Verk som er under utarbeidelse

Du kan referere til verk som er under utarbeidelse, ofte kalt 'working papers' på engelsk. Merk at verk som er under utarbeidelse kun er i forfatterens hender, og ikke oversendt utgiver for publikasjon. Om det finnes informasjon om hvem som skal gi ut verket, inkluderes dette.

Forfatter(e). (årstall for det utkastet som ligger til grunn for referansen). *Verkets tittel:*
Undertittel [Under utarbeidelse]. Ansvarlig institutt, Universitet/Høgskole.

Henviing i teksten:	Innførsel i referanselista:
... (Busterud, 2018).	Busterud, G. (2018). <i>Anaforer i norsk som andrespråk</i> [Under utarbeidelse]. Institutt for språk og litteratur, NTNU.

Før du leverer oppgaven eller sender teksten til publisering, bør du kontrollere slike kilder for å se etter oppdatert informasjon.

6. Manuskript som er oversendt utgiver, men ennå ikke antatt

Dette gjelder manuskript som er sendt til et forlag, men ikke antatt. Slike manuskript er ikke tilgjengelige for offentligheten.

Forfatter(e). (årstall for det utkastet som ligger til grunn for referansen). *Verkets tittel:*
Undertittel [Sendt utgiver, under vurdering]. Ansvarlig institutt, Universitet/høgskole.

Ikke oppgi navnet til tidsskriftet eller utgiveren som verket er sendt til. Før du leverer oppgaven eller sender teksten til publisering bør du kontrollere slike kilder for å se etter oppdatert informasjon

Henviing i teksten:	Innførsel i referanselista:
... (Lippincot & Poindexter, 2019).	Lippincot, T. & Poindexter, E. K. (2019). <i>Emotion recognition as a function of facial cues: Implications for practice</i> [Sendt utgiver, under vurdering]. Institutt for psykologi, University of Washington.

7. Verk som er oversendt utgiver og antatt

Artikkelen er antatt, men ikke publisert. I stedet for årstall, skriv "under utgivelse" ("in press" på engelsk) i parentes, før artikkeltittel og tittel på tidsskrift. Før du leverer oppgaven eller sender teksten til publisering, bør du kontrollere slike kilder for å se etter oppdatert informasjon.

Forfatter(e). (under utgivelse). Tittel på artikkel. *Tidsskrift*.

Henviing i teksten:	Innførsel i referanselista:
... (Lunde et al., under utgivelse). ... ifølge Lunde et al. (under utgivelse).	Lunde, G. H., Bakke, A. & Areskoug-Josefsson, K. (under utgivelse). Piloting a research-oriented teaching model in a Bachelor programme for social educator: A way to increase competence in research methodology and sexual health? <i>UNIPED</i> .

8. Uformelle verk publisert i forskningsarkiv eller institusjonelle arkiv

Forfatter(e). (Årstall). *Tittel på verket* (Publikasjonsnummer. X). Navnet på databasen/arkivet. <https://doi.org/xxxxx> eller <https://xxxxx>

Merk at publikasjonsnummeret kun skal være med dersom det finnes et publikasjonsnummer.

Henviing i teksten:	Innførsel i referanselista:
... (Stults-Kolehmainen & Sinha, 2015).	Stults-Kolehmainen, M. A. & Sinha, R. (2015). <i>The effect of stress on physical activity and exercise</i> . PubMed Central. https://ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC3894304
... (Ho, 2014).	Ho, H.-K. (2014). <i>Teacher preparation for early childhood special education in Taiwan</i> (ED545393). ERIC. https://files.eric.ed.gov/fulltext/ED545393
... (Ibsen, 1866)	Ibsen, H. (1866, 5. oktober). Brev til: Michael Birkeland (Publikasjonsnummer: B18661005MB). Henrik Ibsens Skrifter (HIS). https://www.ibsen.uio.no/BREV_1844-1871ht B18661005MB.xhtml

Artikler fra ERIC har unike identifikasjonsnumre. Disse skal være med på innførsel i referanselista.

9. Klasseroms- og intranettpublikasjoner

Noen publikasjoner er ikke tilgjengelig for alle, noe som påvirker hvordan de refereres til. Det kan være studenter som henter dokumenter fra læringsplattformer som for eksempel Canvas, eller tilsatte som henter dokumenter fra intranett på jobben. Disse verkene er kun tilgjengelig for undervisere og medstudenter, eller kollegaer. Dokumenter du henter fra en organisasjons intranett, kan kun brukes som vanlig referanse dersom alle som leser din tekst har tilgang til det samme intranettet (se også [Henviing til forelesningsmateriell og intranett-ressurser](#)). Dersom dette er dokumenter som bare du har tilgang til, kan du vurdere å ta dem med som vedlegg.

Om de du skriver for har mulighet til å få tak i verkene du bruker, kan du følge malen for [PowerPoint-presentasjoner](#). Om du er ansatt og skriver for kolleger, kan du følge malen for

[rapporter](#). Dersom du ikke kan vise til kilden må du referere til dokumentet i løpende tekst som personlig kommunikasjon.

Henvisning i teksten:	Innførsel i referanselista:
Jeg viser her til «Serviceerklæring for Seksjon for dokument- og informasjonsforvaltning» publisert på USNs intranett (Personlig kommunikasjon, 17. april 2018).	Ingen innførsel i referanselista.

Rapporter

10. Rapporter

Disse dokumenttypene kan ligne bøker og e-bøker og er gjerne utgitt av offentlige eller private institusjoner. Noen har en seriekode eller rapportnavn- og nummer, og dette oppgis da i parentes etter tittelen. Dette gjelder også for årbøker og årlige rapporter (se eksempel 11.).

Forfatter/Institusjon. (Publiseringstidspunkt). *Tittel* (seriekode/Rapportnavn og -nr). Utgiver.
<https://xxxxx>

Har du brukt en trykt utgave, utgår url.

Henvisning i teksten:	Innførsel i referanselista:
... (Bergan, 2017, s. 15)	Bergan, M. A. (2017). <i>Fiskebiologiske undersøkelser i Balsnesvassdraget på Ørland i 2017: Ungfisktellinger og problemkartlegging knyttet til fiskeforsterkende tiltak og sjøørret</i> (NINA Rapport 1392). Norsk institutt for naturforskning. http://hdl.handle.net/11250/2485755
... (Østby & Aalandslid, 2020, s. 49)	Østby, L. & Aalandslid, V. (2020). <i>Innvandring og innvandrere i Norden: En komparativ analyse</i> (Rapporter 2020/40). Statistisk sentralbyrå. https://www.ssb.no/befolkning/artikler-og-publikasjoner/attachment/435597?ts=17574699570

11. Årsmeldinger og årbøker

I utgangspunktet henvises årbøker og årlig rapport til som rapport (se eksempel 10.).

Henvisning i teksten:	Innførsel i referanselista:
... (Simönhjell & Jager, 2020)	Simönhjell, N. & Jager, B. (Red.). (2020). <i>Norsk litterær årbok 2020</i> . Samlaget.
... (United Nations environment programme, 2021)	United Nations environment programme. (2021). <i>The heat is on: A world of climate promises not yet delivered: Emissions gap report 2021</i> . https://www.unep.org/resources/emissions-gap-report-2021

Offentlige kilder

12. Meldinger og innstillinger til Stortinget

Meldingsnummer (år–år). *Tittel: Undertittel*. Departement. <https://xxxxx>

Har du brukt en trykt utgave, utgår url.

Oppsettet følger nå anbefalt standard fra Stortinget for hvordan henviser til Stortingsforhandlinger (Stortinget, 2014).

I forbindelse med at norsk lovbehandling ble endret 1. oktober 2009, ble det innført nye betegnelser på Stortingets og regjeringens publikasjoner (Stortinget, 2010).

Proposisjoner til Stortinget (Prop. <nr> S/L/LS og gamle betegnelser Ot.prp. og St.prp.) føres opp på samme måte som stortingsmeldinger i referanselista.

Henvisning i teksten:	Innførsel i referanselista:
... ifølge den tidligere filmmeldingen, som kom i 2007 (St.meld. nr. 22 (2006–2007)) ...	St.meld. nr. 22 (2006–2007). <i>Veiviseren: For det norske filmløftet</i> . Kultur- og kirkedepartementet. https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/Stmeld-nr-22-2006-2007-/id460716/
... som nevnt i Meld. St. 20 (2009–2010) mener departementet at [...] (s. 21) ...	Meld. St. 20 (2009–2010). <i>Omorganisering av ABM-utvikling</i> . Kulturdepartementet. https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/Meld-St-20-20092010/id608202/
... (Innst. 49 S (2016–2017)).	Innst. 49 S (2016–2017). <i>Innstilling fra arbeids- og sosialkomiteen om Nav i en ny tid – for arbeid og aktivitet</i> . Arbeids- og sosialkomiteen. https://www.stortinget.no/no/Saker-og-publikasjoner/Publikasjoner/Innstillinger/Stortinget/2016-2017/inns-201617-049s/
... i forslaget til ny lov om e-helse (Prop. 65 L (2019–2020), s. 15) ...	Prop. 65 L (2019–2020). <i>Lov om e-helse (e-heselloven)</i> . Helse- og omsorgsdepartementet. https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/prop.-65-l-20192020/id2696053/

13. NOU

Henvisning i teksten:	Innførsel i referanselista:
... (NOU 2020: 2, s. 54)	NOU 2020: 2. (2020). <i>Fremtidige kompetansebehov III: Læring og kompetanse i alle ledd</i> . Kunnskapsdepartementet. https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/nou-2020-2/id2689744/
... NOU 1998: 18 (s. 29)	NOU 1998: 18. (1998). <i>Det er bruk for alle: Styrking av folkehelsearbeidet i kommunene</i> . Sosial- og helsedepartementet.

Når du oppgir NOU-nummeret i teksten, er det ikke nødvendig å gjenta årstallet i parentes. Dissenser publiseres som kapitler eller vedlegg, og refereres til ved den fulle NOU-en, med teksthenviing til dissensen: «... Hodnesdals dissens (NOU 2019: 4, kap. 15).»

14. Rundskriv

Institusjon/departement. (Publiseringstidspunkt). *Tittel* (eventuell kode) [Rundskriv]. Utgiver.
<https://xxxxx>

Henvi­sing i teksten	Innfø­rel­se i referanseli­sta
... (Justis- og bered­skapsde­par­te­mentet, 2016, Inn­le­ding, avsn. 1)	Justis- og bered­skapsde­par­te­mentet. (2016). <i>Utle­vering av opp­lysnin­ger fra asyl­mottak til poli­tiet</i> (Nr. GI-10/2016) [Rundskriv]. https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/gi-102016--utlevering-av-opplysninger-fra-asylmottak-til-politiet/id2507000/

15. Høringsutkast og høringsuttalelser

Høringsutkast og hørings­svar refereres med dokum­ent­ty­pen i harde klammer direkte etter tittel, med mindre det går klart frem av tittelen.

Henvi­sing i teksten:	Innfø­rel­se i referanseli­sta:
... (Kommunal- og regionalde­par­te­mentet, 2007)	Kommunal- og regionalde­par­te­mentet. (2007). <i>Høringsutkast - forslag til endringer i boretts­lagsloven</i> [Høring]. https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/horingsutkast---forslag-til-endringer-i-/id464012/

Hørings­svarene får avsender som innfø­rel­se­le­ment:

Henvi­sing i teksten:	Innfø­rel­se i referanseli­sta:
... (Norsk bibliotekforening, 2012, avsn. 2)	Norsk bibliotekforening. (2012). <i>Høringsuttalelse om forslag til endring i Lov om folkebibliotek</i> [Hørings­svar]. https://norskbibliotekforening.no/2012/06/horingsuttalelse-om-forslag-til-endring-i-lov-om-folkebibliotek/

16. Læreplaner (f.eks. Kunnskapsløftet)

Bruk helst den elektroniske versjonen av læreplanen, da denne er mest oppdatert. Utdanningsdirektoratet (2021) har gitt føringer for hvordan læreplaner skal siteres. Se også [Hvordan referere til læreplanene? \(udir.no\)](#). Oppsettet i manualen følger APA 7 tegnsetting.

Korrekte opplysninger om utgiver og dato finner du ved å laste ned PDF-versjonen av læreplanen på [udir.no](#).

Departement/direktorat. (Publiseringstidspunkt). *Tittel*. Fastsatt som forskrift ved kongelig resolusjon. Læreplanverket for Kunnskapsløftet 2020. <https://xxxxx>

Henviing i teksten:	Innførel i referanselista:
... (Kunnskapsdepartementet, 2017, s. 7)	Kunnskapsdepartementet. (2017). <i>Overordnet del – verdier og prinsipper for grunnopplæringen</i> . Fastsatt som forskrift ved kongelig resolusjon. Læreplanverket for Kunnskapsløftet 2020. https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/verdier-og-prinsipper-for-grunnopplaringen/id2570003/
... (Kunnskapsdepartementet, 2019)	Kunnskapsdepartementet. (2019). <i>Læreplan i norsk (NOR01-06)</i> . Fastsatt som forskrift. Læreplanverket for Kunnskapsløftet 2020. https://www.udir.no/lk20/nor01-06?lang=nob
... (Utdanningsdirektoratet, 2020)	Utdanningsdirektoratet. (2020). <i>Læreplan i Vg1 helse- og oppvekstfag (HSF01-03)</i> . Fastsatt som forskrift. Læreplanverket for Kunnskapsløftet 2020. https://www.udir.no/lk20/hsf01-03

17. Rammeplan

Bruk året rammeplanen gjelder fra som publiseringsdato.

Rammeplaner er gitt som forskrift. De er publisert på www.lovdata.no, men kan også være gjengitt andre steder, f.eks. på www.udir.no. Hvis du henter rammeplanen fra Udir.no, må du bruke ansvarlig departement som forfatter. Hvis rammeplanen er utgitt i bokform, f.eks. fra PedLex, må du lage referanse i henhold til det som står i boka.

Henvisning i teksten:	Innførsel i referanselista:
... (Forskrift om rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver, 2017, § 2)	Forskrift om rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver. (2017). <i>Forskrift om rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver</i> (FOR-2017-04-24-487). Lovdata. https://lovdata.no/forskrift/2017-04-24-487
(Falck-Pedersen & Kongstein, 2017, s. 35)	Falck-Pedersen, T. & Kongstein, C. (2017). <i>Rammeplan for barnehagen: Innhold og oppgaver</i> . Pedlex.
... i den nye rammeplanen for barnehagen (Kunnskapsdepartementet, 2017, s. 8)	Kunnskapsdepartementet. (2017). <i>Rammeplan for barnehagen: Forskrift om rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver</i> . Utdanningsdirektoratet. https://www.udir.no/contentassets/7c4387bb50314f33b828789ed767329e/rammeplan-for-barnehagen---bokmal-pdf.pdf

18. Lover

Korttittel. (årstall). *Lang tittel* (datokode). Nettstedets navn. <https://xxxxx>

Korttitler og datokoder finner du øverst i loven i Lovdata (<https://lovdata.no>). For juridiske tekster kan det gjelde andre krav (se f.eks. forfatterveiledning for *Tidsskrift for Rettsvitenskap*).

I teksthenvisingen kan man ved behov henwise til paragrafer i loven. Lover skal skrives med liten forbokstav i teksten når du har narrativ henvising. Unntaket er Grunnloven og lover som begynner med et stedsnavn, f.eks. Finnmarksloven. For å finne en kort URL for lover og forskrifter i Lovdata, klikk på «del dokument» (øverst til høyre).

Kommentarutgaver refereres i henhold til kilden, det vil si som nettsider, bøker osv.

Henvisning i teksten:	Innførsel i referanselista:
Jeg viser her til opplæringslova (1998, § 3). (Opplæringslova, 1998, § 3)	Opplæringslova. (1998). <i>Lov om grunnskolen og den vidaregåande opplæringa</i> (LOV-1998-07-17-61). Lovdata. https://lovdata.no/lov/1998-07-17-61

19. Forskrifter

Henvisning i teksten:	Innførsel i referanselista:
... (Psykisk helsevernforskriften, 2011, § 2)	Psykisk helsevernforskriften. (2011). <i>Forskrift om etablering og gjennomføring av psykisk helsevern m.m.</i> (FOR-2011-12-16-1258). Lovdata. https://lovdata.no/forskrift/2011-12-16-1258
... (Forskrift om nasjonal retningslinje for vernepleierutdanning, 2019, § 5)	Forskrift om nasjonal retningslinje for vernepleierutdanning. (2019). <i>Forskrift om nasjonal retningslinje for vernepleierutdanning</i> (FOR-2019-03-15-411). Lovdata. https://lovdata.no/forskrift/2019-03-15-411

I tekstdelen av oppgaven kan man ved behov henwise til paragrafer i forskriften. Forskrifter skal skrives med liten forbokstav i teksten.

20. Traktater og internasjonale konvensjoner

Konvensjoner og andre traktater kan hentes fra Lovdata eller hjemmesiden til en organisasjon eller institusjon. Du må lage referanse i henhold til den utgivelsen du har lest. Når det gjelder dato er det for slike kilder dato for inngåelse eller signering som benyttes; hos Lovdata er dette feltet «Avtalens undertegningsdato». Det anbefales å oppgi lenken som leder rett til teksten (altså ikke via nøkkelinformasjonen i Norges traktater).

Hentet fra Lovdata:

Korttittel. (årstall). *Lang tittel* (Avtalens undertegningsdato). Nettstedets navn. <https://xxxxx>

Hentet fra organisasjon eller institusjon:

Ansvarlig organisasjon. (årstall). *Tittel på konvensjon*. Nettstedets navn. <https://xxxxx>

Henvisning i teksten:	Innførelse i referanselista:
... (Barnekonvensjonen, 1989, art. 9)	Barnekonvensjonen. (1989). <i>Konvensjon om barnets rettigheter</i> (20-11-1989). Lovdata. https://lovdata.no/dokument/NL/lov/1999-05-21-30/KAPITTEL_8#KAPITTEL_8
... slik det fremgår av Genevekonvensjonene (1949, art. 19)	Geneve-konvensjonene. (1949). <i>Geneve-konvensjonen om beskyttelse av sivile i krigstid, med vedlegg (Konvensjon IV)</i> (12-08-1949). Lovdata. https://lovdata.no/traktat/1949-08-12-4
... (Konvensjon om rettighetene til mennesker med nedsatt funksjonsevne, 2006, art. 5, pkt. 2)	Konvensjon om rettighetene til mennesker med nedsatt funksjonsevne. (2006). <i>Konvensjon om rettighetene til mennesker med nedsatt funksjonsevne</i> (13-12-2006). Lovdata. https://lovdata.no/traktat/2006-12-13-34
... (De forente nasjoner, 2006, art. 12, pkt. 3)	De forente nasjoner. (2006). <i>Konvensjon om rettighetene til mennesker med nedsatt funksjonsevne</i> . Barne- og familiedepartementet. https://www.regjeringen.no/globalassets/upload/bld/sla/funk/konvensjon_web.pdf

21. Dommer

Som regel holder det å henwise til dommer kun i teksten. Ulike fagtradisjoner har ulike praksiser. Undersøk med faglærer eller veileder om du trenger mer hjelp. Eldre dommer står i *Norsk retstidende*, og henvises med Rt årstall og sidetall. Nyere dommer finnes i Lovdata. Bruk i så fall koden som står i feltet «Publisert».

Henvisning i teksten:	Innførelse i referanselista:
Problemstillingen er berørt i dommen (Rt 1993 s. 766). Se HR-2017-821-A (avsn. 2).	Ingen innførelse i referanselista

22. Norske offentlige kilder, på engelsk

Mange lurer på hvordan de skal oppgi norske offentlige kilder når de skriver på engelsk. Eksemplene under viser både til dokumenter som er oversatt til engelsk og til dokumenter som foreligger på norsk. For norskspråklige kilder legger du en engelsk oversettelse av tittelen i skarpe klammer etter tittelen.¹²

Generelt, når man skriver på engelsk, skal den offisielle, engelske oversettelsen av navnet, partiet eller institusjonen brukes. Unntaket er når navnet er bedre kjent på det opprinnelige språket, f.eks. Forza Italia.

Henvisning i teksten:	Innførsel i referanselista:
... (Ministry of Education and Research, 2017)	Ministry of Education and Research. (2017). <i>Core curriculum – values and principles for primary and secondary education</i> . Laid down by Royal decree. The National curriculum for the Knowledge Promotion 2020. https://www.regjeringen.no/contentassets/53d21ea2bc3a4202b86b83cfe82da93e/core-curriculum.pdf
... (Ministry of Education and Research, 2019)	Ministry of Education and Research. (2019). <i>Læreplan i norsk (NOR01-06)</i> [Curriculum for Norwegian]. Established as regulations. The National curriculum for the Knowledge Promotion 2020. https://www.udir.no/lk20/nor01-06?lang=nob
... (Norwegian Directorate for Education and Training, 2020)	Norwegian Directorate for Education and Training. (2020). <i>Læreplan i Vg1 helse- og oppvekstfag</i> [Curriculum for vg1 healthcare, childhood and youth development]. Established as regulations. The National curriculum for the Knowledge Promotion 2020. https://www.udir.no/lk20/hsf01-03
... (NOU 2011: 11, s. 54)	NOU 2011: 11. (2011). <i>Innovation in the Care Services</i> (Official Norwegian Reports). Ministry of Health and Care Services. https://www.regjeringen.no/en/dokumenter/nou-2011-11/id646812/
... (NOU 2020: 2)	NOU 2020: 2. (2020). <i>Fremtidige kompetansebehov III: Læring og kompetanse i alle ledd</i> [Future competence needs III: Learning and competence at all levels]. Ministry of Education and Research. https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/nou-2020-2/id2689744/
... (Meld. St. 11 (2019-2020))	Meld. St. 11 (2019–2020). <i>Digital transformation and development policy</i> (Report to the Storting (white paper)) [Summary]. Norwegian Ministry of Foreign Affairs. https://www.regjeringen.no/contentassets/4250970ee8e845aeb9114143fff45d84/en-gb/pdfs/digital_transformation.pdf

¹² For referanser til læreplaner på engelsk har vi fulgt Utdanningsdirektoratets råd.

... (Security Act, 2018)	Security Act. (2018). <i>Act relating to national security</i> (LOV-2018-06-01-24). Lovdata. https://lovdata.no/dokument/NLE/lov/2018-06-01-24
According to the health personnel act (Helsepersonelloven, 1999) ...	Helsepersonelloven. (1999). <i>Lov om helsepersonell m.v.</i> (LOV-1999-07-02-64) [Health personnel act]. Lovdata. https://lovdata.no/dokument/NL/lov/1999-07-02-64

Artikler i aviser

23. Trykte aviser

Artikkelens forfatter(e). (Publiseringstidspunkt). Tittel på artikkelen: Undertittel. *Avisens tittel*, sidetall.

Dersom det kan lette gjenfinningen og/eller identifiseringen av artikkelen kan man legge til et identifiserende element i skarpe klammer rett etter tittelen. Eksempel: Virkelig verdens første hjerteoperasjon? [Brev til redaktøren].

Ta med seksjon om nødvendig for å skille ulike utgaver eller deler av avisen fra hverandre (for eksempel: Aftenposten, Kultur). Sidetall innledes med s. Se bort fra betegnelser som årgang, hefte, nummer osv.

Henvisning i teksten:	Innførsel i referanselista:
... (Skjeggstad, 2018)	Skjeggstad, H. (2018, 14. mai). Gi lærerne ansvaret de så gjerne vil ha. <i>Aftenposten, Kommentar</i> , s. 3.

24. Aviser på internett

Artikkelens forfatter(e). (Publiseringstidspunkt). Tittel på artikkelen: Undertittel. *Avisens tittel*.
<https://xxxxx>

Ta med seksjon om nødvendig for å skille ulike utgaver eller deler av avisen fra hverandre (for eksempel: Aftenposten, Kultur).

Henvisning i teksten:	Innførsel i referanselista:
... (Knapstad, 2018)	Knapstad, M. L. (2018, 9. mai). En jafs av Bergen. <i>Aftenposten, A-magasinet</i> . https://www.aftenposten.no/a-magasinet/i/ngIron/en-jafs-av-bergen

Bøker og bokkapitler

Forfatter(e). (Publiseringstidspunkt). *Tittel: Undertittel* (utgave). Forlag.

25. Bok med personlig forfatter(e)

Henvisning i teksten:	Innførsel i referanselista:
... (Gilje & Grimen, 1993, s. 19)	Gilje, N. & Grimen, H. (1993). <i>Samfunnsvitenskapenes forutsetninger: Innføring i samfunnsvitenskapenes vitenskapsfilosofi</i> . Universitetsforlaget.
... (Bell, 1998, s. 11)	Bell, B. L. (1998). <i>An annotated guide to current national bibliographies</i> (2. fullstendige omarb. utg.). K.G. Saur.

26. Bok med kombinasjon av personlig forfatter(e) og gruppeforfatter(e)

Henvisning i teksten:	Innførsel i referanselista:
... (Nordahl & Ekspertgruppen for barn og unge med behov for særskilt tilrettelegging, 2018)	Nordahl, T. & Ekspertgruppen for barn og unge med behov for særskilt tilrettelegging. (2018). <i>Inkluderende fellesskap for barn og unge</i> . Fagbokforlaget.

27. Bok med redaktør(er)

Redaktørfunksjon angis med Red. (Merk stor bokstav i Red). I henvisningen i teksten gjør vi ikke forskjell på redaktører og forfattere.

Henvisning i teksten:	Innførsel i referanselista:
... (Laskie, 2017)	Laskie, C. (Red.). (2017). <i>Biblioteksdidaktik</i> . Hans Reitzel.

28. Kapitler/artikler i redigerte bøker

Kapitlets forfatter(e). (Publiseringstidspunkt). Kapitlets tittel: Undertittel. I Bokens redaktør(er), *Bokens tittel: Undertittel* (utgave, bind, artikkelens sidespenn). Forlag.

NB! Navn på redaktør(er) etter «I» skrives med naturlig ordstilling (ikke i invertert form). Merk at bøker uten redaktør ikke refereres på kapittel, men som hel bok.

Henvisning i teksten:	Innførsel i referanselista:
... (Bjørnenak & Helgesen, 2009)	Bjørnenak, T. & Helgesen, Ø. (2009). Kunderelasjoner og økonomisk styring. I B. T. Kalsaas (Red.), <i>Ledelse av verdikjeder: Strategi, design og konkurransevne</i> (s. 99–115). Tapir akademisk.
... (Jones, 2018, s. 125)	Jones, M. (2018). The needs of mentors. I K. Smith & M. Ulvik (Red.), <i>Veiledning av nye lærere: Nasjonale og internasjonale perspektiver</i> (2. utg., s. 124–139). Universitetsforlaget.

29. Kapitler/artikler i redigerte bøker, opptrykk av en tidsskriftartikkel

Kapitlets forfatter(e). (Publiseringstidspunkt). Kapitlets tittel: Undertittel. I Bokens redaktør(er), *Bokens tittel: Undertittel* (utgave, bind, artikkelens sidespenn). Forlag. (Opptrykk av "Tittel på artikkelen: Undertittel," publiseringstidspunkt, *Tidsskriftets tittel, årgang*[nummer], sidetall, <https://doi.org/xxxx>)

Henvisning i teksten:	Innførsel i referanselista:
... (Clark & Zimmerman, 1978/1988) ... Clark og Zimmermann (1978/1988)	Clark, G. A. & Zimmerman, E. (1988). Professional roles and activities as models for art education. I S. M. Dobbs (Red.), <i>Research readings for discipline-based art education: A journey beyond creating</i> (s. 78–97). National Art Education Association. (Opptrykk av "A walk in the right direction: A model for visual arts education," 1978, <i>Studies in Art Education</i> , 19[2], 34–49, https://doi.org/10.1080/00393541.1978.11649961)

30. Gjenutgivelser av eldre verk

Forfatter(e). (År for nyutgivelse). *Tittel: Undertittel*. Forlag. (Opprinnelig utgitt <År>)

Henvisning i teksten:	Innførsel i referanselista:
... (Aasen, 1878/1997) ... Aasen (1878/1997)	Aasen, I. (1997). <i>Norsk Navnebog, eller Samling af Mandsnavne og Kvindenavne</i> . Høgskulen i Volda. (Opprinnelig utgitt 1878)

31. Kompendier og deler av kompendier

Dersom kilden for den opprinnelige artikkelen er angitt i kompendiet, kan du referere til artikkelen som en primærkilde. Dette betyr at du refererer til denne teksten i sin originale form (ikke som en del av et kompendium), der kildeangivelsen hentes fra opplysningene i kompendiet (øverste eksempel).

Dersom kilden *ikke* er angitt i kompendiet eller er angitt ufullstendig, må du enten finne originalkilden og referere til denne eller vise til teksten som en del av kompendiet. I siste tilfelle følges eksempelet fra [Kapitler/artikler i redigerte bøker](#).

For å vise til et helt kompendium, følg eksempelet fra [Bok med redaktør\(er\)](#)

32. Antologi eller artikkelsamlinger av én forfatter, med red.

Refereres til som bok med redaktør(er) når det dreier seg om hele boken, eller artikkel/kapittel i redigert bok når det dreier seg om en enkelt del.

Artikkelens forfatter(e). (Publiseringstidspunkt). Artikkelens tittel: Undertittel. I Bokens redaktør(er)(Red.), *Bokens tittel: Undertittel* (utgave, bind, artikkelens sidespenn). Forlag.

Henvisning i teksten:	Innførsel i referanselista:
Hele boka: <i>Mind in society</i> (Cole et al., 1978) er en samling av Vygotskys teoretiske tekster.	Cole, M., John-Steiner, V., Scribner, S. & Souberman, E. (Red.). (1978). <i>Mind in society: The development of higher psychological processes</i> . Harvard University Press.
Artikkel i boka skrevet av redaktør/redaktørene: ... som Cole og Scribner skriver i forordet (1978, s. 11)	Cole, M. & Scribner, S. (1978). Introduction. I M. Cole, V. John-Steiner, S. Scribner & E. Souberman (Red.), <i>Mind in society: The development of higher psychological processes</i> (s. 1–14). Harvard University Press.
Artikkel i boka skrevet av hovedforfatter: De fleste psykologiske eksperimenter bruker en stimulus-respons modell (Vygotsky, 1930/1978, s. 58).	Vygotsky, L. S. (1978). Problems of method. I M. Cole, V. John-Steiner, S. Scribner & E. Souberman (Red.), <i>Mind in society: The development of higher psychological processes</i> (s. 58–78). Harvard University Press. (Opprinnelig utgitt 1930)

33. Bok med flere forfattere og ingen redaktør, hvor kapitlene er skrevet av enkelte forfattere

Forfatter(e). (Publiseringstidspunkt). *Tittel: Undertittel* (utgave). Forlag.

Henvisning i teksten:	Innførsel i referanselista:
Hele boka: ... (Lillejord et al., 2013) Del av boka: ... som Lillejord beskriver i sitt kapittel om samfunnet (Lillejord et al., 2013, kap. 2)	Lillejord, S., Manger, T. & Nordahl, T. (2013). <i>Livet i skolen 2. Grunnbok i pedagogikk og elevkunnskap: Lærerprofesjonalitet</i> (2. utg.). Fagbokforlaget.

Denne typen bok har ikke separate referanser for enkeltkapitler. Du kan ev. identifisere forfatteren av en del av boka i teksten, utenfor henvisningen.

34. Bok uten forfatter(e) og redaktør(er)

Når forfatter mangler, trer tittelen inn i forfatterens posisjon i referansen.

Henvisning i teksten:	Innførsel i referanselista:
... (<i>Historisk riss for Vestfold</i> , 2005, s. 15)	<i>Historisk riss for Vestfold: Vestfolds historiske utvikling fra 10000 f. Kr og til vår egen tid.</i> (2005). Vestfold fylkeskommune.

35. E-bok

Forfatter(e). (Publiseringstidspunkt). *Verkets tittel: Undertittel* (utgave) [ev. beskrivelse]. Forlag.
<https://doi.org/xxxxx> eller <https://xxxxx>

Dersom boka har DOI, foretrekkes dette. For e-bøker som er identiske med trykt utgave, er URL valgfritt. Dersom boken ikke har DOI og e-bokversjonen kun er tilgjengelig gjennom en betalingstjeneste, skal du referere som til trykt bok. Du kan legge til f.eks. [Lydbok] dersom lydboka er forkortet eller du henviser til noe som er spesielt for lydboka.

E-bøker viser ofte ikke sidetall som du finner dem i den trykte boka, henvis heller til kapittel og avsnitt, ettersom det vil gjøre det lettere for lesere av andre formater.

Henvisning i teksten:	Innførsel i referanselista:
... (Vareide, 2018, s. 166)	Vareide, K. (2018). <i>Hvorfor vokser steder? Og hvordan kan utviklingen påvirkes?</i> Cappelen Damm. https://doi.org/10.23865/noasp.32
... (Murray, 2011, s. 47)	Murray, R. (2011). <i>How to write a thesis</i> (3. utg.). Open University Press.
... (Goodfellow et al., 2016, kap. 1, avsn. 3)	Goodfellow, I., Bengio, Y. & Courville, A. (2016). <i>Deep learning</i> . MIT Press. https://amzn.to/2ZM5xP3
... (Grostøl, 1972, s. 23)	Grostøl, A. (1972). <i>Den lille håndbrygger: Kortfattet innføring i håndbryggingens etikk og teknikk</i> . Opplysningsforlaget. https://bit.ly/2Fakp0q

36. Kapitler i redigerte e-bøker

Kapittelets forfatter(e). (bokens publiseringstidspunkt). Kapittelets tittel: Undertittel. I Bokens redaktør(er), *Bokens tittel: Undertittel* (utgave, bind, kapittelets sidespenn). Forlag.
<https://doi.org/xxxxx> eller <https://xxxxx>

Dersom boken ikke har DOI og e-bokversjonen kun er tilgjengelig gjennom en betalingstjeneste, skal du referere som til trykt bok (Se Cornell-eksempelet i tabellen under).

Henvisning i teksten:	Innførsel i referanselista:
... (Hanssen & Henriksen, 2020, s. 133)	Hanssen, J. K. & Henriksen, Ø. (2020). Politikk og tjenester innen rusomsorg. I C. H. Anvik, J. T. Sandvin, J. P. Breimo & Ø. Henriksen (Red.), <i>Velferdstjenestenes vilkår: Nasjonal politikk og lokale erfaringer</i> (s. 130-150). Universitetsforlaget. https://doi.org/10.18261/9788215034713-2020-8
... (Cornell, 2016, s. 88)	Cornell, W. F. (2016). Opening to the vitality of unconscious experience. I R. G. Erskine (Red.), <i>Transactional analysis in contemporary psychotherapy</i> (s. 79-99). Karnac Books Limited.
... (Kalleberg, 2016, s. 69)	Kalleberg, R. (2016). God og dårlig henvisningsskikk i forskning. I T. Vinther, V. Enebakk & J. C. Hølen (Red.), <i>Vitenskapelig (u)redelighet</i> (s. 67-98). Cappelen Damm akademisk. https://press.nordicopenaccess.no/index.php/no-asp/catalog/book/8

37. Lydbøker

Forfatter(e). (Publiseringstidspunkt). *Tittel: Undertittel* [Lydbok eller mer presis materialbetegnelse]. Forlag.

Antall enheter (hvis mer enn én) kan angis som note. Angi tidspunkt i henvisningen på samme måte som det vises på de fleste avspillingsenheter – t:mm:ss. Om tidspunktet er innen første minutt, angi minuttet som 0, for eksempel 0:32 for 32 sekunder.

Henvisning i teksten:	Innførsel i referanselista:
... (Loe, 2007, CD1, 25:00)	Loe, E. (2007). <i>Kurt koker hodet</i> [Lydbok]. Cappelen.
... (Johannessen, 2008, 1:02:00)	Johannessen, J. V. (2008). <i>Kunsten å leve</i> [Lydbok]. Lydbokforlaget.

I teksten vises om nødvendig til enhet og eksakt tidsangivelse.

38. Dikt

Henvi­sing i teksten:	Innfø­rel­se i referanseli­sta:
I dik­tet «Ord over grind» skriver Halldis Moren Vesaas (1998, s. 215)...	Vesaas, H. M. (1998). <i>Dikt i samling</i> (2. utg.). Aschehoug.

Det er ingen spesielle retningslinjer for å referere til dikt, forhold deg til kilden du har funnet diktet i. Vær oppmerksom på at et helt dikt regnes som et eget verk. Du kan sitere hele dikt om du analyserer eller diskuterer diktet i teksten din. Du bør ikke sitere hele dikt som pynt eller stemningssetting i oppgaven eller teksten. Se informasjon om opphavsrett under [Bilder, figurer og tabeller](#).

39. Helt flerbindsverk

Forfatter(e). (startår–sluttår, ev. kun ett årstall hvis utgitt samtidig). *Tittel: Undertittel* (utgave, Antall bind). Forlag.

Henvi­sing i teksten:	Innfø­rel­se i referanseli­sta:
... (Alnæs, 2004–2007)	Alnæs, K. (2004–2007). <i>Historien om Europa</i> (Bd. 1–4). Den norske bokklubben.

40. Enkeltbind i flerbindsverk

Dersom bindet har egen tittel, inkluderes bindnummer og tittel etter hovedtittelen i kursiv (Alnæs). Dersom bindet ikke har egen tittel inkluderes bindnummeret i parentes uten kursiv, se Lederman & Abell

Henvi­sing i teksten:	Innfø­rel­se i referanseli­sta:
... (Alnæs, 2004, s. 24)	Alnæs, K. (2004). <i>Historien om Europa: Bd. 1. Oppvåkning</i> . Den norske bokklubben.
... (Lederman & Abell, 2014, s. 109)	Lederman, N. & Abell, S. K. (Red.). (2014). <i>Handbook of research on science education</i> (Bd. 2). Routledge.

Vdr. Alnæs: dette er bind 1 i *Historien om Europa*.

41. Oppslagsverk: leksika, ordbøker o.l.

Ettbindsverk:

Forfatter(e). (Publiseringstidspunkt). *Tittel: Undertittel* (utgave). Forlag.

Flerbindsverk:

Forfatter(e). (startår–sluttår, ev. kun ett årstall hvis utgitt samtidig). *Tittel: Undertittel* (utgave, Antall bind). Forlag.

Henvi­sing i teksten:	Innfø­rel­se i referanseli­sta:
... (Allaby, 2010)	Allaby, M. (Red.). (2010). <i>A dictionary of ecology</i> (4. utg.). Oxford University Press.
... (Henriksen, 1995–1999)	Henriksen, P. (Red.). (1995–1999). <i>Aschehoug og Gyldendals store norske leksikon</i> (3. utg., Bd. 1–16). Kunnskapsforlaget.

Merk at utgivelsesperioden må inkluderes når man refererer til hele verket.

42. Artikler i oppslagsverk med forfatter

Artikkelens forfatter(e). (Publiseringstidspunkt). Artikkelen tittel: Undertittel. I Bokens forfatter(e) eller redaktør(er) (Red.), *Bokens tittel* (utgave, bind, sidetall). Forlag. (eller Hentet dd. mm åååå fra <https://xxxxx>)

Henviing i teksten:	Innførel i referanselista:
... (VAR Healthcare, 2023)	VAR Healthcare. (2023, 17. januar). Kartlegging av ernæringsstatus. I <i>VAR Healthcare</i> (Versjon 18). https://www.varnett.no/portal/procedure/7488/18
... (Holm et al., 2023)	Holm, A., Eilertsen, A. & Krogsæter, T.-I. (2023, 26. januar). Dataspill. I <i>Store norske leksikon</i> . https://snl.no/dataspill
... (Pfizer, 2022)	Pfizer. (2022, 5. august). Fragmin. I <i>Felleskatalogen</i> . https://www.felleskatalogen.no/medisin/fragmin-pfizer-559418
... (World Health Organization, 2023)	World Health Organization. (2023). F40 Fobiske angstlidelser. I <i>Den internasjonale statistiske klassifikasjonen av sykdommer og beslektede sykdommer</i> (10. utg.). Direktoratet for e-helse. https://finnkode.ehelse.no/#icd10/0/0/0/2599502
... (World Health Organization, 1999)	World Health Organization. (1999). F99 Uspesifisert psykisk lidelse. I <i>ICD-10 psykiske lidelser og atferds-forstyrrelser: Kliniske beskrivelser og diagnostiske retningslinjer</i> . Universitetsforlaget.
... (American Psychiatric Association, 2013)	American Psychiatric Association. (2013). Schizophrenia. I <i>Diagnostic and statistical manual of mental disorders: DSM-5</i> (5. utg.). https://doi.org/10.1176/appi.books.9780890425596
... (Morey, 2021)	Morey, M. C. (2021). Physical activity and exercise in older adults. <i>UpToDate</i> . Hentet 14. mars 2023 fra https://www.uptodate.com/contents/physical-activity-and-exercise-in-older-adults
... (Favrat & Cornuz, 2023)	Favrat, B. & Cornuz, J. (2023). Assessment of fatigue. <i>BMJ Best Practice</i> . Hentet 14. mars 2023 fra https://bestpractice.bmj.com/topics/en-gb/571

Merk at for oppslagsverket *UpToDate* og *BMJ Best Practice* skal hentet-dato inkluderes i referansen; dette fordi innholdet endres over tid.

Når forfatter og utgiver er den samme strykes utgiver.

Når man omtaler diagnostiske manualer som er kjent under andre navn som ICD-11 eller DSM-V manualen og tittel som brukes i dagligtale ikke kommer frem i referansen, er det vanlig – men ikke nødvendig – å oppgi tittelen og utgaven i teksten. Manualtitler kan forkortes ned til for eksempel ICD-11 eller DSM-V ved henvisning i teksten, men skal skrives helt ut på

referanselisteinnførselen. Refererer du til diagnostiske manualer på et generelt nivå (uten å ha sitat) skal du kun henviser til innførsel i referanselista første gang du nevner manualen.

43. Artikler i oppslagsverk uten forfatter

Tittel på artikkel: Undertittel. (Publiseringstidspunkt). I *Leksikonets tittel*. Forlag. <https://xxxxx>

«Hentet dato fra» tas med når man anser at det er fare for at innhold kan endres.

Henvisning i teksten:	Innførsel i referanselista:
... («Eufori,» u.å.)	Eufori. (u.å.). I <i>Medisinsk ordbok</i> . Ordnett. Hentet 14. mars 2023 fra https://www.ordnett.no/search?language=no&phrase=eufori
... («Backgammon,» 2018)	Backgammon. (2018, 2. april). I <i>Wikipedia</i> . https://no.wikipedia.org/w/index.php?title=Backgammon&oldid=18381972
... («Selfangst,» 1998)	Selfangst. (1998). I P. Henriksen (Red.), <i>Store norske leksikon</i> (3. utg., Bd. 13, s. 132–133). Kunnskapsforlaget.

Artiklene kjennetegnes ved at de ikke har personlig forfatter.

For Wikipedia-artikler vil innholdet bli endret, inkluder sist oppdatert dato etter år og henvis til arkivert versjon av siden slik at leserne kan innhente den eksakte versjonen du har brukt. Du får tilgang til arkiverte versjoner i Wikipedia ved å gå inn via «Vis historikk» og velge tidspunktet for versjonen du brukte. Hvis du ikke finner den permanente lenka til den arkivert versjon av siden, må du inkludere URL-en og en hentet dato i referansen. Det framkommer av URL-en hvilken språkutgave av Wikipedia artikkelen er hentet fra.

Konferansebidrag

44. Konferanseartikler utgitt i bok eller tidsskrift

Konferanseartikler kan du finne i bøker eller i periodika/tidsskrift. Da bruker du samme mal som for [kapittel i redigert bok](#) eller [artikkel i tidsskrift](#).

Henvisning i teksten:	Innførelse i referanselista:
... (Storleer, 2004, s. 64)	Storleer, R. (2004). The new UBiT Web: A better way to organize and retrieve information. I M. Hummelshøj (Red.), <i>Knowledge and change: Proceedings of the 12th Nordic Conference for Information and Documentation, September 1–3, 2004, Hotel Hvide Hus, Aalborg, Denmark</i> (s. 62–67). Royal School of Library and Information Science.
... (Xi et al., 2018, s. E3863)	Xi, B., Di, N., Liu, J., Zhang, R. & Cao, Z. (2018). Hydrologic regulation of plant rooting depth: Pay attention to the widespread scenario with intense seasonal groundwater table fluctuation. <i>Proceedings of the National Academy of Sciences</i> , 115(17), E3863–E3864. https://doi.org/10.1073/pnas.1803987115

45. Poster

Forfatter. (År, måned, dager for konferansen). *Tittel* [Posterpresentasjon]. Konferansenavn/møtenavn, Sted. <https://xxxxx>

Om posteren ikke finnes på nett, sløyfes URL.

Henvisning i teksten:	Innførelse i referanselista:
... (Huang et al., 2019)	Huang, P., Yanchun, S., Zhu, R. & Wu, Y. (2019, 24.–30. august). <i>Helping families build neighborhood libraries</i> [Posterpresentasjon]. IFLA World Library and Information Congress, Aten, Hellas. http://library.ifla.org/2850/

46. Paperpresentasjon

Forfatter. (År, måned, dager for konferansen). *Tittel* [Paperpresentasjon]. Konferansenavn/møtenavn, Sted. <https://xxxxx>

Henvisning i teksten:	Innførelse i referanselista:
... (Skagen et al., 2019)	Skagen, T., Hunskår, I. & Lein, R. (2022, 8.–9. juni). <i>Morgendagens bibliotekar – hvilken kompetanse ønsker arbeidsgiver?</i> [Paperpresentasjon]. VIRAK: Konferansen for universitets- og høyskolebibliotek, Trondheim, Norge. https://www.virak-konferansen.no/detaljert-program-1/#003

47. Konferansesammendrag (Conference abstract) funnet på nett

Foredragsholder. (År, måned, dager for konferansen). *Tittel* [Konferansesammendrag].
Konferansenavn, Sted. <https://xxxxx>

Henviing i teksten:	Innførsel i referanselista:
(Ghezzi, 2016)	Ghezzi, A. (2016, 25.–28. april). <i>An allegory on the role of the action researcher to enable user engagement and change management in the early phases of information systems implementation</i> [Konferansesammendrag]. 18th International Conference on Enterprise Information Systems – ICEIS 2016, Roma, Italia. https://iceis.scitevents.org/Abstract.aspx?idEvent=+EPbVsIJRQk=

Avhandlinger og studentoppgaver

48. Doktorgradsavhandlinger og masteroppgaver (trykt)

Forfatter(e). (Publiseringstidspunkt). *Tittel: Undertittel* [Doktorgradsavhandling/
Masteroppgave]. Institusjon.

Henviing i teksten:	Innførsel i referanselista:
... (Listhaug, 2015, s. 28)	Listhaug, K. F. (2015). <i>Spatial prepositions and second language acquisition: The acquisition of spatial prepositions in French by native speakers of Norwegian</i> [Doktorgradsavhandling]. Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet.

49. Doktorgradsavhandlinger og masteroppgaver i institusjonelt arkiv

Forfatter(e). (Publiseringstidspunkt). *Tittel: Undertittel* [Doktorgradsavhandling/
Masteroppgave, Institusjon]. Navnet på arkivet. <https://xxxxx>

Henviing i teksten:	Innførsel i referanselista:
... (Jerpseth, 2017, s. 40)	Jerpseth, H. (2017). <i>Older patients with late-stage COPD: Care and clinical decision-making: A qualitative study with perspectives of patients, nurses and physicians</i> [Doktorgradsavhandling, Universitetet i Oslo]. DUO Vitenarkiv. http://urn.nb.no/URN:NBN:no-58501
... (Netteland, 2007, s. 88)	Netteland, G. (2007). <i>E-learning for change in a large organization: Identifying problems and opportunities in the implementation of e-learning</i> [Doktorgradsavhandling, Universitetet i Bergen]. Bora. http://bora.uib.no/handle/1956/2764

50. Doktorgradsavhandling i betalingsdatabaser

For avhandlinger som kun er tilgjengelig i en betalingsdatabase, skal navnet på databasen og dokumentkoden oppgis.

Henviingen i teksten:	Innførel i referanselista:
... (Smith, 2012, s. 10)	Smith, V. R. (2012). <i>Designing online instruction for internationally educated nurses</i> (Publikasjonsnr. 3548123) [Doktorgradsavhandling, Capella University]. ProQuest LLC.

51. Doktorgradsavhandling som ikke er publisert

Forfatter(-e). (år). Tittel på doktorgradsavhandling/ [Upublisert doktorgradsavhandling]. Navn på institusjon.

Henviingen i teksten:	Innførel i referanselista:
... (Hansen, 2020, s. 10)	Hansen, P. (2020). <i>Nurses role in hospitals as workplace</i> [Upublisert doktorgradsavhandling]. Høgskulen på Vestlandet.

Anmeldelser

Nedenfor gis noen eksempler på anmeldelser av ulike medietyper. Anmeldelser publiseres i en mengde ulike publiseringskanaler, for eksempel i aviser, nettsider eller tidsskrift. Følg egenskapene til den enkelte medietypen ved oppsett av referansene.

52. Bokanmeldelser i tidsskrift

Artikkelens forfatter(e). (Publiseringstidspunkt). Tittel på anmeldelsen: Undertittel [Anmeldelse av boka *Tittel på boka*, av F. F. Forfatter]. *Tidsskriftets tittel, årgang*(nummer), sidetall. Doi-nummer om man leser digitalt.

Merk at APA bruker komma mellom tittelen på boka og forfatterens navn.

Henviing i teksten:	Innførel i referanselista:
... (Anvik, 2018)	Anvik, T. (2018). Grundig om kommunikasjon og sykepleie [Anmeldelse av boken <i>Kommunikasjon i relasjoner</i> , av H. Eide & T. Eide]. <i>Tidsskrift for Den norske legeförening</i> , 138, 387. https://doi.org/10.4045/tidsskr.17.0996

53. Filmanmeldelser i tidsskrift

Artikkelens forfatter(e). (Publiseringstidspunkt). Tittel på anmeldelsen: Undertittel [Anmeldelse av Filmen *Tittel på film*, av A. A. Regissør, Funksjon]. *Tidsskriftets tittel, årgang*(nummer), sidetall. Doi-nummer om man leser digital utgave.

Merk at APA bruker komma mellom tittelen på filmen og navn på ansvarshavende.

Ansvarshavende vil være regissør, produsent osv.

Henvisning i teksten:	Innførsel i referanselista:
... (Sentevska, 2017)	Sentevska, I. (2017). Liberation day og Laibachs provokasjonskunst [Anmeldelse av filmen <i>Liberation day</i> , av M. Traavik, Reg.]. <i>Norsk Shakespearetidsskrift</i> , (1), 40–44.

54. Musikk anmeldelser i avis

Artikkelens forfatter(e). (Publiseringstidspunkt). Tittel på artikkelen: Undertittel [Musikk anmeldelse av *Tittel på musikkverk*, av A. A. Ansvarshavende]. *Avisens tittel*. <https://xxxxx> (om avisa leses digitalt)

Merk at APA bruker komma mellom tittelen på musikkverket og navn på ansvarshavende.

Henvisning i teksten:	Innførsel i referanselista:
... (Rødahl, 2018)	Rødahl, M. (2018, 23. april). Pinlig 66-årskrise [Anmeldelse av album <i>44/876</i> , av Sting & Shaggy]. <i>Dagbladet</i> .

55. Anmeldelser av spill i tidsskrift

Artikkelens forfatter(e). (Publiseringstidspunkt). Tittel på artikkelen: Undertittel [Anmeldelse av spillet *Tittel på spill*, funksjon av A. A. Ansvarshavende]. *Tidsskriftets tittel, årgang*(nummer), sidetall.

Merk at APA bruker komma mellom spillets tittel og navn på ansvarshavende.

Henvisning i teksten:	Innførsel i referanselista:
... (Dreadnought, 2017)	Dreadnought. (2017). [Anmeldelse av spillet <i>Dreadnought</i> , produsert av Yager, 2016]. <i>Edge: The Future of Interactive Entertainment</i> , (317), 43.

Ingen forfatternavn er oppgitt for denne spillanmeldelsen.

56. Bokanmeldelser på internett

Artikkelens forfatter(e). (Publiseringstidspunkt). Tittel på artikkelen: Undertittel [Anmeldelse av boka *Tittel på boka*, av F. F. Forfatter]. Nettsted. <https://xxxxx>

Merk at APA bruker komma mellom tittelen på boka og forfatterens navn.

Henvi­sing i teksten:	Innfø­rel i referanselista:
... (Norheim, 2018)	Norheim, M. (2018, 3. mai). <i>Galskap og gørr på Grønland</i> [Anmeldelse av boka <i>Rød mann/Sort mann</i> , av K. Leine]. NRK. https://www.nrk.no/kultur/xl/galskap-og-gorr-pa-gronland-1.14025151

57. Anmeldelser av spill i nettavis

Artikkelens forfatter(e). (Publiseringstidspunkt). Tittel på artikkelen: Undertittel [Anmeldelse av spillet *Tittel på spill*, funksjon A. A. Ansvarshavende, spillets publiseringsår]. *Avisens tittel*. <https://xxxxx>

Merk at APA bruker komma mellom tittelen på spillet og navn på ansvarshavende og år.

Henvi­sing i teksten:	Innfø­rel i referanselista:
... (Singsaas, 2017)	Singsaas, F. (2017, 9. mars). Terningkast syv! [Anmeldelse av spillet <i>The legend of Zelda: Breath of the wild</i> , utviklet av Nintendo, 2017]. <i>Adresseavisen, Kultur</i> . https://www.adressa.no/kultur/spill/2017/03/09/Terningkast-syv-14414866.ece

Statistikk, datasett og programvare

58. Statistikk

I teksten må du redegjøre for hvilket søk du har gjort og hvordan du oppnådde resultatene etterfulgt av kildehenvisning.

Henvisning i teksten:	Innførsel i referanselista:
... (Statistisk sentralbyrå, 2017)	Statistisk sentralbyrå. (2017). <i>08145: Nye studenter i høyere utdanning i Norge. Kjønn og alder 2000 – 2016</i> [Statistikk]. https://www.ssb.no/statbank/table/08145

59. Datasett

Det er anbefalt at man inkluderer en henvisning i teksten og innførsel i referanselista til et datasett når man enten (a) har gjennomført en ny analyse av åpent tilgjengelige data eller (b) har arkivert egne data som presenteres for første gang i det aktuelle verket.

Publiseringstidspunkt for publiserte data vil være året de ble publisert, mens for upublisert data vil det være året eller årsspennt dataene ble samlet inn.

Hvis datasettet har et versjonsnummer, skal dette inkluderes i en parentes etter tittelen.

Beskrivelsen i skarpe klammer er fleksibel, f.eks. datasett eller datasett og kodebok

I kilde-elementet til referansen skal man for publiserte datasett inkludere navnet på organisasjonen som har publisert, arkivert, produsert eller distribuert datasettet. For upubliserte datasett oppgir man kilden (f.eks. et universitet) hvis dette er kjent. Lesedato («Hentet fra») skal kun være med hvis dataene kan endres over tid (f.eks. hvis data fortsatt samles inn).

Bruk følgende oppsett for å lage innførsler i referanselista for datasett:

Forfatter(e). (Publiseringstidspunkt). *Tittel på datasett* (Versjon) [Datasett]. Utgiver. DOI eller URL eller Hentet dd. måned åååå fra URL

Henvisning i teksten:	Innførsel i referanselista:
... (Sundstøl, 2018)	Sundstøl, S. A. (2018). <i>Soils at Haukeli, Imingfjell, and Lesja</i> [Datasett]. USN ORA. https://doi.org/10.23642/usn.7454279.v1
... (Hansen, 2016)	Hansen, P. (2016). <i>Replication data for: What makes a word easy to acquire? The effects of word class, frequency, imageability and phonological neighbourhood density on lexical development</i> (Versjon V1) [Datasett]. DataverseNO. https://doi.org/10.18710/JEWIVW

60. Programvare og mobilapper

Rettighetshaver, A. A. (Publiseringstidspunkt). *Tittel på mobilapp/programvare* (Versjon) [Mobilapp/Programvare]. Utgiver. <https://xxxxx>

Appen kan være et oppslagsverk.

Henvisning i teksten:	Innførelse i referanselista:
... et program i R (R Core Team, 2020) ...	R Core Team. (2020). <i>R: A language and environment for statistical computing</i> (Versjon 4.0.1) [Programvare]. R Foundation. https://www.r-project.org
Henvisning til mobilapp: ... (Felleskatalogen, 2020) ...	Felleskatalogen. (2020). <i>Felleskatalogen</i> (Versjon 1.8.190) [Mobilapp]. Google Play Store. https://play.google.com/store/apps/details?id=no.ovitas.app.fk
Henvisning til innførelse i mobilapp som er et oppslagsverk: ... (Novartis, 2020) ...	Novartis. (2020). Tegretol. I Felleskatalogen (Versjon 1.8.190) [Mobilapp]. Google Play Store. https://play.google.com/store/apps/details?id=no.ovitas.app.fk

61. AI-generert tekst

Nytt forslag til tekst + foreslår å flytte den til mellom programvare og dataspill, dvs nytt eks 61.

Tekster generert av kunstig intelligens, for eksempel i form av store språkmodeller (Large language models (LLM)) som ChatGPT, Writesonic m.fl.

Vær oppmerksom på at bruk av AI-generert tekst er forbundet med etiske problemstillinger, og at bruk i studiesammenheng kan komme inn under bestemmelser om fusk og plagiering. Undersøk hva som er tillatt ved ditt studium hvis du vurderer å benytte en slik tjeneste som kilde.

En AI-tekst er ikke mulig for andre å gjenskape. I teksten din bør du beskrive hvordan du har brukt verktøyet, og du bør gjengi det du skrev inn i chatten. Dersom du har et langt svar fra chatten bør du legge dette ved oppgaven som vedlegg.

Referansen lages på samme måte som for programvare.

Rettighetshaver/ Firma. (År). *Tittel på programvare* (Versjon) [Stor språkmodell]. Utgiver. <https://xxxxx>

Henvisning i teksten:	Innførelse i referanselista:
... (OpenAI, 2023)	OpenAI. (2023). <i>ChatGPT</i> (23. mars versjon) [Stor språkmodell]. https://chat.openai.com/

Du kan lese mer om APA og ChatGPT på i APA-bloggen: [How to cite ChatGPT \(apa.org\)](https://apa.org)

62. AI-genererte bilder

AI-genererte bilder har ingen tittel. I bildeteksten inkluderer du henvisning for programvaren og begrepene du brukte for å generere bildet.

Hvis du diskuterer bildet eller metoden for å lage bildet, inkluderer du henvisning i teksten og skriver om begrepene du brukte for å generere bildet.

Rettighetshaver, A. A. (Publiseringstidspunkt). *Tittel på mobilapp/programvare* (Versjon) [Mobilapp/Programvare]. Utgiver. <https://xxxxx>

Opphavsrettsnotis	Innførsel i referanselista:
<i>Note.</i> Bildet ble generert av Photosonic (Writesonic, u.å.) med stikkordene "Corn Palace only with neon-color jellybeans" og "hyperrealism."	Writesonic. (u.å.). <i>Photosonic</i> [Programvare]. https://photosonic.writesonic.com/
<i>Note.</i> Bilde generert av Wonder (Codeway digital, u.å.), avatar basert på egne foto og filter Anime.	Codeway Dijital. (u.å.). <i>Wonder</i> (Versjon 2.5.0) [Mobilapp]. Google Play Store. https://play.google.com/store/apps/details?id=com.codeway.wonder

63. Dataspill (Programvare)

Forfatter eller utvikler(e). (Publiseringstidspunkt). *Tittel: Undertittel* (Versjon) [Programvare]. Utgiver. (eller Hentet dd. måned åååå fra <https://xxxxx>)

Presiser gjerne materialbetegnelsen ytterligere.

Henvisning i teksten:	Innførsel i referanselista:
... (Nintendo Entertainment Planning & Development, 2017)	Nintendo Entertainment Planning & Development. (2017). <i>Super Mario Odyssey</i> [Programvare]. Nintendo.
... (Blizzard Entertainment, 2023)	Blizzard Entertainment. (2023). <i>World of Warcraft: Battle for Azeroth</i> (Versjon 27355) [Programvare]. Hentet 14. mars 2023 fra https://worldofwarcraft.com/en-us/

Det er vanskelig å vise til et bestemt sted i spillet, man må forsøke å beskrive hvor man er så godt det lar seg gjøre.

Audiovisuelt materiale (lyd- og bildemateriale)

Audiovisuelt materiale er kilder som har både lyd og bilde, bare lyd eller bare bilde. Slike materialtyper følger samme mal.

Format for kilder som står alene, for eksempel en hel film, et musikkalbum, en TV-serie mm:

Hovedansvarlig(e) (Funksjon). (Publiseringstidspunkt). *Tittel* [Beskrivelse]. Utgiver.
<https://xxxxx>

Format for kilder som er del av en større helhet, for eksempel et enkeltspor eller en episode i en TV-serie:

Ansvarlig for del (Funksjon). (Publiseringstidspunkt). *Tittel for del* [Beskrivelse]. I Ansvarlig for helhet (Funksjon), *Tittel for helhet*. Utgiver. <https://xxxxx>

Angi eventuelt tidspunkt i henvisningen på samme måte som det vises på de fleste avspillingsenheter – t:mm:ss. Om tidspunktet er innen første minutt, angi minuttet som 0, for eksempel 0:32 for 32 sekunder.

Filmer, video og TV-serier

Det er ikke nødvendig å angi om du så materialet på DVD, på kino eller i en strømmetjeneste. Har du sett en DVD med spesialmateriale, kan du ta denne opplysningen med innenfor de skarpe klammene, angi med semikolon foran: [Film; spesialutgave på DVD]. Tilpass ordlyden til ditt behov.

Dersom en film er utgitt i lite omfang, kan man angi distributørens navn og adresse i note til slutt. Eks.: Tilgjengelig fra Kifaru Productions, 1550 California Street #275, San Francisco, CA 94109, USA.

64. Film

Hovedansvarlig(e) for filmen. (Funksjon). (Publiseringstidspunkt). *Filmens tittel* [Film eller mer presis beskrivelse]. Filmstudio. <https://xxxxx>

Regissøren krediteres som forfatter av filmen, hvis regissør ikke er oppgitt velger man andre i tilsvarende roller.

Henvisning i teksten:	Innførsel i referanselista:
... (Bornedal, 2002)	Bornedal, O. (Regissør). (2002). <i>Jeg er Dina</i> [Film]. Northern Lights.
... filmen <i>Mon oncle</i> (Tati, 1958/2001)	Tati, J. (Regissør). (2001). <i>Mon oncle</i> [Min onkel] [Film]. Criterion Collection. (Opprinnelig utgitt 1958)
... (Olin, 2016)	Olin, M. (Regissør). (2016). <i>Mannen fra Snåsa</i> [Dokumentarfilm]. Speranza Film.
... (Howard, 2006)	Howard, R. (Regissør). (2006). <i>The Da Vinci code</i> [Film; utvidet versjon på DVD]. Columbia Pictures International.

65. TV-serier

Hovedansvarlig(e) for TV-serien. (Funksjon). (Publiseringstidspunkt). *Filmens tittel* [Beskrivelse]. Utgiver. <https://xxxxx>

Produsent krediteres som forfatter av serien.

Henvisning i teksten:	Innførelse i referanselista:
... (Benioff et al., 2011–2019)	Benioff, D., Weiss, D. B., Strauss, C., Doelger, F., Caulfield, B., Cogman, B., Sapochnik, M. & Nutter, D. (Produsenter). (2011–2019). <i>Game of thrones</i> [TV-serie]. HBO.
... (Magnus, 2011–2017)	Magnus, M. (Produsent). (2011–2017). <i>Skam</i> [TV-serie]. NRK. https://tv.nrk.no/serie/skam

66. Episode i TV-serie

Ansvarlig for del (Funksjon). (Publiseringstidspunkt). Tittel for del [Beskrivelse]. I Ansvarlig for helhet (Funksjon), *Tittel for helhet*. Utgiver. <https://xxxxx>

Manusforfatter og regissør krediteres som forfatter(e) av episoden.

Henvisning i teksten:	Innførelse i referanselista:
... (Benioff et al., 2013)	Benioff, D. (Manusforfatter), Weiss, D. B. (Manusforfatter) & Nutter, D. (Regissør). (2013). The Rains of Castamere (Sesong 3, Episode 9) [Episode i TV-serie]. I D. Benioff, D. B. Weiss, C. Strauss, F. Doelger, B. Caulfield, B. Cogman, M. Sapochnik & D. Nutter (Produsenter), <i>Game of thrones</i> . HBO.
... (Andem, 2016)	Andem, J. (Manusforfatter & Regissør). (2016). - Jeg så deg første skoledag (Sesong 3, Episode 10) [Episode i TV-serie]. I M. Magnus (Produsent), <i>Skam</i> . NRK. https://tv.nrk.no/serie/skam/mynt15201016/sesong-3/episode-10
... (Jemterud, 2018, 2:05)	Jemterud, T. (Programleder). (2018, 6. februar). Hvorfor triller handlevogner mot høyre? [Episode i TV-serie]. I G. Tarjem (Produsent), <i>Abels tårn</i> . NRK. https://tv.nrk.no/serie/abels-taarn/MDSP20001118/06-02-2018

67. Ekstramateriale

Hovedansvarlig(e) for ekstramaterialet. (Funksjon). (Årstall for utgivelse av hoveddokument).
Tittel på ekstramateriale: Undertittel [Beskrivelse]. I Hovedansvarlig(e) for filmen ekstramaterialet opptrer i (Funksjon), *Filmens tittel*. Utgiver.

Henviing i teksten:	Innførel i referanselista:
... (Johnsen, 2005)	Johnsen, S. (Regissør). (2005). Houdinis hund [Film; ekstramateriale på DVD]. I S. Johnsen (Regissør), <i>Vinterkyss</i> . Sandrew Metronome.

68. TED talks

Hovedansvarlig(e). (År, dato). *Filmens tittel* [Video]. Utgiver. <https://xxxxx>

Når du henter foredraget fra TEDs nettsider setter du foredragsholderen som forfatter. Dersom du henter filmen fra YouTube er det eieren av YouTube-kontoen som skal på forfatterplassen.

Henviing i teksten:	Innførel i referanselista:
... (Green, 2015)	Green, J. (2015, juli). <i>The nerd's guide to learning everything online</i> [Video]. TED Conferences. https://www.ted.com/talks/john_green_the_nerd_s_guide_to_learning_everything_online
Angela Lee Duckworth sier at «... » (TED, 2013, 3:15)	TED. (2013, 9. mai). <i>Angela Lee Duckworth: Grit: The power of passion and perseverance</i> [Video]. YouTube. https://youtu.be/H14bBuluwB8

69. Webinar, MOOC og digitale kurs

Hovedansvarlig(e). (Publiseringstidspunkt). *Webinarets tittel* [Webinar/MOOC]. Utgiver.
<https://xxxxx>

Du kan bare bruke dette formatet for webinarer som er tatt opp og publisert på nett slik at det er tilgjengelig for andre. Dersom du siterer fra et webinar du har vært med på, men som det ikke er opptak av, se [Henviing til forelesningsmateriell](#) og [personlig kommunikasjon](#).

Henviing i teksten:	Innførel i referanselista:
... (Cruaud, 2019, 5:10)	Cruaud, C. (2019). <i>Webinar 14.02.2019: Spillbasert læring</i> [Webinar]. Universitetet i Sørøst-Norge. https://usn.instructure.com/courses/12791/pages/webinar-14-dot-02-dot-2019-spillbasert-laering?module_item_id=63480
... (UB/Result, UiT Norges arktiske universitet, u.å., Kildekritikk)	UB/Result, UiT Norges arktiske universitet. (u.å.). <i>iKomp – Informasjonskompetanse</i> [MOOC]. edX. http://ikomp.no/

(iKomp er et gratis nettkurs og åpent for alle)

70. Leksjon som del av et nettkurs eller MOOC

En leksjon eller annet innhold fra et digitalt kurs eller MOOC henvises til på samme måte som en podkastepisode. Her inngår leksjonens instruktør eller foreleser i forfatter-elementet i referansen, og navnet til utgiver eller utdanningsinstitusjon plasseres der normalt redaktøren står oppført i kilde-elementet. Angi lenken som gir tilgang til kurset. På grunn av kravet om pålogging og innrulling i et kurs, må lenken i referanselista lede til kursets hovedside.

Henvisning i teksten:	Innførsel i referanselista:
... (Andreassen, u.å., Introduksjon til akademisk dannelse)	Andreassen, H. N. (u.å.). Akademisk dannelse [MOOC-leksjon]. I UB/Result, UiT Norges arktiske universitet, <i>iKomp – Informasjonskompetanse</i> . edX. http://ikomp.no/
... Andreassen (u.å., Introduksjon til akademisk dannelse)	

71. Video på YouTube eller liknende (opplastet film)

Ansvarlig person eller institusjon [brukernavn]. (År, dato). *Tittel* [Video]. Utgiver. <https://xxxxx>
Finn permanent URL-en ved å klikke på Del.

Person eller gruppe som lastet opp videoklippet krediteres som forfatter. Dette gjøres selv om det er andre som har laget filmen i utgangspunktet.

Henvisning i teksten:	Innførsel i referanselista:
... (University of Bergen UiB, 2010, 2:44)	University of Bergen UiB. (2010, 27. mai). <i>Et plagieringseventyr</i> [Video]. YouTube. https://youtu.be/Mwbw9KF-ACY
... (Bane Knight, 2016)	Bane Knight. (2013, 29. november). <i>Lady Gaga & Elton John #ARTPOP 720pHD</i> [Video]. YouTube. https://youtu.be/jKAA_INzDGo
... (Kjellberg, 2020)	Kjellberg, F. A. U. [PewDiePie]. (2020, 15. januar). <i>It's been real, but I'm out!</i> [Video]. YouTube. https://youtu.be/IZXgiR9INsA

For eksempel på TikTok video, se [Sosiale Media, 96. TikTok](#).

Lyddopptak (radio, musikk, podkast)

72. Album (CD, LP osv)

Moderne musikk: Utøver(e). (Publiseringstidspunkt). *Tittel på album* [Materialbetegnelse].
Utgiver.

Klassisk musikk: Komponist. (Publiseringstidspunkt). *Tittel på album* [Materialbetegnelse].
Utgiver.

Det er ikke nødvendig å spesifisere hvordan du hørte på albumet, om det var CD, Spotify eller lignende. Du kan legge til forklaringer innenfor skarpe klammer med semikolon etter Album: [Album; inneholder skjulte spor]. Tilpass ordlyden til ditt behov.

Det kan være aktuelt å angi roller, f.eks. tekstforfatter eller komponist.

Henvi­sing i teksten:	Innførsel i referanselista:
... (Tord Gustavsen trio, 2003)	Tord Gustavsen trio. (2003). <i>Changing places</i> [Album]. EMI.
... (Mozart, 1785/2019)	Mozart, W. A. (2019). <i>Piano concertos no. 21, C major 467, no. 25, C major K. 503</i> [Album innspilt av Maria Tipo og Pro Musica Orchestra Vienna]. VOX. (Opprinnelig utgitt 1785)

73. Enkeltspor eller sang

Moderne verk:

Artist. (Publiseringstidspunkt). Sangtittel [Sang innspilt av ... artist hvis annen enn låtskriver]. På *Tittel på album*. Utgiver. (Opprinnelig utgivelse eller opptaksår hvis annerledes enn copyrightsår)

Klassisk verk:

Komponist. (Publiseringstidspunkt). Sangtittel [Sang innspilt av ... artist hvis annen enn låtskriver]. På *Tittel på album*. Utgiver. (Opprinnelig utgivelse eller opptaksår hvis annerledes enn copyrightsår)

Henvi­sing i teksten:	Innførsel i referanselista:
... (Eilish, 2019)	Eilish, B. (2019). Bad guy [Sang]. På <i>When we all fall asleep, where do we go?</i> Darkroom; Interscope.
... (Deep Purple, 1972/2004)	Deep Purple. (2004). Smoke on the water [Sang innspilt av BB Band]. På <i>Fuhgeddaboudit! Music you heard on the Sopranos</i> . Golden Stars. (Opprinnelig utgitt 1972)
... (Bach, 1748/2019)	Bach, J. S. (2019). Nun komm, der Heiden Heiland, BWV 659 [Sang innspilt av P. Osetinskaya]. På <i>Bach and Scarlatti</i> . Melodiya. (Opprinnelig utgitt 1748)

74. Podkast

Ansvarlig person eller institusjon. (Ev. funksjon). (Publiseringstidspunkt). *Tittel* [Audiopodkast eller Videopodkast]. Utgiver. <https://xxxxx>

Hvis du har hentet podkasten gjennom en app og ikke kjenner URL-en, kan du utelate denne opplysningen.

Henvisning i teksten:	Innførsel i referanselista:
... (Flesvig & Niva, 2019–nåtid)	Flesvig, H. & Niva, M. (Programledere). (2019–nåtid). <i>Friminutt med Herman og Mikkel</i> [Audiopodkast]. NRK. https://radio.nrk.no/podkast/friminutt_med_herman_og_mikkel

75. Podkast-episode

Ansvarlig person eller institusjon. (Ev. funksjon). (År, dato). Episodetittel [Audiopodkast-episode]. I *Tittel: Undertittel*. Utgiver. <https://xxxxx>

Hvis du har hentet podkasten gjennom en app og ikke kjenner URL-en, kan du utelate denne opplysningen

Henvisning i teksten:	Innførsel i referanselista:
... (Rønneberg, 2020)	Rønneberg, K. (Programleder). (2020, 11. februar). Norske influensere: Er bransjen i ferd med å bli voksen? [Audiopodkast-episode]. I <i>Forklart</i> . Aftenposten. https://www.aftenposten.no/podkast#/forklart

76. Radioprogram på internett

Ansvarlig person eller institusjon. (Ev. funksjon). (År, dato). *Tittel: Undertittel* [Radioprogram]. Utgiver. <https://xxxxx>

Henvisning i teksten:	Innførsel i referanselista:
... (Hoem, 2018, 14:30)	Hoem, K. (Programleder). (2018, 29. mars). <i>Åpen bok</i> [Radioprogram]. NRK. https://radio.nrk.no/serie/aapen-bok/MKRV29001118/29-03-2018

77. Radiointervju fra internett eller digitalt arkiv

For intervju som er lagret i digitale eller fysiske arkiv (enten kun i lydform eller en kombinasjon av lyd og bilde), krediter intervjuobjektet som forfatter.

Henvisning i teksten:	Innførsel i referanselista:
... (Borchgrevink, 2020)	Borchgrevink, L. (2020, 4. mai). <i>Er pillefri psykiatri mulig?</i> [Intervju]. Ekko, NRK. https://radio.nrk.no/serie/ekko/MDFP02008920/04-05-2020#t=27m7s

Bilder, figurer og tabeller

Det er forskjell på å **omtale** bilder og figurer, og å **gjenbruke** eller **omarbeide** dem. Med å **gjenbruke** mener vi at du setter inn nøyaktig kopi og med **omarbeide** mener vi at du har bearbeidet eller brukt en del av det opprinnelige materialet. Videre i kapitlet vil vi først beskrive henvisninger ved omtale av visuelt materiale, deretter beskriver vi hvordan du forholder deg til gjenbruk og omarbeidelser.

Hvis du har omtalt, tolket eller beskrevet bilder og figurer i teksten, lager du en henvisning på samme måte som andre kilder du bruker i oppgaven. Forbigående henvisninger til velkjente bilder som *Mona Lisa* og *Skrik* trenger ingen innførsel i referanselista.

Bilder generert av AI-programvare er omtalt under programvare, se [AI-genererte bilder](#)

78. Kunstverk i et museum eller på et museums nettside

Kunstner. (Publiseringstidspunkt). *Kunstverkets tittel* [Beskrivelse]. Museums navn, Sted. Dersom kunstverket du omtaler er gjengitt i ei bok, skal henvisningen være til boka.

Henvisning i teksten:	Innførsel i referanselista:
... (Munch, 1885–86)	Munch, E. (1885–86). <i>Det syke barn</i> [Maleri]. Nasjonalmuseet for kunst, arkitektur og design, Oslo, Norge.
... (Munch, 1885–86)	Munch, E. (1885–86). <i>Det syke barn</i> [Maleri]. Nasjonalmuseet for kunst, arkitektur og design, Oslo, Norge. http://samling.nasjonalmuseet.no/no
... maleriet «Det syke barn» av Edvard Munch (Lande, 1998, s. 20)	Lande, M. (1998). <i>Munch for barn</i> . ScandMedia.

79. Clip art eller stock image

Kunstner. (Publiseringstidspunkt). *Illustrasjonens tittel* [Beskrivelse]. Utgiver. <https://xxxxx>

Henvisning i teksten:	Innførsel i referanselista:
... (Clipart Library, u.å.)	Clipart Library. (u.å.). <i>Cooperation Cliparts #67572</i> [Clip art]. http://clipart-library.com/clipart/77126.htm
... (GoodStudio, u.å.)	GoodStudio. (u.å.). <i>Kvinnelig forsker i laboratoriefrakk sjekker kunstige nevroner koblet til nevrale nettverk</i> [Clip art]. Shutterstock. https://www.shutterstock.com/nb/image-vector/female-scientist-lab-coat-checking-artificial-1266139540

80. Infografikk

Kunstner. (Publiseringstidspunkt). *Infografikkens tittel* [Beskrivelse]. Utgiver. <https://xxxxx>

Henvisning i teksten:	Innførsel i referanselista:
... (Samferdselsdepartementet, 2016)	Samferdselsdepartementet. (2016, 6. oktober). <i>Samferdselsbudsjettet 2017</i> [Infografikk]. Regjeringen. https://www.regjeringen.no/no/dokument/dep/sd/statsbudsjettet/statsbudsjettet-2017/statsbudsjettet-2017---grafisk-presentasjon/id2514839/

81. Kart

Ansvarshavende. (Publiseringstidspunkt). *Tittel* [Beskrivelse]. Utgiver. <https://xxxxx>

Dynamisk genererte kart har ingen tittel. Gi beskrivelse i skarpe klammer og oppgi hentdato i klammen:

Ansvarshavende. (Publiseringstidspunkt). [Beskrivelse]. Hentet <dato> fra <https://xxxxx>

Henvisning i teksten	Innførsel i referanselista:
... (Pontoppidan, 1785)	Pontoppidan, C. (1785). <i>Det Sydlige Norge</i> . Nasjonalbiblioteket. https://urn.nb.no/URN:NBN:no-nb_digikart_gaa0010000725
... (Norge i bilder, 2016)	Norge i bilder. (2016). [Bildesøk Rena med bakgrunnslag Samferdsel og Stedsnavn]. Hentet 14. mars 2023 fra http://www.norgebilder.no/?x=262683&y=6998817&level=14&utm=33&projects=2318&layers=0.1&planned=0

82. Fotografi

Fotograf. (Publiseringstidspunkt). *Tittel* [Beskrivelse]. Utgiver. <https://xxxxx>

Dersom fotografiet mangler tittel, gir du en beskrivelse i skarpe klammer.¹³

Denne beskrivelsen gjelder fotografier som ikke er tilknyttet noe museum. For fotografier på museum, se Kunstverk i et museum eller på et museums nettside

Henvisning i teksten:	Innførsel i referanselista:
... (Henriques, 1958) ...	Henriques, B. (1958). <i>American actress Marilyn Monroe at home</i> [Fotografi]. Magnum Photos. https://www.magnumphotos.com/arts-culture/fashion/housecoats-bathrobes-dressing-gowns-rosalind-jana-fashion-archive-style/

¹³ Bruk dette formatet til å omtale fotografier. Dersom du har gjenbrukt et bilde i teksten må du også følge anvisningene gitt i [Bilder og figurer; gjenbrukt eller omarbeidet](#) i teksten.

... (Guldvik, u. å.) ...	Guldvik, I. F. (u.å.). [Fotografi av rød valmue i motlys mot mørk bakgrunn]. Norske naturfotografer. http://norskenaturfotografer.no/ingebjorg-fyrileiv-guldvik/
--------------------------	---

83. Lysarkpresentasjoner (PowerPoint eller tilsvarende)

Forfatter(e). (Publiseringstidspunkt). *Tittel: Undertittel* [Lysarkpresentasjon]. Utgiver.
<https://xxxxx>

Henvisning i teksten:	Innførsel i referanselista:
... (Coyle, u.å., lysark 65)	Coyle, K. (u.å.). <i>Bibliographic data: A new context</i> [Lysarkpresentasjon]. http://www.kcoyle.net/presentations/oslo2011.pdf
... (Melheim, u.å., lysark 33)	Melheim, B. G. (u.å.). <i>Helsefremmende sykepleie</i> . [Lysarkpresentasjon]. Canvas. https://hvl.instructure.com/

Dersom det er aktuelt å vise til et bestemt bilde, kan dette henvises til som bilde, lysark, slide eller liknende. Om presentasjonen ikke er tilgjengelig for andre, refereres den kun i teksthenviingen som personlig kommunikasjon. Når presentasjonen er tilgjengelig via et intranett, nevnes navnet på intranettet og URL skal vise til en innloggingsside.

Bilder og figurer; gjenbrukt eller omarbeidet i teksten

Vanlig omtale og sitering av tekst og ideer fra andre, krever bare vanlig henvisning i teksten og en innføring i referanselista. Det er annerledes om du gjenbraker slike verk ved å sette inn bilder, figurer, tabeller og lignende i teksten. Dette er verk som har egen opphavsrettsbeskyttelse.

Ønsker du å gjenbrake bilder eller andre illustrasjoner inn i teksten må du vurdere nødvendighet, sitatrett, opphavsrett og personvern.

Konsulter åndsverkloven om du er tvil. Nettstedet <http://www.delrett.no/> / <https://delrett.no/nb/artikler/studentguide> er også en god kilde.

- **Er det nødvendig?** Gir illustrasjonen vesentlig informasjon til teksten, eller er den bare til pynt? Bilder og illustrasjoner skal tilføre noe som teksten ikke kan gi leseren.
- **Sitatrett:** Hvor mye kan siteres? <https://delrett.no/nb/sporsmal/hvor-mye-kan-siteres>
- **Personvern:** Er det avbildet personer som er gjenkjennelige?
- **Opphavsrett:** Hvem eier bildet? Noen bilder er tillatt for alle å bruke, men de fleste er beskyttet av opphavsrett: <http://delrett.no/nb/artikler/bilder-og-kunst/> / <http://delrett.no/nb/artikler/finn-og-bruk-bilder>
- For å bruke en hel tabell, en figur eller et bilde fra en annen kilde, må du som regel innhente tillatelse fra opphaver¹⁴ eller rettighetshaver. Opphaver skal uansett navngis, og kilden refereres til.
- Forlag overtar ofte rettighetene for publiserte artikler og bøker, og i slike tilfeller må man gjennom en formell prosess med forlaget for å innhente tillatelse. Noen ganger må man betale for å gjenbrake tabeller, figurer eller bilder.
- Mange forlag tillater gjenbruk av tabeller, figurer og bilder til vitenskapelig kommentar, ikke-kommersiell forskning eller til utdanningsformål når det gis full kreditering av forfatter og man ikke bruker mer enn tre figurer eller tabeller fra samme kilde.
- Man kan gjenbrake deler av en tabell uten å måtte innhente tillatelse, jf. åvl. § 29, men opphaver må navngis og kilden må angis.
- Hvis opphaver har vært død i 70 år eller mer, kan tabell, figur eller bilde brukes uten tillatelse, men du må likevel oppgi navnet på opphaver.
- For utfyllende informasjon, se APA-manualen kap. 12.14–12.18 (APA, 2020).

Alle bilder, figurer og tabeller du gjenbraker i teksten skal ha en forklarende opphavsrettsnotis. For alle bilder, figurer og tabeller, bortsatt fra dem du har tatt eller laget selv, må du kreditere opphaver og oppgi informasjon om opphavsrett.

Dette gjelder uansett hvilken referansestil du bruker, og er ikke knyttet til APA-stilen spesielt.

Opphavsrettsnotisen ser slik ut i APA-stilen:

Fra *Tittel*, av Kunstner, Publiseringstidspunkt, Utgiver (url). Copyright opplysning

Eller

Bearbeidet fra *Tittel*, av Kunstner, Publiseringstidspunkt, Utgiver (url). Copyright opplysning

I tillegg skal de fleste av disse verkene ha en vanlig innføring i referanselista, se [Bilder, figurer og tabeller](#)

¹⁴ Med opphaver menes den eller de personene som har skapt verket.

For å få et ryddig oppsett i teksten kan du sette inn illustrasjoner slik:

Figur 2: Tittel eller beskrivende

Note. Fra Tittel [Beskrivelse], av Kunstner, Publiseringstidspunkt, Utgiver (url). Copyright opplysning

Noten kan også inneholde informasjon og forklaringer. Da kommer opphavsrettsnotisen til slutt.

84. Bilder, tabeller og figurer fra artikler og bøker

Fra Open Access e-bok, hele figuren er brukt i oppgaven

Opphavsrettsnotis:	Innførsel i referanselista:
Fra <i>På vei til å bli skrive­lærer: Lærerstudenten i dialog med teori og praksis</i> (s. 44), av T. Klemp, V. Nilssen, E. Strømman og C. F. Dons, 2016, Cappelen Damm (https://press.nordicopenaccess.no/index.php/noasp/catalog/book/4). CC BY 4.0.	Klemp, T., Nilssen, V., Strømman, E. & Dons, C. F. (2016). <i>På vei til å bli skrive­lærer: Lærerstudenten i dialog med teori og praksis</i> . Cappelen Damm. https://press.nordicopenaccess.no/index.php/noasp/catalog/book/4

Fra tidsskriftartikkel, hel figur er brukt i oppgaven. Eksempel fra utgiver som tillater gjenbruk i akademiske oppgaver

Opphavsrettsnotis:	Innførsel i referanselista:
Fra «Social media: A contextual framework to guide research and practice» av L. A. McFarland og R. E. Ployhart, 2015, <i>Journal of Applied Psychology</i> , 100, s. 1656 (https://doi.org/10.1037/a0039244). Copyright 2015 ved the American Psychological Association.	McFarland, L. A. & Ployhart, R. E. (2015). Social media: A contextual framework to guide research and practice. <i>Journal of Applied Psychology</i> , 100(6), 1653–1677. https://doi.org/10.1037/a0039244

Fra kapittel i redigert bok, deler av bilde er brukt i oppgaven. Utgiver har gitt tillatelse til bruk.

Opphavsrettsnotis:	Innførsel i referanselista:
<i>Figur 1.</i> Utsnitt fra «Patologisk-anatomiske undersøkelser,» av B. I. Bertelsen, i O. Stokke og T.-A. Hagve (Red.), <i>Undersøkelser ved sykdom</i> (s. 80), 2010, Gyldendal Akademisk. Copyright 2010 ved Gyldendal Akademisk. Gjengitt med tillatelse.	Bertelsen, B. I. (2010). Patologisk-anatomiske undersøkelser. I O. Stokke & T.-A. Hagve (Red.), <i>Undersøkelser ved sykdom</i> (s. 76–86). Gyldendal Akademisk.

85. Datasett/Statistikk

Opphavsrettsnotis:	Innførsel i referanselista:
Data er fra «08145: Nye studenter i høyere utdanning i Norge. Kjønn og alder 2000 – 2016,» av Statistisk sentralbyrå, 2017, (https://www.ssb.no/statbank/table/08145). Gjengitt i henhold til Norsk lisens for offentlige data (NLOD).	Statistisk sentralbyrå. (2017). <i>08145: Nye studenter i høyere utdanning i Norge. Kjønn og alder 2000 – 2016</i> [Statistikk]. https://www.ssb.no/statbank/table/08145
Data er fra «Soils at Haukeli, Imingfjell, and Lesja,» av S. A. Sundstøl, 2018, (https://doi.org/10.23642/usn.7454279.v1). CC BY 4.0.	Sundstøl, S. A. (2018). <i>Soils at Haukeli, Imingfjell, and Lesja</i> [Datasett]. USN ORA. https://doi.org/10.23642/usn.7454279.v1

86. Bilder fra nettet, med Creative Commons-lisens, f.eks. fra Flickr

Vær oppmerksom på at det finnes ulike Creative Commons-lisenstyper. Her er en veiledning hvis du vil vite mer: <https://creativecommons.org/licenses/?lang=no>

Legg merke til hva som står på nettsiden, i dette eksempelet følg lenke *Some rights reserved*.

Tittel, av Fotograf, Utgivelsesår, Nettsted, (URL). Copyright kode

Opphavsrettsnotis:	Innførsel i referanselista:
<i>Studying</i> [Fotografi], av Stephen S., 2006, Flickr (https://flic.kr/p/sdUQ7). CC BY 2.0	Steven S. (2006). <i>Studying</i> [Fotografi]. Flickr. https://flic.kr/p/sdUQ7

87. Bilder fra nettet, kommersielle fotobyråer som Colourbox, iStock, Shutterstock osv.

Dette er lisensierte bilder som man betaler for. Når du har kjøpt rettighetene til bildet kan du i mange tilfeller bruke bildet uten å kreditere kilde – men følg anvisning fra opphaver. Du kan ha gratis tilgang til f.eks. Colourbox gjennom studiested, og de krever kreditering for bruk i noen kontekster. Kreditering anbefales når man ikke er sikker.

Opphavsrettsnotis:	Innførsel i referanselista:
<i>Figur 1.</i> En professor underviser studenter i et auditorium. Eller <i>Figur 1.</i> En professor underviser studenter i et auditorium. Fra Colourbox.	Skal ikke ha innførsel i referanselista

Online media

Nettsider

Generelt følger nettsider denne malen i referanselista:

Forfatter. (Oppdaterings- eller publiseringstidspunkt). *Tittel: Undertittel.* Nettstedets navn.
<https://xxxxx>

Som forfatter føres enten personlig(e) forfatter(e) opp, eller den som står oppført som ansvarlig for den informasjonen som er publisert på nettsiden. Tittelen kursiveres, etterfulgt av nettstedets navn og lenke. Nettstedets navn utgår dersom det er det samme som forfatter.

Dersom du har tilgang til både dato for publisering og tidspunkt for siste oppdatering, foretrekkes sistnevnte. Oppgi fullstendig datoform (åååå, dd. måned) for innhold som publiseres eller oppdateres hyppig (f.eks. blogginnlegg, diskusjonsfora på nett, sosiale medieoppdateringer, pressemeldinger, nyhetsbrev og høringsuttalelser). Om publiserings- eller oppdateringstidspunkt mangler, skriv u.å. i parentes.

I tekst oppgis kun årstall eller u.å. i henvisningen.

Henvisning i teksten:	Innførsel i referanselista:
... (Statsministerens kontor, 2018, avsn. 1)	Statsministerens kontor. (2018, 20. mars). <i>Offisielt fra statsråd 20. mars 2018.</i> Regjeringen. https://www.regjeringen.no/no/aktuelt/offisielt-fra-statsrad-20.-mars-2018/id2594402/
«Forms need to be designed in a logical, consistent way» (American Foundation for the Blind, u.å., avsn. 2).	American Foundation for the Blind. (u.å.). <i>Designing accessible web forms.</i> Hentet 14. mars 2023 fra https://www.afb.org/consulting/afb-accessibility-resources/accessible-forms

Skal jeg referere til hele nettstedet eller til enkelte nettsider?

Hvis du bruker flere undersider fra samme nettsted, fører du opp hver enkelt underside som egen referanse. Om dette gir flere innførsler på samme forfatter og samme år, skal de sorteres

alfabetisk etter tittel i referanselista. Den første innførselen markeres med en *a* etter årstallet, f.eks. (2016a) eller etter u.å. (u.å.-a), den neste med *b*, f.eks. (2016b) eller (u.å.-b) osv. I løpende tekst brukes samme indeksering. (Se kapittelet [Sorteringsorden i referanselista](#))

Dersom det på underliggende sider ligger selvstendige publikasjoner i fulltekst, for eksempel bøker eller artikler, skal disse refereres til i teksten som selvstendige verk og ha egen innførsel i referanselista.

Ønsker du å vise til et helt nettsted, men ikke spesielle sider derfra, er det nok å legge inn URL til nettstedet i teksten din:

Eksempel:

«Nysgjerrigper» er Forskningsrådets tilbud til barn og unge (<https://nysgjerrigper.no>).

88. Nettside fra nyhetsnettsted

Forfatter(e). (År, dato). *Tittel: Undertittel*. Nettstedets navn. <https://xxxxx>

Henviing i teksten:	Innførsel i referanselista:
.... (Olaisen, 2021, avsn. 3).	Olaisen, S. R. (2021, 29. november). <i>Isbading mot depresjon: Hjelpete meir enn både terapi og medisinar</i> . NRK. https://www.nrk.no/nordland/isbading-mot-depresjon- -kan-ha-stor-effekt-1.15743063
... (Wong, 2023, avsn. 4)	Wong, B. (2023, 12. januar). <i>Working from home is a better deal for husbands than wives, study shows</i> . HuffPost. https://www.huffpost.com/entry/study-on-work-from-home-and-housework_l_63bdb53ce4b0ae9de1c23377

Følg dette formatet for artikler publisert på nyhetsnettsteder som ikke har tilknyttede trykte dags- eller ukeaviser (f.eks.: ABC Nyheter, BBC News, HuffPost, Khrono, NRK). For å sitere artikler i aviser på internett, [se eksempel 24](#).

89. Nettside med forfatter

Etternavn, Initial(er). (År, dato). *Tittel*. Nettstedets navn. <https://xxxxx>

Henviing i teksten:	Innførsel i referanselista:
.... (Vinther, 2016, Definisjon, avsn. 3).	Vinther, T. (2016, 11. januar). <i>Fusk og plagiering</i> . De nasjonale forskningsetiske komiteene. https://www.forskningsetikk.no/ressurser/fbib/redelighet/fusk-og-plagiering/

90. Nettside med organisasjon som forfatter

Organisasjon eller Institusjon. (År, dato). *Tittel*. Nettstedets navn. <https://xxxxx>

Henvisning i teksten:	Innførsel i referanselista:
... (Helsedirektoratet, 2016, pkt. 3).	Helsedirektoratet. (2016, 24. oktober). <i>Kostrådene og næringsstoffer: Nasjonale faglige råd</i> . https://www.helsedirektoratet.no/faglige-rad/kostradene-og-naeringsstoffer
... slik det fremgår av Helsinkierklæringen (World Medical Association [WMA], 2013, pkt. 22). ... (WMA, 2013, pkt. 22).	World Medical Association. (2013). <i>WMA declaration of Helsinki: Ethical principles for medical research involving human subjects</i> . https://www.wma.net/policies-post/wma-declaration-of-helsinki-ethical-principles-for-medical-research-involving-human-subjects/

Nettstedets navn utgår dersom det er det samme som forfatter.

91. Nettside med lesedato

Lest-dato er kun nødvendig for nettsider med innhold som oppdateres hyppig.

Organisasjon eller Institusjon. (År). *Tittel*. Nettstedets navn. Hentet dd. måned åååå fra <https://xxxxx>

Henvisning i teksten:	Innførsel i referanselista:
(Nasjonalbiblioteket, u.å., God søvn, godt liv).	Nasjonalbiblioteket. (u.å.). <i>Hva skjer?</i> Hentet 14. mars 2023 fra https://www.nb.no/besok-oss/arrangementer

Legg merke til at artikler fra *Wikipedia* håndteres som artikler i oppslagsverk og sorteres på artikkelens (oppslagets) tittel. Se [Artikler i oppslagsverk – Artikkel uten forfatter](#)

Henvisning til sidetall e.l. fra nettsider

Nettsider har (som oftest) ikke sidetall man kan inkludere ved direkte sitat eller parafisering. I stedet må du oppgi hvilket avsnitt teksten er hentet fra. Det kan du gjøre på én av følgende måter:

- Hvis avsnittene er nummerert, oppgir du dette nummeret. Hvis ikke, kan du telle avsnitt fra begynnelsen av siden.
- Oppgi overskrift på en seksjon på nettsiden og ev. nummer på avsnittet innenfor den seksjonen.
- Dersom overskriften på seksjonen er lang, oppgir du de første ordene i overskriften, samt nummer på avsnittet innenfor seksjonen. Den forkortede overskriften settes da i anførselstegn.

Eksempel:

«Man kan skille mellom fusk på den ene side og snusk og sjusk på den andre siden» (Vinther, 2016, «Omfanget», avsn. 1).

Sosiale medier

Siter kun originalt innhold fra sosiale medier. Hvis du blir lenket videre til annet innhold, er det det du skal sitere.

For tittel-element tar du med opptil 20 ord fra teksten. Innlegg kan inneholde avvikende stavemåter, store og små bokstaver, emneknagg (engelsk: hashtag), lenker og emoji. Du skal ta med disse elementene i referansen. Hvis du ikke får til å sette inn en emoji i tekstbehandleren, skal du skrive emojiens navn i skarpe klammer. Liste over emoji finner du her: [Full Emoji List, v15.0 \(unicode.org\)](#)

92. Blogger

Av og til er det aktuelt å analysere eller henvide til en blogg (altså hele ressursen). Da skal man kun skrive URL-en til bloggen, i parentes, i teksten. Den skal ikke oppføres i referanselista.

Henvisning i teksten:	Innførsel i referanselista:
Oppgaven min analyserer bokbloggen til Gjøvik bibliotek (http://boktipsgjovikbib.blogspot.no).	Ingen innførsel i referanselista.

Dersom man vil vise til et individuelt blogginnlegg, må dette refereres til særskilt og oppføres i referanselista. Du fører opp blogginnlegget på samme måte som ei nettside.

Artikkelens forfatter(e). (Publiseringstidspunkt). Tittel på artikkelen: Undertittel. *Bloggens tittel*.
<https://xxxxx>

Henvisning i teksten:	Innførsel i referanselista:
... (Lee, 2020, avsn. 2)	Lee, C. (2020, 13. mars). New reference examples on the APA Style website. <i>APA Style Blog</i> . https://apastyle.apa.org/blog/reference-examples

93. Facebook

Facebook-innlegg

Brukernavn eller gruppenavn. (Publiseringstidspunkt). *Tittel* [Beskrivelse] [Innlegg]. Facebook.
<https://xxxxx>

Bruk navnet assosiert med kontoen som navn i referansen og som del av forfatter-elementet. Oppgi spesifikk dato for innlegget. For tittel-elementet tar du med opptil 20 ord fra teksten. Innlegg kan inneholde avvikende stavemåter, store og små bokstaver, emneknagg (engelsk: hashtag), lenker og emoji. Du skal ta med disse elementene i referansen. Hvis du ikke får til å sette inn en emoji i tekstbehandleren, skal du skrive emojiens navn i skarpe klammer. Emoji skal ikke kursiveres. Liste over emoji finner du her: [Full Emoji List, v15.0 \(unicode.org\)](#)

Hvis et innlegg inkluderer bilder, klikkbare miniatyrbilder, videoer etc. inkluderes dette i skarpe klammer etter tittelbeskrivelsen. Beskrivelse i klammene, kan være type informasjon som [Innlegg], [Video], [Arrangement], [Infografikk] osv. Krediter Facebook som kilde og oppgi så URL til innlegget.

Facebook-side

Brukernavn eller gruppenavn. (u.å.). *Sidetittel* [Facebook-side]. Facebook. Hentet fra dd. måned åååå fra <https://xxxxx>

For start- eller hovedsider på Facebook, bruk sidetittelen i referansen (f.eks. 'Innlegg', 'Startside', 'Om', 'Presentasjon'). Kursiver tittelen på siden. Inkluder merknaden [Facebook-side] i skarpe klammer. Inkluder en hentet-dato i referansen ettersom innholdet endres over tid og ikke arkiveres. Oppgi URL til siden.

Henvisning i teksten:	Innførelse i referanselista:
(Norsk Astronomisk Selskap, 2023) Norsk Astronomisk Selskap (2023)	Norsk Astronomisk Selskap. (2023, 8. mars). <i>Hvordan finner man ut hva stjernene er lagd av? ✨ I anledning kvinnedagen deler vi denne artikkelen fra siste utgave</i> [Bilde vedlagt] [Innlegg]. Facebook. https://www.facebook.com/100064675180495/posts/583916813774153/?app=fbl
(Utdanningsforbundet, u.å.) Utdanningsforbundet (u.å.)	Utdanningsforbundet. (u.å.). <i>Innlegg</i> [Facebook-side]. Facebook. Hentet 21. mars 2023 fra https://www.facebook.com/Utdanningsforbundet

94. Instagram

Henvis til midlertidige Instagram-historier (Story) eller livesendinger (Live) som ikke arkiveres eller kan gjenfinnes på annen måte som [personlig kommunikasjon](#).

Instagram-innlegg

Bruk navnet assosiert med kontoen som navn i referansen og som del av forfatter-elementet. Oppgi spesifikk dato for innlegget. For tittel-element tar du med opptil 20 ord fra teksten. Innlegg kan inneholde avvikende stavemåter, store og små bokstaver, emneknagg (engelsk: hashtag), lenker og emoji'er. Du skal ta med disse elementene i referansen. Hvis du ikke får til å sette inn en emoji i tekstbehandleren, skal du skrive emojiens navn i skarpe klammer. Emoji'er skal ikke kursiveres. Liste over emoji'er finner du her: [Full Emoji List, v15.0 \(unicode.org\)](#)

Brukernavn eller gruppenavn [@brukernavn i kortform]. (Publiseringstidspunkt). *Tittel* [Fotografi eller video]. Instagram. <https://xxxxx>

Henvisning i teksten:	Innførelse i referanselista:
... (Universitetsbiblioteket UiT, 2023)	Universitetsbiblioteket UiT [@ubuit]. (2023, 8. februar). <i>Forskningsdata!</i>

Instagram-profil

Brukernavn eller gruppenavn [@brukernavn i kortform]. (u.å.). *Tittel* [Instagram-profil].
Instagram. Hentet dd. måned åååå fra <https://xxxxx>

Bruk navnet til profil-siden du vil henviser til i tittel-elementet til referansen, f.eks. Innlegg (Posts), Reels eller Merket (Tagged). Legg til beskrivelsen Instagram-profil i skrape klammer etter tittel-elementet. Oppgi hentet dato ettersom innholdet ikke arkiveres og kan endres over tid. Oppgi URL til siden.

Henvisning i teksten:	Innførsel i referanselista:
... Flesvig (u.å.) har mange følgere på Instagram ...	Flesvig, H. [@hermanflesvig]. (u.å.). <i>Innlegg</i> [Instagram-profil]. Instagram. Hentet 11. april 2023 fra https://www.instagram.com/hermanflesvig/
... (Universitetsbiblioteket Bergen, u.å.)	Universitetsbiblioteket Bergen [@uib_ub]. (u.å.). <i>Innlegg</i> [Instagram-profil]. Instagram. Hentet 11. april 2023 fra https://www.instagram.com/p/CoZPIy_lGiY/

Instagram-høydepunkt

Brukernavn eller gruppenavn [@brukernavn i kortform]. (u.å.). *Tittel* [Høydepunkt]. Instagram.
Hentet dd. måned åååå fra <https://xxxxx>

Bruk u.å. som publiseringstidspunkt ettersom høydepunktet i seg selv ikke har en dato og kan inneholde historier fra forskjellige datoer. Legg til beskrivelsen Høydepunkt i skrape klammer etter tittel-elementet. Oppgi hentet dato ettersom innholdet ikke arkiveres og kan endres over tid. Oppgi URL til siden.

Henvisning i teksten:	Innførsel i referanselista:
... (USN Universitetsbiblioteket, u.å.)	USN Universitetsbiblioteket [@usnbiblioteket]. (u.å.). <i>Oppgaveskriving</i> [Høydepunkt]. Instagram. Hentet 11. april 2023 fra https://www.instagram.com/stories/highlights/17904755800883251/

95. Twitter

Henvis til en livestream (Twitter live) som ikke arkiveres eller kan gjenfinnes på annen måte som [personlig kommunikasjon](#).

Twittermelding eller tvitring (tweet)

Brukernavn eller gruppenavn [@brukernavn i kortform]. (Publiseringstidspunkt). *Tittel på meldingen* [Tvitring]. Twitter. <https://xxxxx>

Bruk navnet assosiert med kontoen som navn i referansen og som del av forfatter-elementet. Oppgi spesifikk dato for innlegget. For tittel-element tar du med opptil 20 ord fra teksten. Innlegg kan inneholde avvikende stavemåter, store og små bokstaver, emneknagg (engelsk: hashtag), lenker og emoji. Du skal ta med disse elementene i referansen. Hvis du ikke får til å sette inn en emoji i tekstbehandleren, skal du skrive emojiens navn i skarpe klammer. Emoji skal ikke kursiveres. Liste over emoji finner du her: [Full Emoji List, v15.0 \(unicode.org\)](#)

Hvis tvitringen inneholder bilder, videoer, avstemninger eller klikkbare miniatyrbilder (thumbnail links) til andre ressurser, skal disse markeres med skarpe klammer etter tittel-elementet: [Bilde vedlagt], [Video vedlagt], [Miniatyrbilde med lenke vedlagt].

Henvisning i teksten:	Innførelse i referanselista:
... (Grytten, 2017)	Grytten, F. [@FrodeGrytten]. (2017, 20. november). <i>Meir Area 51! Kjør deg opp! Hukkelberg, Hasslan, Qvenild, Grydland og Grytten!</i> [Video vedlagt] [Tvitring]. Twitter. https://twitter.com/FrodeGrytten/status/932587640473387008

Twitter-profil

Brukernavn eller gruppenavn [@brukernavn i kortform]. (u.å.). *Tittel* [Twitter-profil]. Twitter.
Hentet dd. måned åååå fra <https://xxxxx>

Twitter-profiler starter på Tvitring-fanen (Tweets) som standard. Hvis du vil henviser til en av de andre fanene, f.eks. Svar (Replies), Medier (Media) eller Liker (Likes), bruker du navnet på denne fanen i stedet for Tvitring i tittel-elementet til referansen. Legg til beskrivelsen Twitter-profil i skrape klammer etter tittel-elementet. Oppgi hentet dato ettersom innholdet ikke arkiveres og kan endres over tid. Oppgi URL til siden.

Henvisning i teksten:	Innførelse i referanselista:
... (Stoltenberg, u.å.)	Stoltenberg, J. [@jensstoltenberg]. (u.å.). <i>Tvitring</i> [Twitter-profil]. Twitter. Hentet 11. april 2023 fra https://twitter.com/jensstoltenberg

96. TikTok

Sitér livestream (TikTok Live) som ikke er arkivert og som ikke kan bli hentet fram på noen annen måte, dvs. som ikke blir gjort tilgjengelig via ett annet vertsnettsted, som [personlig kommunikasjon](#)

TikTok-video

Eksempel:

Brukernavn eller gruppenavn [@brukernavn i kortform]. (Publiseringstidspunkt). *Tittel på meldingen* [Video]. TikTok. <https://xxxxx>

For tittel-element tar du med opptil 20 ord fra teksten. Innlegg kan inneholde avvikende stavemåter, store og små bokstaver, emneknagg (engelsk: hashtag), lenker og emoji. Du skal ta med disse elementene i referansen. Hvis du ikke får til å sette inn en emoji i tekstbehandlere, skal du skrive emojiens navn i skarpe klammer. Emoji skal ikke kursiveres. Liste over emoji finner du her: [Full Emoji List, v15.0 \(unicode.org\)](#)

Henvisning i teksten:	Innførelse i referanselista:
... (HVL.no, 2023)	HVL.no [@hvl.no]. (2023, 9. februar). <i>Lese gjennom hele semesteret eller skippertak? Nytt semester betyr en ny mulighet til å unngå panikk før eksamen #skippertak #student</i> [Video]. TikTok. https://www.tiktok.com/@hvl.no/video/7197840781363793158
... slik det blir presentert av Wasim (2022) ... (Wasim, 2022)	Wasim Z. [@wasimzahid1]. (2022, 30. desember). <i>3 råd for god mental helse #psykiskhelse</i> [Video]. TikTok. https://www.tiktok.com/@wasimzahid1/video/7182929273311743237

TikTok-profil

Eksempel:

Brukernavn eller gruppenavn [[@brukernavn](#) i kortform]. (u.å.). *Tittel i beskrivelsen* [TikTok-profil]. TikTok. Hentet dd. måned åååå fra <https://xxxxx>

I motsetning til andre profilsider på sosiale medier, har ikke TikTok-siden et «hjem» eller andre faner. For tittel-element tar du med opptil 20 ord fra teksten. Innlegg kan inneholde avvikende stavemåter, store og små bokstaver, emneknagg (engelsk: hashtag), lenker og emoji'er. Du skal ta med disse elementene i referansen. Hvis du ikke får til å sette inn en emoji i tekstbehandleren, skal du skrive emojiens navn i skarpe klammer. Emoji'er skal ikke kursiveres. Liste over emoji'er finner du her: [Full Emoji List, v15.0 \(unicode.org\)](#)

Dersom profilsiden ikke har noen beskrivelse, skriver du kun [TikTok-profil] i tittlelementet til referansen. Oppgi hentet dato ettersom innholdet ikke arkiveres og kan endres over tid..

Henvisning i teksten:	Innførelse i referanselista:
... (Voksne for Barn, u.å.).	Voksne for Barn [@voksneforbarn]. (u.å.). <i>Ideell organisasjon som jobber med barns psykiske helse og livsmestring</i> [TikTok-profil]. Hentet 14. februar 2023 fra https://www.tiktok.com/@voksneforbarn
... (Nettpatroljen Vest, u.å.)	Nettpatroljen Vest [@politivest]. (u.å.) <i>Norwegian police</i>

97. Melding til diskusjonsfora

Artikkelens forfatter(e). (Publiseringstidspunkt). *Tittel på artikkelen slik den framkommer på «emnelinja»: Undertittel* [Melding til diskusjonsforum]. Nettstedets navn. <https://xxxxx>

Informasjonen i skarpe klammer kan varieres ut fra behov. Ta med navnet på forumet dersom dette ikke framkommer av URL-en.

Henvisning i teksten:	Innførsel i referanselista:
... (SMasterG, 2010)	SMasterG. (2010, 23. januar). <i>Kan biblioteker drives kommersielt?</i> [Melding til diskusjonsforum]. VG debatt. http://vgd.no/samfunn/politikk-norsk/tema/1542228/tittel/kan-biblioteker-drives-kommersielt

98. Melding til e-postlister

Artikkelens forfatter(e). (Publiseringstidspunkt). Tittel på artikkelen: Undertittel [Melding til e-postliste]. <https://xxxxx>

Henvisning i teksten:	Innførsel i referanselista:
... (Wal, 2004)	Wal, T. V. (2004, 6. april). Re: Web Standards and I.A.s [Melding til e-postliste]. http://www.info-arch.org/lists/sigia-1/0404/0045.html

NB! Ingen kursivering av tittel. Ta med navnet på e-postlista dersom dette ikke framkommer av URL-en.

Andre kilder

99. Standarder, veiledere og retningslinjer

Disse dokumenttypene kan ligne bøker og e-bøker/rapporter og er gjerne utgitt av offentlige eller private institusjoner. Vanligvis har de en seriekode; denne oppgis i parentes etter tittelen.

I noen tilfeller, og særlig for interne retningslinjer og fagprosedyrer, kan dokumentet være publisert som en vanlig nettside. Slike referanser får [nettsidens format](#). Hvis det finnes dato for siste oppdatering tas denne med (bruk datoen på førstesiden).

For nasjonale faglige retningslinjer funnet på Helsebiblioteket.no, følg lenke og henvis til opprinnelig utgiver, f.eks. Helsedirektoratet. Slik ivaretar du prinsippet om å bruke og henviser til originalkilden, samtidig som du sikrer at det blir henvist til nyeste oppdatering.

Elektronisk:

Forfatter/Institusjon. (Publiseringstidspunkt). *Tittel* (seriekode). Utgiver. <https://xxxxx> (eller DOI)

Trykt:

Forfatter/Institusjon. (Publiseringstidspunkt). *Tittel* (seriekode). Utgiver.

Henvisning i teksten:	Innførsel i referanselista:
... (Institute of Electrical and Electronics Engineers, 1987)	Institute of Electrical and Electronics Engineers. (1987). <i>IEEE guide for handling and disposal of transformer grade insulating liquids containing PCBs</i> (ANSI/IEEE Std. 799-1987). https://doi.org/10.1109/IEEESTD.1987.81034
... tidligere utgitt som <i>Retningslinjer for retningslinjer</i> (Statens helsetilsyn, 2002)	Statens helsetilsyn. (2002). <i>Retningslinjer for retningslinjer: Veileder: Prosesser og metoder for utvikling og implementering av faglig retningslinjer</i> (IK-2653).
... slik det fremgår av nasjonale faglige retningslinjer for barselomsorgen (Helsedirektoratet, 2014, s. 30)	Helsedirektoratet. (2014). <i>Nytt liv og trygg barseltid for familien: Nasjonal faglig retningslinje for barselomsorgen</i> (Nasjonale faglige retningslinjer IS-2057). https://www.helsedirektoratet.no/retningslinjer/barselomsorgen
... ifølge Helsedirektoratet (2022, kap. 11)	Helsedirektoratet. (2022, 31. oktober). <i>Demens: Nasjonal faglig retningslinje</i> . https://www.helsedirektoratet.no/retningslinjer/demens

100. Musikktrykk (notetrykk)

Komponist & tekstforfatter. (Publiseringstidspunkt). *Tittel: Undertittel* [Materialbetegnelse].
Forlag.

Henvisning i teksten:	Innførsel i referanselista:
... (Nesbø, 1998)	Nesbø, J. (1998). <i>Slå meg på! Popmusikk</i> [Musikktrykk]. Blåmann musikkforlag.
... (Vaage & Fosse, 2000)	Vaage, K. & Fosse, J. (2000). <i>Nokon kjem til å komme: Opera i ein akt</i> [Musikktrykk]. Norsk musikkinformasjon.

101. Arkivmateriale

Forfatter(e). (Publiseringstidspunkt). *Tittel* [Beskrivelse av materialets art]. Navn på samling materialet er funnet i (mappenummer eller annen type plasseringsbeskrivelse).
Institusjon, sted. URL

Henvisning i teksten:	Innførsel i referanselista:
... (Statens bibliotekskole, 1969)	Statens bibliotekskole. (1969). <i>Uttalelse frå skolens styre: Om bibliotekarutdannelsen ved Statens bibliotekskole</i> . Statens bibliotekhøgskoles arkiv (Boks 19, Mappe 851). Riksarkivet, Oslo.
... (Kristiansand lagdømme, 1636)	Kristiansand lagdømme. (1636). <i>Dombok for Agdesiden</i> . Statsarkivet Kristiansand (SAK/1232-0001/F/Fa/L0001). Digitalarkivet. https://www.digitalarkivet.no/rg20090914640006

Arkivmateriale kan i denne forbindelse være brev, upubliserte manuskripter, brosjyrer og pamfletter, utklipp, fotografier osv. som er i offentlig eller privat eie. Velg ut den informasjonen du trenger for å vise leseren til kilden. I eksemplene over er opplysninger om materialets art ansett som unødvendig.

102. Patenter

Oppfinner. (År patentert). *Tittel* (Patentkode). Byrå eller <https://xxxxx>

Henvisning i teksten:	Innførsel i referanselista:
... (Agenet, 2016, s. 7)	Agenet, N. (2016). <i>New tracers for the study of an oil reservoir in high salinity and high temperature conditions</i> (NO/EP2743326). Patentstyret. https://search.patentstyret.no/Patent/EP2743326?searchId=1776194&caseIndex=5

103. Pressemeldinger

Organisasjon eller forfatter. (År, dato). *Tittel* [Pressemelding]. Utgiver. <https://xxxxx>

Henvisning i teksten:	Innførelse i referanselista:
... (Norges Bank, 2020, avsn. 2)	Norges Bank. (2020, 7. mai). <i>Styringsrenten redusert til null prosent</i> [Pressemelding]. https://tinyurl.com/ydeo6m7a

Når utgiver og forfatter er den samme, utelates utgiver.

REFERANSER

- American Psychological Association. (u. å.). *APA Style Blog*. <https://apastyle.apa.org/blog>
- American Psychological Association. (u. å.). *APA Style Blog 6th Edition Archive*.
<https://blog.apastyle.org/apastyle/apa-style-blog-6th-edition-archive.html>
- American Psychological Association. (2020). *Publication manual of the American Psychological Association* (7. utg.). <https://doi.org/10.1037/0000165-000>
- Knutsen, U. (2014). *Litteraturhenvisninger etter APA, 6. utgave*. Høgskolen i Oslo og Akershus.
<https://docplayer.me/4470-Litteraturhenvisninger-etter-apa-6-utgave.html>
- Stortinget. (2010, 14. april). *Nye publikasjonsbetegnelser*. <https://www.stortinget.no/Hva-skjer-pa-Stortinget/Nyhetsarkiv/Forsidenyheter/2008-2009/Nye-publikasjonsbetegnelser/>
- Stortinget. (2014, 3. mars). *Hvordan vise til Stortingsforhandlinger*.
<https://www.stortinget.no/no/Stortinget-og-demokratiet/Arbeidet/Om-publikasjonene/Hvordan-henviser-til-Stortingsforhandlinger/>
- Utdanningsdirektoratet. (2022, 26. januar). *Hvordan referere til læreplanene?*
<https://www.udir.no/laring-og-trivsel/lareplanverket/hvordan-referere-til-lareplanene/>
- Vinje, F. E. (2009). *Skriveregler* (9. utg.). Aschehoug.

ENDRINGSLOGG

V 1.1 – V1.6 er tatt ut av dokumentet

V 1.7 s. 5 om parafrasering – tilføyde note om norske tradisjoner

10. Rapporter. Manglet kursiv på tittel i eksempel.

15. Læreplaner (f.eks. Kunnskapsløftet): eksempel tre i tabellen manglet kode i parentes

17. Norske offentlige kilder, på engelsk: er flyttet til slutten av kapittelet Offentlige kilder, dette medfører omnummerering på eksemplene.

29. Antologi eller artikkelsamlinger av én forfatter, med red.: (Red.) manglet i formatet.

39. Artikler i oppslagsverk med forfatter. Eksemplet er oppdatert. Redaktør (Deputy editor) er fjernet.

39. og 40 Artikler i oppslagsverk med og uten forfatter: Eksempelet om ICD-10 var feilaktig plassert under eksempel 40 og er flyttet til eksempel 39.

40. Artikler i oppslagsverk uten forfatter: tydeliggjort formatet.

59. Dataspill (Programvare): I format er Forlag rettet til Utgiver.

Nettsider: Introduksjonen har fått ny tekst med bedre forklaring. Ingen endring i regel.

86. Blogger: eksempelet manglet kursiv på bloggtittel.

V 1.8 s. 3: lagt til et narrativ henvisningseksempel.

s. 4: lagt til presisering for lengre sitater om at de skal samme linjeavstand som resten av dokumentet.

5: Utvidet tekst om henvisninger i indirekte sitat/parafraze. Lagt til eksempel som tydeliggjør bruk av sidetall ved større tekst som bok, men ikke ved artikkel.

8: Lagt til ny forklaring Henvisning til gjenutgivelser og opptrykk.

Det er lagt til en del nye referansetyper, dette gjør at tidligere nummerering blir forskjøvet gjennom eksempelsamlingen.

11. Årsmeldinger og årbøker (ny referansetype): Utvidet eksempelsamling med årsmeldinger og årbøker.

20. Traktater og internasjonale konvensjoner (ny referansetype). Har fått tilført beskrivelse med eksempler.

29. Kapitler/artikler i redigerte bøker, opptrykk av en tidsskriftartikkel (ny referansetype).

36. Kapitler i redigerte e-bøker har fått norskspråklig eksempel.

49. Lagt til trykt norsk referanse av diagnosekapittel i ICD-10. Lagt til referanse av diagnosekapittel i DSM-V. Det er også gjort forenklinger i henvisning i tekst til DSM-IV og ICD-10.

73. Podkast og 74. Podkast-episode: Endret til Audiopodkast og Audiopodkast-episode.

V 1.9 Oppdatert anbefaling for religiøse tekster s. 17.

Oppdatert retningslinjer for verk som forbindes med et bestemt sted s. 31-32.

Noen nye eksempler er lagt til, det har forskjøvet nummerering fra eksempel 61 og utover

s. 55, eks. 42. om VAR Healthcare, eksemplet er oppdatert med fullstendig oppdatert-dato og versjonsnummer.

s. 57, eks. 45. Poster. Rettet manglende kursiv og lagt til land.

s. 57, eks. 46. Paperpresentasjon har fått nytt eksempel.

s. 58, eks. 47. Konferansesammendrag. Eksempel korrigert med bl.a. beskrivelse i skarpe klammer.

s. 63, eks. 61. AI-generert tekst. Nytt eksempel med advarsel om bruk.

s. 64, eks. 62. AI-generert bilde. Nytt eksempel.

s. 78, eks. 88. Nettside fra nyhetsnettsted. Nytt eksempel.

s. 80, eks. 93. Oppdatert anbefaling for Facebook. Nye eksempler er inkludert.

s. 81, eks. 94. Oppdatert anbefaling for Instagram. Nye eksempler er inkludert.

s. 82, eks. 95. Oppdatert anbefaling for Twitter. Nye eksempler er inkludert

s. 83, eks. 96. Lagt inn tekst og eksempel på TikTok-video og TikTok-profil.

s. 85, eks. 97. Melding til diskusjonsfora. Lagt til "Nettstedets navn" i malen.

s. 86, eks. 99 Oppdatert anbefaling for nasjonale retningslinjer. Utdatert eksempel på fagprosedyre er fjernet. Nye eksempler på retningslinjer er inkludert.